

KATALOG
PUBLIKACJI
2000–2024

TERROR, HOLOKAUST, REPRESJE

SPOŁECZNOŚĆ ŻYDOWSKA POD WŁADZĄ NIEMIECKIEGO
I SOWIECKIEGO TOTALITARYZMU NA ZIEMIACH POLSKICH 1939–1945

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
KOMISJA ŚCIGANIA ZBRODNI PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU

TERROR, HOLOKAUST, REPRESJE

SPOŁECZNOŚĆ ŻYDOWSKA POD WŁADZĄ NIEMIECKIEGO
I SOWIECKIEGO TOTALITARYZMU NA ZIEMIACH POLSKICH 1939–1945

KATALOG PUBLIKACJI 2000–2024

WARSZAWA, STYCZEŃ 2025

koncepcja i opracowanie Natalia Cichocka; **korekta** Katarzyna Ziębik;

projekt Marcin Koc; **skład i łamanie** Karolina Sękowska vel Sęk;

ISBN 978-83-8376-218-0 (druk); **ISBN** 978-83-8376-219-7 (pdf PL); **ISBN** 978-83-8376-220-3 (pdf ENG);

druk i oprawa Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia Sandomierz sp. z o.o., ul. Żeromskiego 6A, 27-600 Sandomierz;

Copyright by Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2025

Spis treści

■ Przedmowa _____	5
■ Monografie _____	6
■ Studia i materiały _____	28
■ Słowniki, leksykony, informatory _____	40
■ Biografie i studia biograficzne _____	44
■ Dokumenty _____	49
■ Relacje i wspomnienia _____	54
■ Albumy _____	68
■ Periodyki naukowe _____	74
■ Periodyki popularnonaukowe _____	78
■ Publikacje bezpłatne _____	82
■ Teki edukacyjne _____	92
■ Katalogi wystaw _____	95
■ Zapowiedzi wydawnicze _____	101
■ Indeks autorów _____	102
■ Indeks tytułów _____	104
■ Informacje • Księgarnie IPN _____	110
■ Informacje • Sprzedaż wysyłkowa, e-księgarnia _____	112

Przedmowa

Historia II wojny światowej nieprzerwanie odgrywa kluczową rolę w międzynarodowej debacie historycznej. Mimo że od zakończenia tego globalnego konfliktu mija 80 lat, wciąż nie doszło do pełnego osądzenia niemieckich i sowieckich zbrodniarzy ani do rozliczenia strat wojennych poniesionych przez Polskę.

Z perspektywy polskiej problematyka terroru niemieckiego i sowieckiego, a także sytuacji społeczności żydowskiej na ziemiach okupowanych są jednymi z najważniejszych obszarów badawczych. Instytut Pamięci Narodowej jest wiodącym ośrodkiem naukowym w Polsce wśród placówek podejmujących tę tematykę. Wymiernym tego efektem jest cały szereg wydawnictw o charakterze zarówno naukowym, jak i popularyzatorskim, które od ćwierćwiecza służą przybliżaniu tematyki II wojny światowej. Ukazujemy w nich realia okupacyjne, opisujemy politykę eksterminacji obywateli II Rzeczypospolitej realizowaną przez obu okupantów – niemieckiego i sowieckiego, dokumentujemy skalę popełnionych zbrodni, wskazujemy katów realizujących ludobójczą politykę Rzeszy Niemieckiej i Związku Sowieckiego.

Czas II wojny światowej był dla obywateli Polski doświadczeniem szczególnie tragicznym. Państwa totalitarne – niemiecka III Rzesza i Rosja sowiecka, uczyniły ziemie polskie miejscem realizacji bestialskich ideologii narodowego socjalizmu i komunizmu. Efektem tej polityki okupantów było zaprowadzenie powszechnego terroru i zbrodnicze działania skutkujące masowymi egzekucjami, osadzeniem w obozach koncentracyjnych i obozach zagłady, w łagrach sowieckich, deportacjami w głąb Związku Sowieckiego, zmuszaniem do pracy niewolniczej milionów obywateli II Rzeczypospolitej, wreszcie śmiercią. Sześć lat wojny i okupacji pochłonęło prawie 6 mln ofiar. W myśl nazistowskiej doktryny rasowej szczególne miejsce w niemieckiej polityce ekspansji i eksterminacji zajmował Holokaust. Najbardziej znamienym jego symbolem jest niemiecki obóz koncentracyjny i zagłady Auschwitz, którego 80. rocznicę zajęcia przez Armię Czerwoną będziemy obchodzić 27 stycznia 2025 r. Zagłada objęła niemal 6 mln europejskich Żydów, z których połowa była przed wojną obywatelami polskimi. Auschwitz był największym miejscem kaźni utworzonym przez III Rzeszę, w którym życie w komorach gazowych straciło ponad milion ludzi. Po raz pierwszy w dziejach cywilizacji zaplanowano zbrodnię na tak wielką skalę i jej dokonano przy zastosowaniu przemysłowych metod uśmiercania. Szczególnego znaczenia nabierała w tej sytuacji pomoc, którą Polacy świadczyli swoim żydowskim sąsiadom w okupowanym kraju. Pamięć o dramacie polskich Żydów i o próbach pomocy, której starano się udzielać, mimo że najeźdźca niemiecki karał za nią śmiercią, ma znaczenie kształtujące naszą tożsamość wspólnotową.

Rok 2025 będzie rokiem szczególnym – rokiem 80. rocznicy zakończenia II wojny światowej. Będziemy wtedy zapewne świadkami uroczystych obchodów oswabadzania obozów niemieckich. Spojrzenie na ten proces sprzed ośmiu dekad pozwoli jednocześnie dostrzec różnicę między wyzwoleniem przez zachodnich aliantów a zniewoleniem przez Armię Czerwoną. Obozy niemieckie oswabadzane przez zachodnich aliantów stawały się miejscami opustoszałymi. W Europie Środkowo-Wschodniej Sowietów część z nich przekształcali na miejsca odosobnienia dla nowych więźniów. Zajmowaniu obozów przez Armię Czerwoną często towarzyszyły nowe zbrodnie, jak gwałty dokonywane przez Sowietów na więźniarkach KL Ravensbrück. Jednak siła sowieckiej narracji będzie tak duża, że nawet po upadku ZSRS obchody „wyzwalania” obozów będą wykorzystywane do wzmacniania kłamstwa o wyzwoleniu Polski i Europy przez Sowietów. A przecież logika powojennych wydarzeń oraz geopolitycznego „sensu” sowieckiego marszu na zachód powinny po 80 latach być zrozumiałe dla wszystkich.

Publikacje Wydawnictwa IPN mają fundamentalne znaczenie w poznawaniu historii II wojny światowej. W niniejszym katalogu przedstawiamy przede wszystkim te z nich, które znacząco poszerzyły naszą świadomość o działaniach okupantów wobec Żydów oraz o relacjach polsko-żydowskich. Problematyka ta jest ważna dla Instytutu Pamięci Narodowej i pozostanie taką również w kolejnych latach.

*dr Karol Nawrocki
Prezes Instytutu Pamięci Narodowej*

Monografie

Książki poświęcone historii Polski w XX w., opisujące dzieje państwa i narodu polskiego oraz losy obywateli polskich różnych narodowości w latach 1917–1989.

Tomasz Cerań

Zbrodnia pomorska 1939. Początek ludobójstwa niemieckiego w okupowanej Polsce

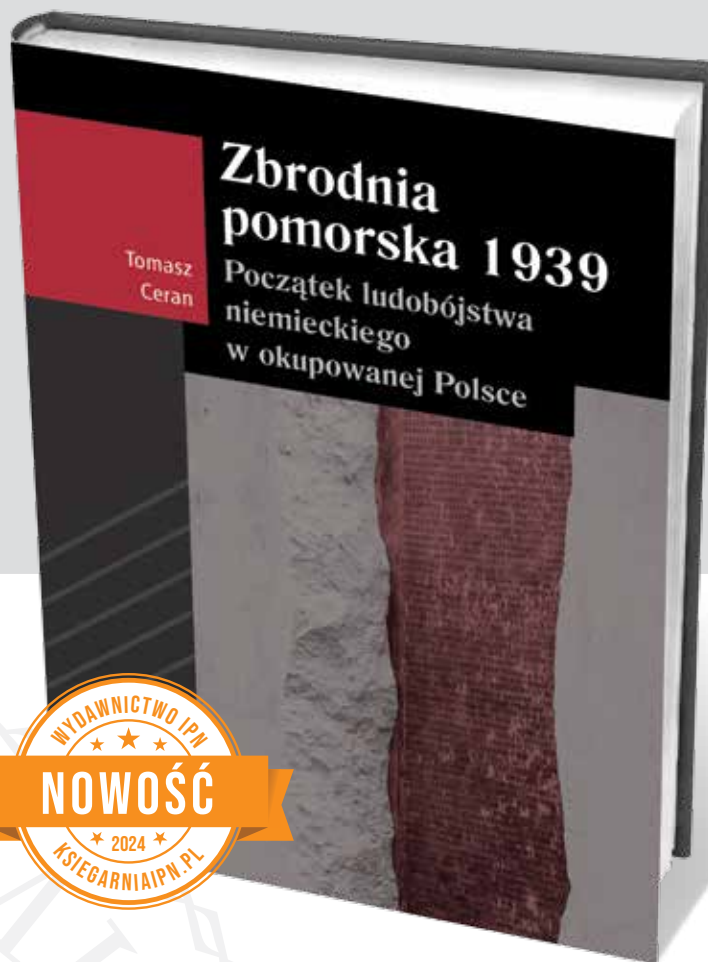
Bydgoszcz–Warszawa 2024, 451 s.

(seria „Publikacje delegatury IPN w Bydgoszczy”, t. 2)

Mieszkający na Pomorzu Polacy i Żydzi, przedstawiciele różnych warstw społecznych – inteligencji, duchowieństwa, robotników, właścicieli ziemskich – i osoby chore psychicznie, zostali w pierwszych miesiącach II wojny światowej zamordowani przez oddziały Volksdeutscher Selbstschutz. W krótkim czasie zginęło ok. 40 tys. osób, przez co zbrodnia pomorska jest dziś porównywana do Katynia. Praca opisuje przyczyny, przebieg,

rozmiary i skutki zbrodni pomorskiej 1939, czyli eksterminacji polskiej ludności cywilnej, osób chorych psychicznie oraz pomorskich Żydów w pierwszych miesiącach okupacji niemieckiej na terenie przedwojennego województwa pomorskiego (Pomorza Nadwiślańskiego i Kujaw).

Nagroda Klio – wyróżnienie w kategorii „Monografia naukowa” (2024)

ISBN: 978-83-8229-958-8

55 zł

e-book: 40 zł

Mateusz Kubicki

**Okupacja niemiecka w powiecie
starogardzkim w latach 1939–1945**

Gdańsk–Warszawa 2024, 512 s.

(seria „Publikacje gdańskiego oddziału
IPN”, t. 94)

Monografia stanowi wieloaspektowe studium ukazujące okres okupacji w powiecie starogardzkim. Dzięki wykorzystaniu dokumentów z archiwów polskich i niemieckich udało się odtworzyć możliwie pełny obraz życia codziennego mieszkańców tego obszaru, na którym Niemcy przy użyciu najbardziej brutalnych metod usiłowali zaprowadzić nowy porządek społeczny.

ISBN: 978-83-8376-095-7

60 zł

Marek Bem

SS-Sonderkommando Sobibor.

**Niemiecki obóz zagłady w Sobiborze
1942–1943**

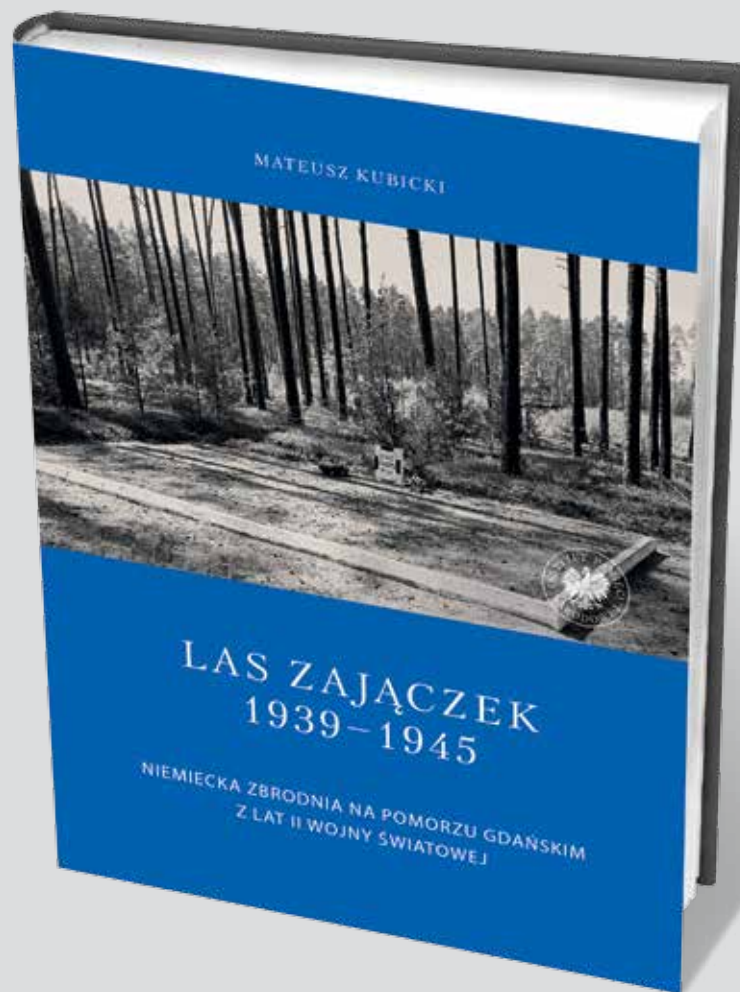
Warszawa 2023, 536 s. + 48 s. wkł. zdj.

Wszechstronna, oparta na kompleksowych badaniach źródłowych monografia niemieckiego obozu zagłady w Sobiborze. Autor omawia czynniki, które doprowadziły do powstania obozu, opisuje okres jego budowy,

funkcjonowanie, przedstawia załogę, warunki życia i pracy więźniów oraz ich bunt. Ukazuje stosowane w obozie metody eksterminacji Żydów i próbuje uściślić liczbę ofiar.

ISBN: 978-83-8229-864-2

50 zł

Mateusz Kubicki

Las Zajączek 1939–1945.

***Niemiecka zbrodnia na Pomorzu
Gdańskim z lat II wojny światowej***

Gdańsk–Warszawa 2023, 208 s. + 16 s.
wkł. zdj. (seria „Publikacje gdańskiego
oddziału IPN”, t. 89)

Niniejsza publikacja to pierwsza próba pełnego opisanie wydarzeń, które miały miejsce w lesie Zajączek w latach 1939–1945. Położony niedaleko Skórcza las Zajączek był w latach II wojny światowej jednym z większych miejsc kaźni na Kociewiu. We wrześniu 1939 r. Niemcy rozpoczęli tam masowe zabójstwa Polaków i Żydów w ramach akcji „Tannenberg” wymierzonej w przedstawicieli szeroko pojętej inteligencji.

ISBN: 978-83-8229-868-0

35 zł

Mateusz Szpytma

The Righteous and the Merciful.

***The Rescue of Jews by the Poles
and the Tragic Consequences for
Ulma Family from Markowa***

[Sprawiedliwi i miłosierni. Ratowanie
Żydów przez Polaków i tragiczne następ-
stwa dla rodziny Ulmów z Markowej]

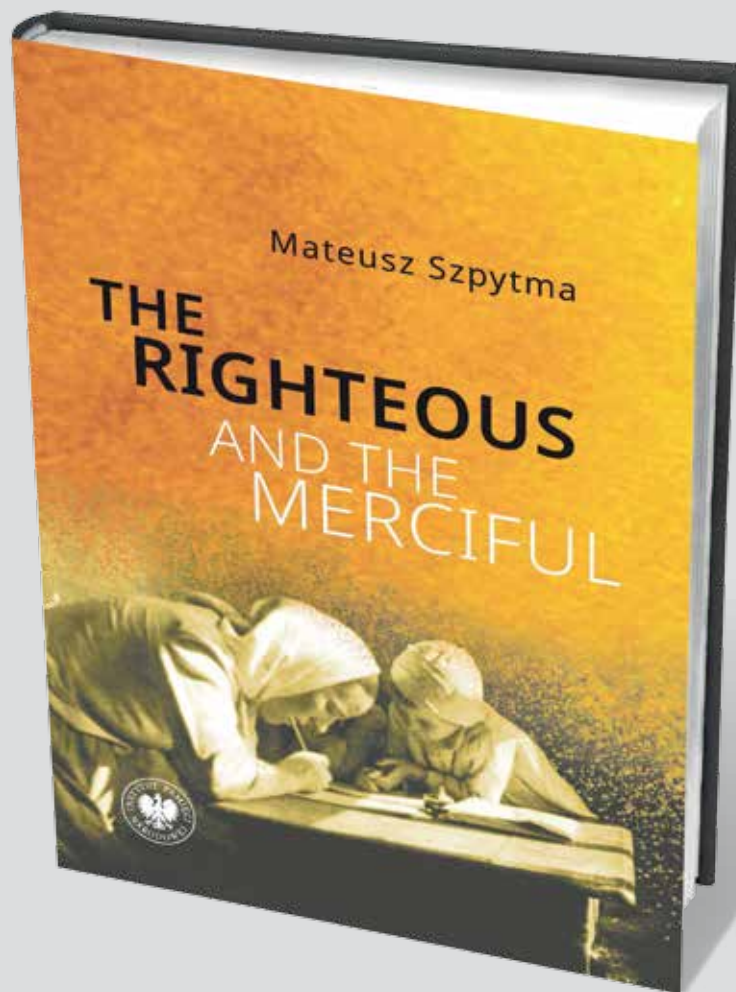
Warszawa 2023, 152 s., wydanie 2.
uzupełnione

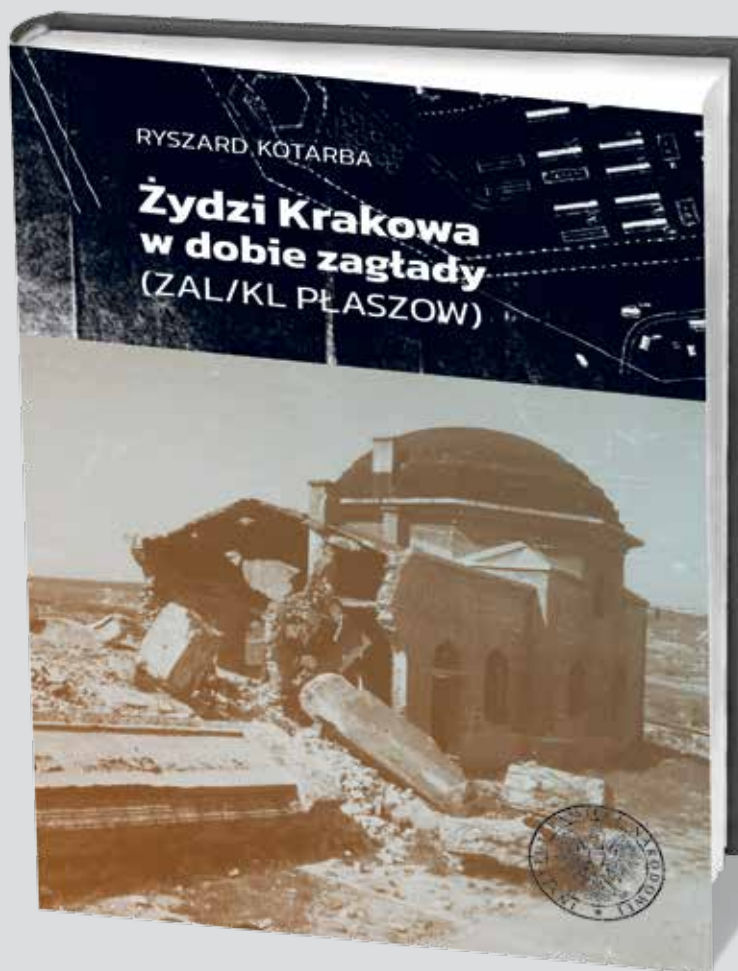
Nowe, uzupełnione wydanie anglo-
języcznej książki *The Risk of Survival*
[*Ryzyko ocalenia*] zawierającej synte-
zę losów Polaków i Żydów w Polsce
okupowanej przez Niemców podczas
II wojny światowej. Autor skupia się
na pomocy, jakiej Polacy – mimo za-
grożenia karą śmierci – udzielali Ży-
dom podczas Holokaustu. Symbolem
tego heroizmu stała się zamordowana
przez Niemców rodzina Ulmów, która
doczekała się w 2023 r. beatyfikacji.

ISBN: 978-83-8229-835-2

45 zł

e-book: 25 zł

Ryszard Kotarba

**Żydzi Krakowa w dobie zagłady
(ZAL/KL Płaszów)**

Kraków–Warszawa 2022, 827 s.

Książka ukazuje znaczący fragment dziejów Żydów krakowskich w okresie okupacji niemieckiej, szczególnie w czasie funkcjonowania obozu pracy, potem koncentracyjnego, w Płaszowie. Obóz w Płaszowie, będący swoistą kontynuacją getta krakowskiego, ze względu na swoją rolę, specyfikę i ofiary zbrodni – tysiące krakowian, Żydów i Polaków – zasługuje na ciągłą pamięć. Tak, jak na stałą refleksję zasługują relacje polsko-żydowskie w czasie wojny i po wojnie. Podstawą dokumentacyjną publikacji są bogate zbiory w archiwach Instytutu Pamięci Narodowej i Żydowskiego Instytutu Historycznego, ale również Archiwum Narodowego w Krakowie, Muzeum Krakowa, czy elektroniczne kopie relacji z Instytutu Pamięci Męczenników i Bohaterów Holocaustu Yad Vashem.

ISBN: 978-83-8229-600-6

60 zł

Izabela Mazanowska

**Radzim 1939. Zbrodnie w obozie
Selbstschutz Westpreussen**

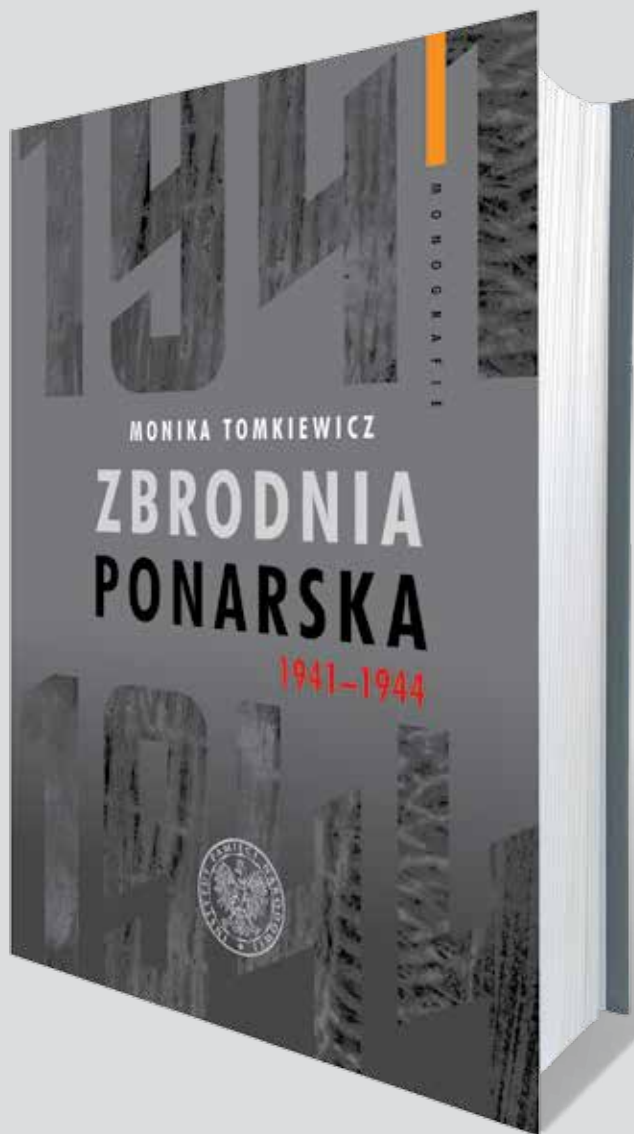
Gdańsk 2022, 152 s. (seria „Publikacje
gdańskiego oddziału IPN”, t. 83)

Obóz w Radzimi był jednym z miejsc, w których gromadzono i przetrzymywano więźniów – Polaków oraz Żydów. Publikacja stanowi kontynuację badań nad zbrodnią pomorską 1939 r., czyli zbrodniami popełnionymi jesienią 1939 r. na terenie przedwojennego województwa pomorskiego przede wszystkim przez członków paramilitarnej formacji Selbstschutz Westpreussen. Monografia ukazuje metody działania Selbstschutzu, a także – dzięki wykorzystaniu materiałów z archiwów niemieckich – zawiera charakterystykę sprawców zbrodni. Autorka stworzyła także imienną listę ofiar.

ISBN: 978-83-8229-414-9

25 zł

Monika Tomkiewicz

Zbrodnia ponarska 1941–1944

Gdańsk–Warszawa 2022, 432 s.,

wydanie 2. poprawione i uzupełnione

(seria „Monografie”, t. 173)

Monografia przedstawia stosunki narodowościowe w przedwojennym województwie wileńskim, eksterminację obywateli II RP pochodzenia żydowskiego, członków podziemia polskiego na Wileńszczyźnie, duchowieństwa polskiego, jeńców radzieckich i ludności romskiej w okresie istnienia Komisariatu Rzeszy Ostland oraz wojenne postępowania karne wobec sprawców zbrodni na ziemi wileńskiej na szerokim tle historycznym. Autorka w niniejszej książce zawarła wyniki wieloletnich badań nad zbrodniami popełnionymi na obywatelach polskich różnych narodowości w Ponarach i innych wybranych miejscach straceń na Wileńszczyźnie w latach 1941–1944. Zdołała ustalić tożsamość 406 Polaków straconych w Ponarach.

W przygotowaniu wydanie w języku angielskim.

ISBN: 978-83-8229-459-0

45 zł

e-book: 40 zł

Aleksandra Namysł

**Po tej stronie był również Człowiek.
Mieszkańcy przedwojennego województwa śląskiego z pomocą Żydom
w okresie II wojny światowej**

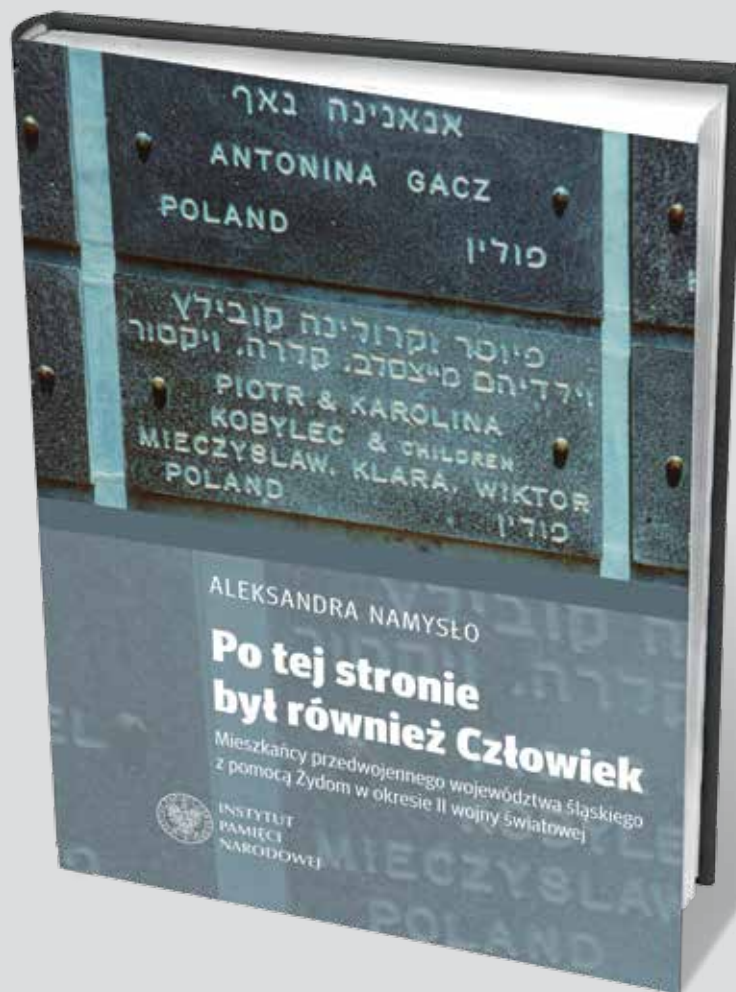
Katowice–Warszawa 2021, 256 s.

(seria „Pomoc Żydom na Ziemiach Polskich podczas Okupacji Niemieckiej”, t. 2)

Tematem książki są działania ludności mieszkającej w granicach przedwojennego polskiego Górnego Śląska na rzecz miejscowych Żydów i żydowskich więźniów obozów koncentracyjnych i obozów pracy zlokalizowanych na tym obszarze. Różne formy pozytywnych postaw zostały zilustrowane opisami indywidualnych historii ratowania ludności żydowskiej na wspomnianym terenie. Dotyczą one 162 osób. Z tego ponad 96 proc. osób udzielało schronienia, pozostałe pośredniczyły w znalezieniu kryjówki lub udzielały pomocy doraźnej. 112 osób zostało uhonorowanych przez Yad Vashem tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata.

ISBN: 978-83-8229-368-5

35 zł

Jacek Romanek

Kolaboracja z Sowietami na terenie województwa lubelskiego we wrześniu i w październiku 1939 r.

Lublin–Warszawa 2021, 292 s.,

wydanie 2. poprawione i uzupełnione

Książka przedstawia kolaborację (także mniejszości narodowych) z Armią Czerwoną na Lubelszczyźnie we wrześniu i w październiku 1939 r. Skala tych działań, a przede wszystkim ich skutki stanowią bez wątpienia jeden z elementów wpływających na wzajemne relacje w całym okresie okupacji.

ISBN: 978-83-8229-308-1

35 zł

W cieniu Einsatzgruppen.

Volksdeutscher Selbstschutz w okupowanej Polsce 1939–1940

redakcja naukowa Izabela Mazanowska, Tomasz Ceran, Marcin

Przegiętka, Warszawa 2021, 448 s. + 24 s. wkł. zdj.

(seria „Monografie”, t. 163)

Do tej pory ani polska, ani niemiecka historiografia nie wyeksponowały i nie przeanalizowały w pełni znaczenia Selbstschutzu w pierwszych miesiącach okupacji w Polsce. Tom jest pierwszą polską monografią Selbstschutzu, a także pierwszym opracowaniem tego tematu w ujęciu komparatystycznym, pokazującym odmienności i podobieństwa w działaniu oraz rolę tej organizacji w różnych regionach Polski.

W przygotowaniu wydanie w językach angielskim i niemieckim.

ISBN: 978-83-8229-261-9

45 zł

Martyna Grądzka-Rejak, Jan Olszek

Holokaust, pamięć, powielacz.

Zagłada Żydów i okupacyjne stosunki polsko-żydowskie w publikacjach drugiego obiegu w PRL

Instytut Pamięi Narodowej – Instytut Studiów Politycznych PAN
– Towarzystwo „Więź”, Warszawa 2020, 284 s.

Autorzy analizują, w jaki sposób podziemie wydawnicze mierzyło się z tematem zagłady Żydów i postawami Polaków wobec tej zbrodni.

Dystrybucja: Instytut Studiów Politycznych PAN, Wydawnictwo „Więź”

ISBN: 978-83-65424-68-6

Roman Gieroń

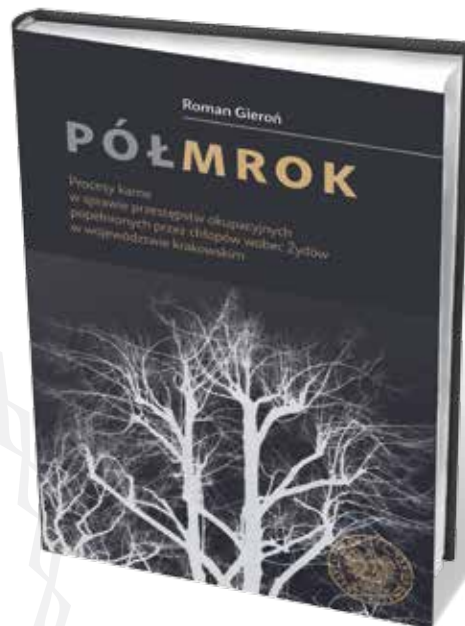
Półmrok. Procesy karne w sprawie przestępstw okupacyjnych popełnionych przez chłopów wobec Żydów w województwie krakowskim

Kraków 2020, 376 s.

Książka przybliża procesy karne w latach 1945–1950 w sprawie przestępstw okupacyjnych popełnionych przez chłopów wobec Żydów w województwie krakowskim. Temat rozprawy sprowadza się do pytania: na ile zachowane akta postępowania z dekretu „sierpniowego” są wiarygodnym i wartościowym źródłem do badań nad relacjami polsko-żydowskimi na wsi małopolskiej podczas okupacji niemieckiej. Ponadto analizie poddano orzecznictwo sądów powszechnych i wysokość zasądzonych kar, charakteryzując przy tym podsądnych odpowiadających za przestępstwa okupacyjne.

ISBN: 978-83-8098-938-2

40 zł

Michał Kalisz, Elżbieta Rączy

Dzieje społeczności żydowskiej powiatu gorlickiego podczas okupacji niemieckiej 1939–1945

Rzeszów–Warszawa 2020, 400 s.,
wydanie 2. rozszerzone

Pierwsza publikacja ukazująca w sposób syntetyczny problem zagłady Żydów i złożonych relacji polsko-żydowskich w regionie gorlickim w latach 1939–1945. W pierwszej części przedstawiono sytuację Żydów w powiecie gorlickim pod okupacją niemiecką oraz ich zagładę, także negatywne postawy polskich mieszkańców. Część druga dotyczy tej grupy Polaków powiatu gorlickiego, którzy ryzykowali życie, aby ratować Żydów od śmierci.

ISBN: 978-83-8098-572-8

40 zł

Mateusz Kubicki

**Zbrodnia w Lesie Szpęgawskim
1939–1940**

Gdańsk 2019, 456 s.

(seria „Publikacje gdańskiego oddziału
IPN, t. 75)

Las Szpęgawski, leżący na północny wschód od Starogardu Gdańskiego, to jedno z najważniejszych miejsc na mapie zbrodni pomorskiej 1939. Między wrześniem 1939 a styczniem 1940 r. zamordowały w nim od 5 do 7 tys. osób. Byli to przedstawiciele polskiej inteligencji z Kociewia, Kaszub i innych regionów Pomorza oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi mordowane w ramach niemieckiej akcji T-4. W Lesie Szpęgawskim ginęli również Żydzi oraz Niemcy – przeciwnicy nazizmu.

ISBN: 978-83-8098-747-0

40 zł

Sebastian Piątkowski

Radom w latach wojny i okupacji niemieckiej (1939–1945)

Lublin 2018, 776 s.

Książka ukazuje, we wszystkich możliwych do przebadania aspektach, historię Radomia w latach wojny i okupacji. Autor przedstawia proces zagłady radomskiej społeczności żydowskiej, poczynając od indywidualnych represji ze strony Niemców poprzez funkcjonowanie getta i jego likwidację, a skończywszy na historii lokalnych obozów pracy przymusowej.

ISBN: 978-83-8098-390-8

Nakład wyczerpany

Martyna Grądzka-Rejak

Kobieta żydowska w okupowanym Krakowie (1939–1945)

Instytut Pamięci Narodowej – Wydawnictwo „Wysoki Zamek”, Kraków
2016, 488 s.

Książka jest pierwszą pełną monografią ukazującą dynamikę losów kobiet żydowskich podczas II wojny światowej w perspektywie jednego miasta, w zmieniających się okolicznościach: od przestrzeni Krakowa tuż po wybuchu wojny poprzez ograniczoną, ciasną przestrzeń getta aż po obecność kobiet w obozie Płaszów.

ISBN: 978-83-943785-8-5

Nakład wyczerpany

Adam Sitarek

„Otoczone drutem państwo”. Struktura i funkcjonowanie administracji żydowskiej getta

Łódź 2015, 340 s. (seria „Biblioteka Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi”, t. 37)

Autor książki opisuje struktury i funkcjonowanie aparatu administracyjnego getta łódzkiego. Na rozkaz okupacyjnych władz niemieckich na początku 1940 r. stłoczono tam na 4 km kw. powierzchni ponad 160 tys. Żydów z Łodzi i okolicznych miejscowości.

Nagroda Historyczna „Polityki” w kategorii Debiut (2016)

Publikacja dostępna w formie epub/mobi.

ISBN: 978-83-63695-16-3

35 zł

Adam Sitarek

„Wire Bound State”. Structure and Functions of the Jewish Administration of the Łódź Ghetto

tłumaczenie na język angielski Katarzyna Gucio, Łódź–Warszawa 2017, 336 s.

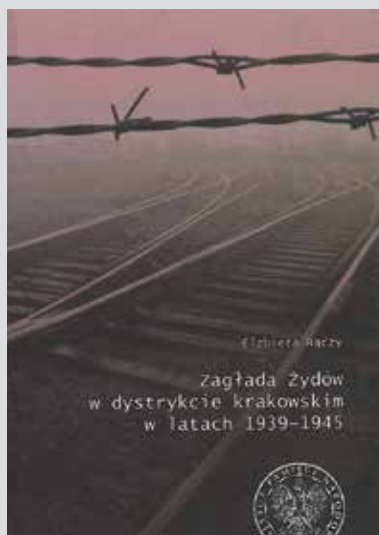
Anglojęzyczna wersja publikacji „Otoczone drutem państwo”. Struktura i funkcjonowanie administracji żydowskiej getta.

Publikacja dostępna w formie epub/mobi.

ISBN: 978-83-8098-253-6

35 zł

Elżbieta Rączy

Zagłada Żydów w dystrykcie krakowskim w latach 1939–1945

Instytut Pamięci Narodowej – Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 2014, 407 s.

Książka przedstawia eksterminację Żydów w dystrykcie krakowskim, dokonaną przez okupanta niemieckiego: pośrednią, realizowaną głównie poprzez antyżydowskie zarządzenia, stworzone Żydom warunki życia, przesiedlenia i pracę przymusową, oraz bezpośrednią, czyli morderstwa dokonywane w miejscu zamieszkania i punktach zbiorczych, a także deportacje do obozów zagłady i masowe mordy w komorach gazowych.

ISBN: 978-83-7629-663-0

Nakład wyczerpany

Ewa Rogalewska

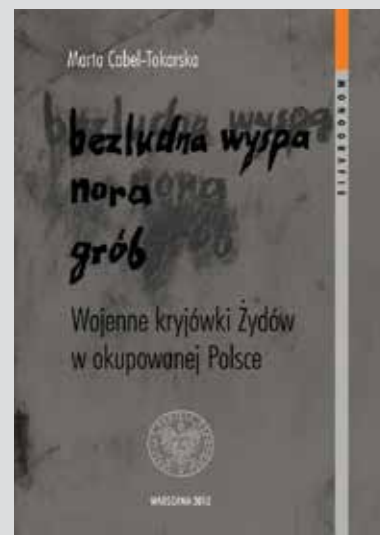
Getto białostockie. Doświadczenie Zagłady – świadectwa literatury i życia

Białystok 2013, 320 s., wydanie 2. uzupełnione i poprawione (seria wydawnicza Oddziału IPN w Białymstoku, t. 5)

Książka jest specyficzną, bo odbiegającą od tradycyjnej metodologii historycznej, monografią naukową białostockiego getta, ujmującą badany temat przez pryzmat człowieka doświadczającego Zagłady i świadectw literackich tego doświadczenia. Drugie wydanie zostało poprawione i uzupełnione m.in. reprodukcjami grafik żydowskiego malarza Izaaka Celnikiera, który przeżył białostockie getto.

ISBN: 978-83-62357-09-3

10 zł

Marta Cabel-Tokarska

Bezludna wyspa, nora, grób. Wojenne kryjówki Żydów w okupowanej Polsce

Warszawa 2012, 304 s. + 24 s. wkł. il. (seria „Monografie”, t. 83)

Niewiele wiemy o miejscach, w których skazani na śmierć Żydzi próbowali w czasie Zagłady ocalić życie. Autorka podejmuje próbę opisu tego podziemnego, tajemniczego świata. Ukrywający się i ukrywani znaleźli się nagle w przestrzeni ograniczonej pod względem fizycznym, społecznym i symbolicznym.

ISBN: 978-83-7629-354-7

20 zł

Martyna Grądzka

**Przerwane dzieciństwo. Losy dzieci
Żydowskiego Domu Sierot przy
ul. Dietla 64 w Krakowie podczas
okupacji niemieckiej / A Broken
Childhood. The Fate of the Children
from the Jewish Orphanage
at 64 Dietla Street at Cracow
during the German Occupation**

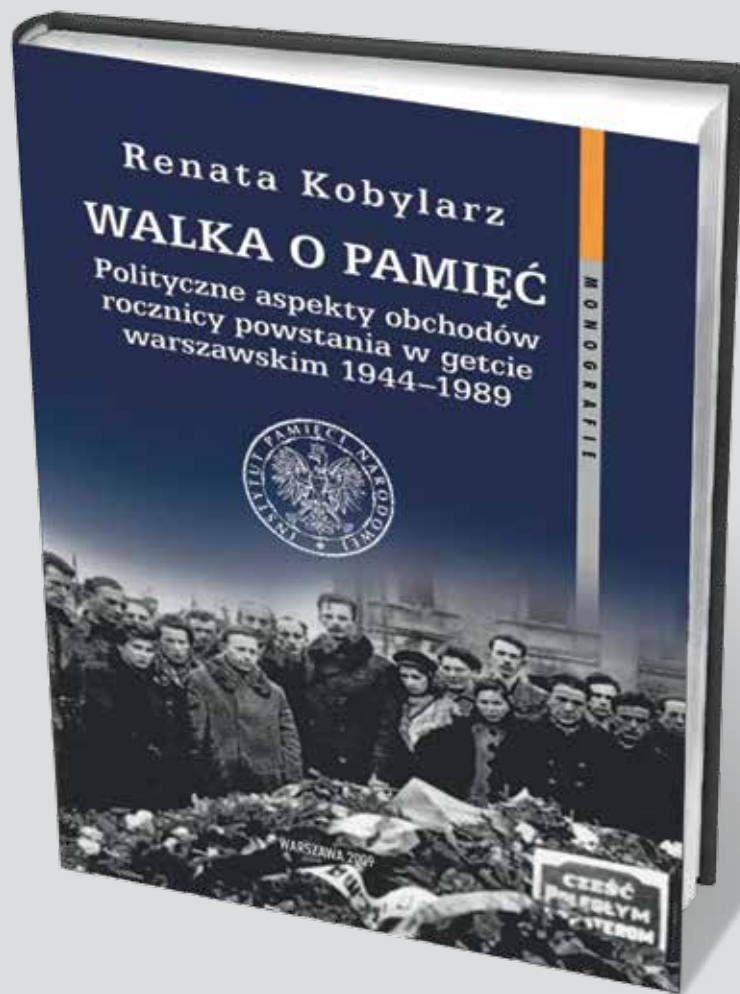
Instytut Pamięci Narodowej – Wydaw-
nictwo „Wysoki Zamek”, Kraków 2012,
476 s.

Książka poświęcona wojennym losom jednej z krakowskich instytucji społecznych opiekujących się sierotami żydowskimi. Stowarzyszenie powstało w drugiej połowie XIX w. i od tamtej pory spełniało bardzo ważną funkcję w gminie żydowskiej na krakowskim Kazimierzu. Kres instytucji przyniosła II wojna światowa. Autorka pokazuje bezwzględność i planową politykę realizowaną przez Niemców, której konsekwencją była zagłada wielu dzieci żydowskich przebywających na terenie okupowanego Krakowa.

ISBN: 978-83-936117-2-0

Nakład wyczerpany

Renata Kobylarz

Walka o pamięć. Polityczne aspekty obchodów rocznicy powstania w getcie warszawskim 1944–1989

Warszawa 2009, 496 s.

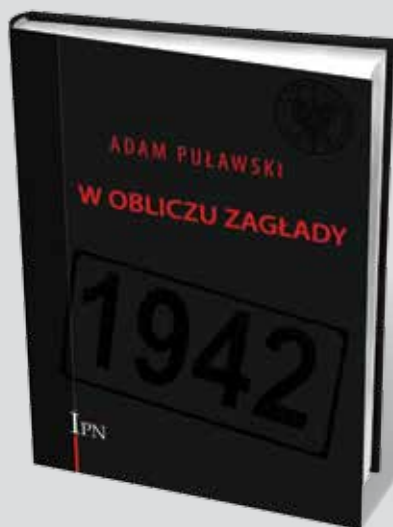
(seria „Monografie”, t. 49)

Autorka przedstawia kształtowanie obrazu powstania w getcie warszawskim przez oficjalną propagandę za pośrednictwem prasy, opracowań naukowych, podręczników historii, filmu, literatury i sztuki. Pokazuje, jaką rolę w tym procesie odegrały obchody kolejnych rocznic. Opisuje także, jak w opozycji do oficjalnej propagandy formował się stosunek polskich elit intelektualnych, Kościoła oraz opozycji politycznej do martyrologii Żydów.

Książka nagrodzona w konkursie im. Władysława Pobóg-Malinowskiego na Najlepszy Debiut Historyczny Roku 2007.

ISBN: 978-83-76290-41-6

40 zł

Adam Puławski

W obliczu Zagłady. Rząd RP na Uchodźstwie, Delegatura Rządu RP na Kraj, ZWZ-AK wobec deportacji Żydów do obozów zagłady (1941–1942)

Lublin 2009, 583 s.

Książka ukazuje, kiedy i w jaki sposób ZWZ/AK, delegatura i rząd polski zdobywały informacje o masowych mordach na ludności żydowskiej. Autor zastanawia się, jak rozumiano nadchodzące wiadomości i kiedy powstała świadomość, że jest to zorganizowana i totalna Zagłada.

ISBN: 978-83-7629-088-1

45 zł

Marcin Urynowicz

Adam Czerniaków 1880–1942. Prezes getta warszawskiego

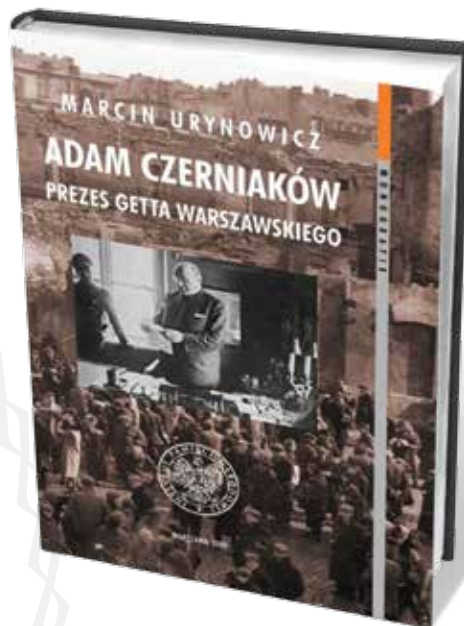
Warszawa 2009, 375 s. + 32 s. wkł.

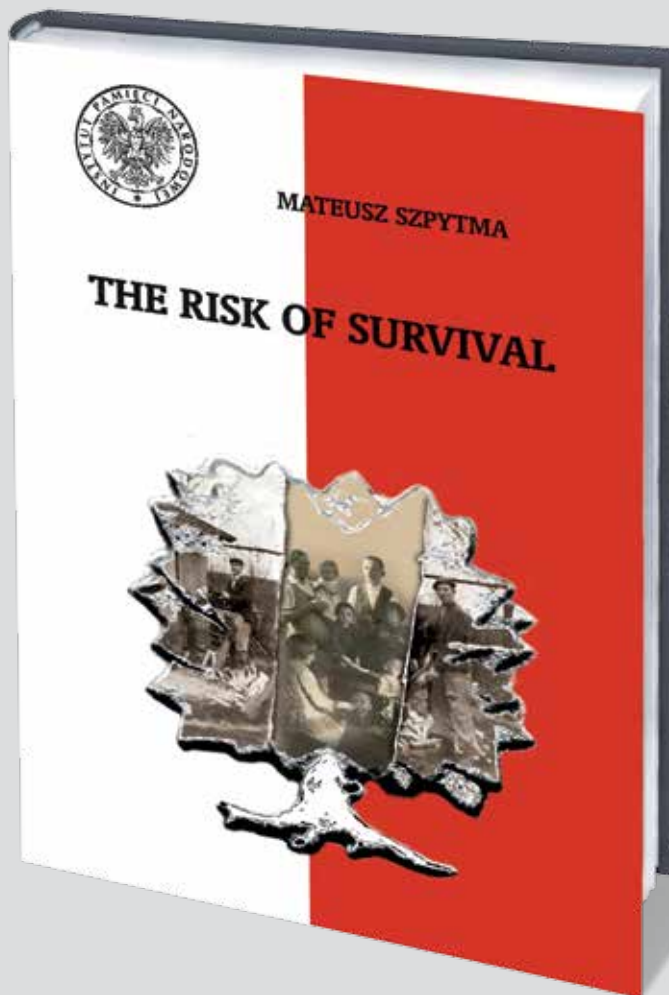
(seria „Monografie”, t. 50)

Adam Czerniaków pełnił wiele ważnych funkcji w życiu społeczno-politycznym II RP. Był jednym z przywódców polskich Żydów. Odwaga cywilna, nieuleganie stereotypom i nonkonformizm sprawiły, że nie cieszył się popularnością. Od 1939 r. stał na czele warszawskiego Judenratu. Drugiego dnia deportacji warszawskich Żydów do obozu zagłady w Treblince, 23 lipca 1942 r., popełnił samobójstwo.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-7629-050-8

Mateusz Szpytma

The Risk of Survival. The Rescue of the Jews by the Poles and the Tragic Consequences for the Ulma Family from Markowa

[Ryzyko ocalenia. Ratowanie Żydów przez Polaków i tragiczne następstwa dla rodziny Ulmów z Markowej]

Warszawa 2009, 116 s.

(seria „Kto ratuje jedno życie...”, t. 3)

Syntetycznie ukazane losy Polaków i Żydów w Polsce okupowanej przez Niemców podczas II wojny światowej. Autor skupia się na pomocy, jakiej Polacy udzielali Żydom podczas Holokaustu. Pokazuje wysiłki Polskiego Państwa Podziemnego i powołanej przez nie Rady Pomocy Żydom „Żegota”, a także działania zwykłych ludzi, którzy na własną rękę, ryzykując życie, ratowali od zagłady żydowskich współobywateli. Szczególne miejsce poświęcono rodzinie Ulmów, zamordowanej 24 marca 1944 r. za pomoc Żydom.

ISBN: 978-83-7629-028-7

15 zł

Bogusław Kopka

Konzentrationslager Warschau.

Historia i następstwa

Warszawa 2007, 712 s.

(seria „Monografie”, t. 32)

Celem pracy jest opis i próba systematyzacji nowych ustaleń w sprawie KL Warschau, naszkicowanie tła historycznego i prezentacja najważniejszych dokumentów z akt śledztwa w sprawie zbrodni ludobójstwa popełnionej w latach 1943–1944 w niemieckim obozie koncentracyjnym w Warszawie.

Nagroda KLIO III stopnia w kategorii Varsaviana (2007)

ISBN: 978-83-60464-46-5

Nakład wyczerpany

Bogusław Kopka

Das Konzentrationslager Warschau.

Geschichte und Nachwirkungen

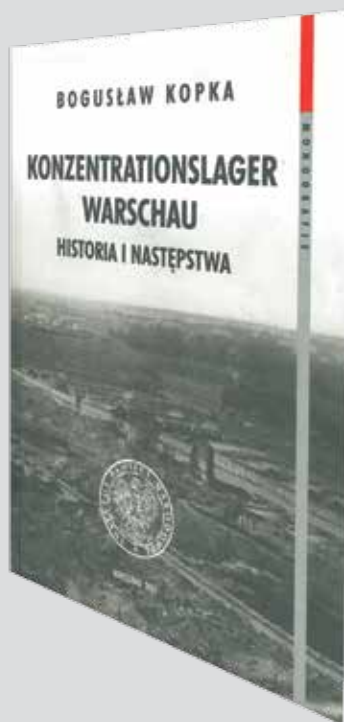
tłumaczenie na język niemiecki Jürgen

Hensel, Warszawa 2010, 712 s.

Niemieckojęzyczna wersja książki
*Konzentrationslager Warschau. Historia
i następstwa.*

ISBN: 978-83-7629-079-9

20 zł

Monika Tomkiewicz

Zbrodnia w Ponarach 1941–1944

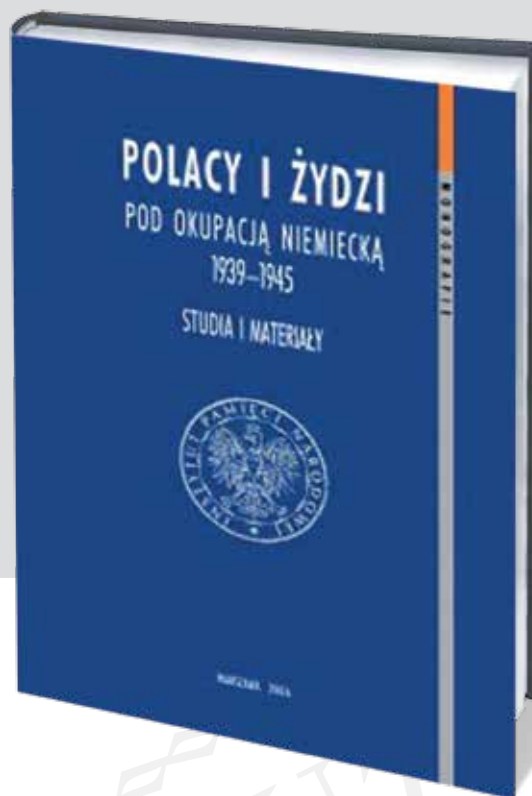
Warszawa 2008, 444 s.

(seria „Monografie”, t. 43)

Monografia przedstawia stosunki narodowościowe w przedwojennym województwie wileńskim, eksterminację obywateli polskich II RP pochodzenia żydowskiego, członków podziemia polskiego na Wileńszczyźnie, duchowieństwa polskiego, jeńców radzieckich i ludności romskiej w okresie istnienia Komisarjatu Rzeszy Ostland oraz powojenne postępowania karne wobec sprawców zbrodni na ziemi wileńskiej na szerokim tle historycznym.

ISBN: 978-83-60464-91-5

Nakład wyczerpany

Polacy i Żydzi pod okupacją niemiecką 1939–1945. Studia i materiały

redakcja naukowa Andrzej Żbikowski,
Warszawa 2006, 1022 s.

(seria „Monografie”, t. 24)

Autorzy artykułów analizują wybrane aspekty stosunków polsko-żydowskich pod okupacją niemiecką. Książka zawiera sześć studiów regionalnych – na temat Białostoczczyzny, Krakowa, Łodzi, rejencji katowickiej,

Rzeszowszczyzny i Warszawy – oraz cztery studia tematyczne, poświęcone stosunkowi AK i Delegatury Rządu na Kraj do zagłady polskich Żydów, Radzie Pomocy Żydom „Żegota” i polskim Sprawiedliwym, negatywnym aspektom okupacyjnych relacji polsko-żydowskich, stosunkowi środowisk narodowych do Zagłady.

ISBN: 978-83-60464-01-4

Nakład wyczerpany

Studia i materiały

Opracowania poświęcone najnowszej historii Polski, często wzbogacone edycjami źródeł. W tej kategorii znajdują się także materiały będące efektem spotkań naukowych organizowanych przez Instytut Pamięi Narodowej.

Polacy ratujący Żydów w dystrykcie lubelskim 1939–1944. Oblicza pomocy

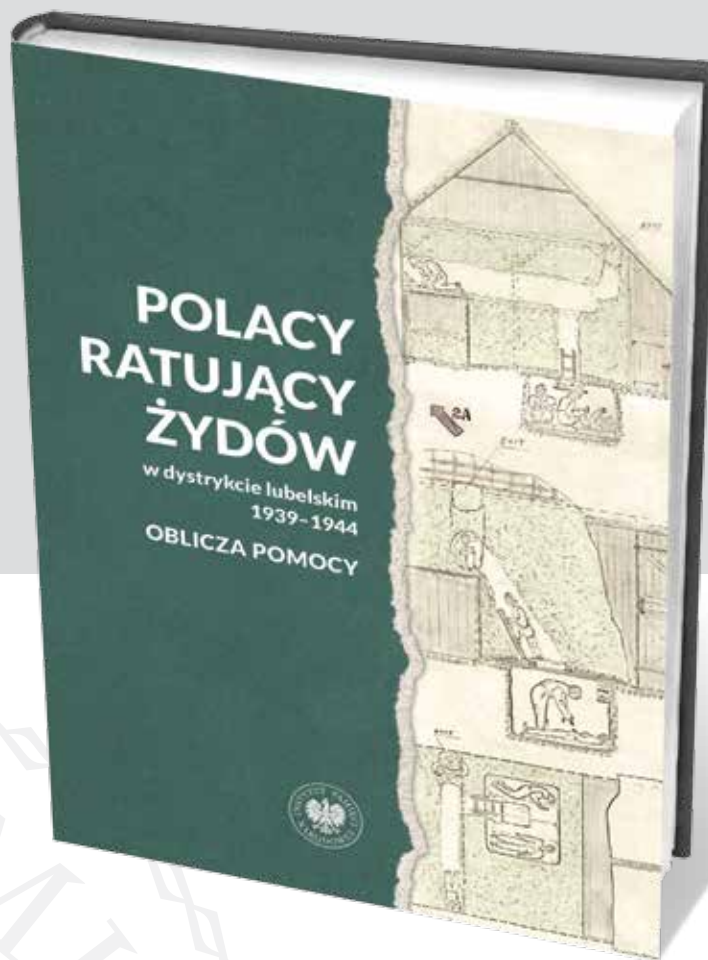
redakcja naukowa Rafał Drabik, Alicja Gontarek, Lublin–Warszawa 2024, 376 s.

Publikacja przybliży problematykę związaną z ratowaniem Żydów przez Polaków w dystrykcie lubelskim w latach 1939–1944. Prezentuje portret zbiorowy Sprawiedliwych dla tego terenu, przedstawia wybrane indywidualne historie osób ratujących – zarówno tych, którzy otrzymali odznaczenie

Yad Vashem, jak też tych, którzy nie zostali nim uhonorowani. Większość wybranych przypadków dotyczy pomocy udzielanej na wsi. Praca jest bogato ilustrowana.

ISBN: 978-83-8229-908-3

50 zł

***Stan badań nad pomocą Żydom
na ziemiach polskich pod okupacją
niemiecką. Przegląd piśmiennictwa***

redakcja naukowa Tomasz Domański,
Alicja Gontarek, Warszawa–Kielce 2022,
1000 s. (seria „Pomoc Żydom na Zie-
miach Polskich podczas Okupacji
Niemieckiej”, t. 1)

Tom składa się z trzech części.
W dwóch pierwszych przedstawio-
no specyfikę okupacji niemieckiej
w Polsce, okupacyjne uwarunkowania
świadczenia pomocy oraz stan wiedzy
na temat działań ratowniczych podej-
mowanych na rzecz Żydów przez dy-
plomację polską. Zasadnicze rozwa-
żania poczyniono w części trzeciej,
na którą składają się studia poświęco-
ne poszczególnym województwom.
W bibliografii zaprezentowano dotych-
czasowy dorobek piśmienniczy poświę-
cony pomocy Żydom pod okupacją
niemiecką.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-8229-419-4

60 zł

Kościół, Żydzi, jezuici. Wokół pomocy Żydom w czasie II wojny światowej

redakcja naukowa Michał Wenklar, Instytut Pamięci Narodowej
– Akademia Ignatianum w Krakowie, Kraków 2021, 276 s.

Książka dotyczy pomocy udzielanej przez Polaków, a zwłaszcza przez Kościół katolicki i jezuitów, Żydom w czasie II wojny światowej. Studia otwiera esej argentyńskiego rabina Abrahama Skorki, dziecka Żydów uratowanych z Holocaustu. Kolejne artykuły dotyczą: relacji polsko-żydowskich przed wojną, warunków udzielania pomocy w czasie wojny, piśmiennictwa z okresu PRL na temat pomocy Żydom, kwestii Żydów-neofitów, przypadków udzielania wsparcia przez jezuitów.

ISBN: 978-83-8229-341-8

35 zł

Relacje polsko-żydowskie w XX wieku.

Badania, kontrowersje, perspektywy

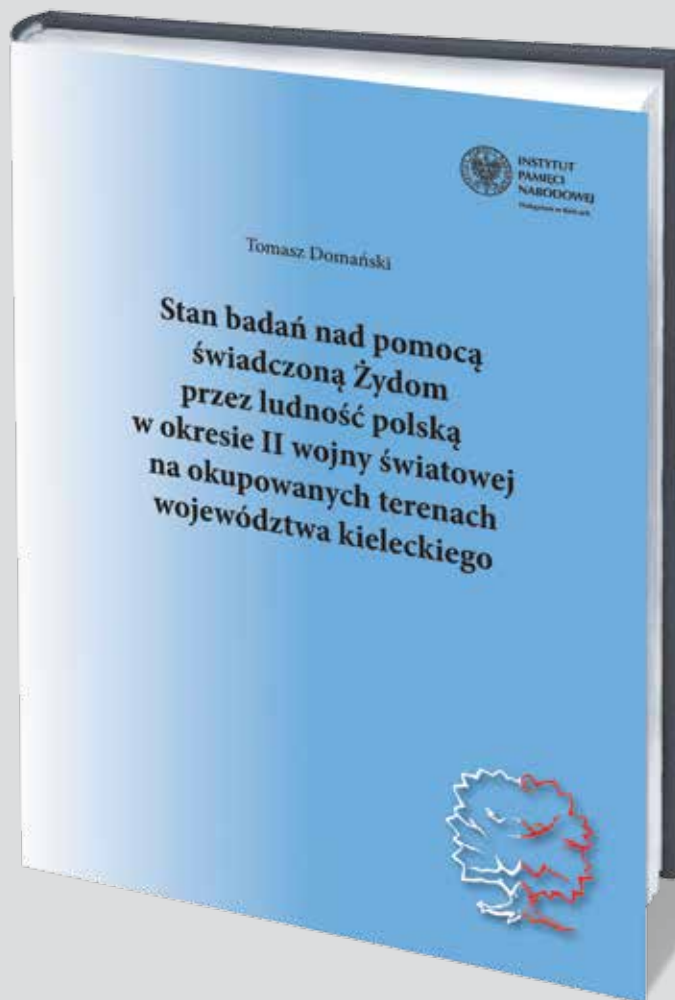
redakcja naukowa Tomasz Domański, Edyta Majcher-Ociesa,
Kielce–Warszawa 2021, 362 s.

Publikacja jest pokłosiem konferencji naukowej „Relacje polsko-żydowskie w XX wieku. Badania, kontrowersje, perspektywy”, która odbyła się 3–4 lipca 2017 r. w Kielcach, a została zorganizowana przez Delegaturę IPN w Kielcach oraz Instytut Historii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Książka zawiera szesnaście tekstów pogrupowanych w trzy bloki tematyczne.

ISBN: 978-83-8229-156-8

40 zł

Tomasz Domański

Stan badań nad pomocą świadczoną Żydom przez ludność polską w okresie II wojny światowej na okupowanych terenach województwa kieleckiego

Kielce 2021, 125 s.

Autor analizuje główne kierunki podejmowanych dotychczas badań w obszarze pomocy Żydom, świadczonej przez ludność polską na okupowanych terenach województwa kieleckiego w granicach z 31 sierpnia 1939 r. Wnikliwie i wielowątkowo bada obecność problematyki pomocowej z terenu województwa kieleckiego w opracowaniach ogólnopolskich, z jednoczesnym opisem dorobku badań regionalnych. W książce szeroko omówiono stan piśmiennictwa na temat roli różnych warstw społecznych zaangażowanych w pomoc Żydom: Kościoła i duchowieństwa katolickiego, ziemiaństwa, chłopstwa. Ponadto autor wskazał na perspektywę polską i żydowską w badaniach pomocowych oraz zaprezentował postulaty i kierunki dalszych poszukiwań źródłowych.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-8229-205-3

Żydzi i wojsko polskie w XIX i XX wieku

redakcja naukowa Tomasz Domański,
Edyta Majcher-Ociesa, Kielce–Warszawa
2020, 344 s.

Publikacja przedstawia relacje polsko-żydowskie w wojsku polskim, poczynając od zrywów zbrojnych przeciwko zaborcom u schyłku XVIII i w XIX w., przez służbę wojskową w dwudziestoleciu międzywojennym, po udział w różnych formacjach wojskowych podczas II wojny światowej. Zawiera też biografie oficerów pochodzenia żydowskiego związanych z formacjami wojska polskiego.

ISBN: 978-83-8098-894-1

35 zł

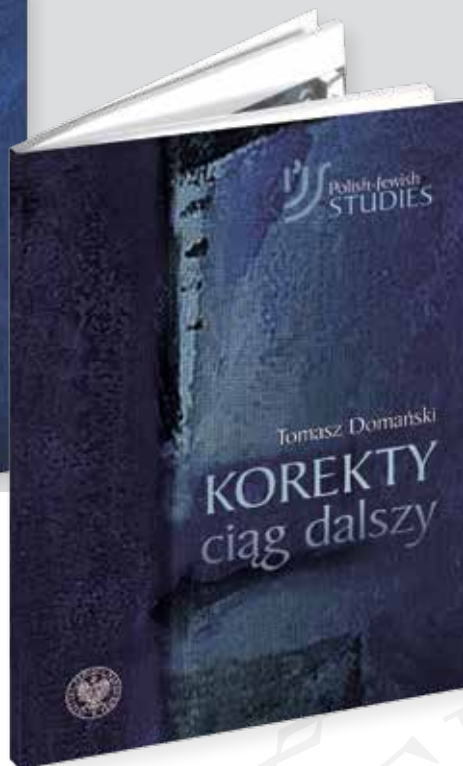

Tomasz Domański

Korekta obrazu? Refleksje źródłoznawcze wokół książki „Dalej jest noc. Losy Żydów w wybranych powiatach okupowanej Polski”, t. 1–2, red. Barbara Engelking, Jan Grabowski, Warszawa 2018

Warszawa 2019, 72 s.

Przedmiotem opracowania jest publikacja *Dalej jest noc. Losy Żydów w wybranych powiatach okupowanej Polski*.

Tomasz Domański

Korekty ciąg dalszy. Odpowiedź redaktorom i współautorom książki „Dalej jest noc. Losy Żydów w wybranych powiatach okupowanej Polski”, t. 1–2, red. Barbara Engelking, Jan Grabowski, Warszawa 2018

Warszawa 2020, 110 s.

Obszerny artykuł dr. Tomasza Domańskiego jest pierwszą z serii recenzji przygotowywanych przez IPN na temat książki. Powstał w wyniku licznych zapytań osób zainteresowanych tą tematyką skierowanych do IPN.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-8098-579-7, dodatek do Biuletynu 1-2/2019

Publikacja jest repliką autora na uwagi i zarzuty zawarte w odpowiedziach badaczy Centrum Badań nad Zagładą Żydów. Krok po kroku wykazuje bezzasadność większości zarzutów formułowanych wobec jego recenzji.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-8098-213-0, dodatek do Biuletynu 9/2020

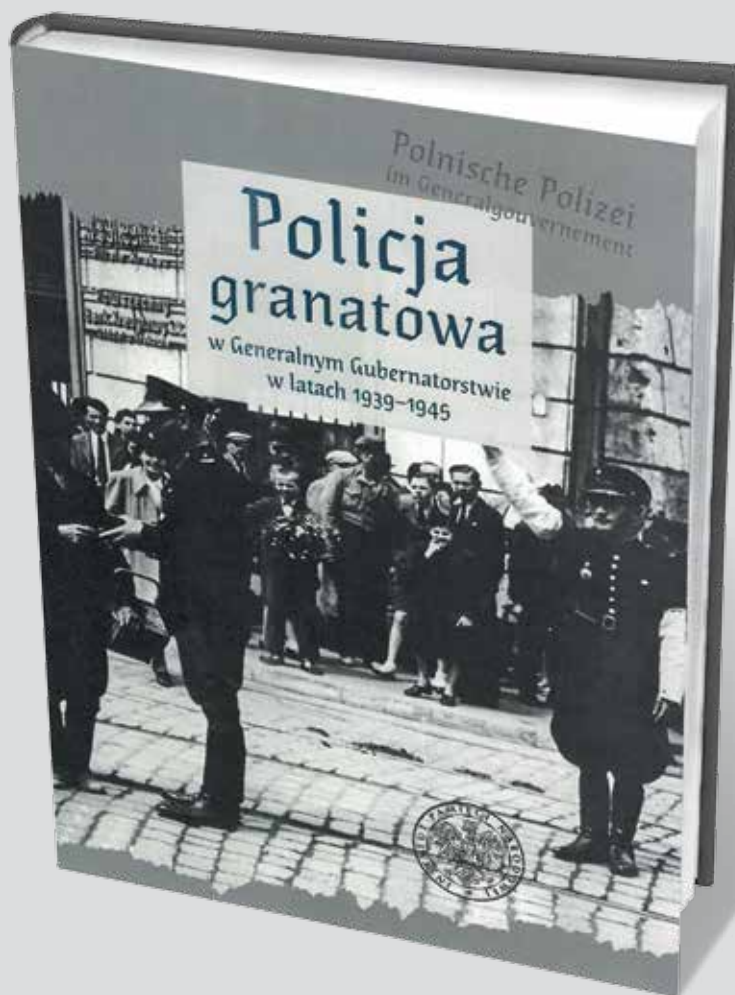
***Policja granatowa w Generalnym
Gubernatorstwie w latach
1939–1945***

redakcja naukowa Tomasz Domański
i Edyta Majcher-Ociesa, Kielce–Warszawa
2019, 296 s.

Niniejszy tom jest pokłosiem konferencji naukowej zorganizowanej przez IPN w 2016 r. Badacze poruszają tu węzłowe zagadnienia związane z powstaniem i działalnością policji granatowej aż do zakończenia II wojny światowej. Między innymi analizują prawne umocowanie i funkcjonowanie granatowej policji, jej wizerunek w niemieckiej prasie polskojęzycznej oraz opisują działania formacji na terenie Kielc. Opracowanie jest ważne również dla zrozumienia relacji niemiecko-polsko-żydowskich w okresie II wojny światowej.

ISBN: 978-83-8098-838-5

30 zł

Ewa Rogalewska

Wartości pamięci. Szkice o ludziach idei w XX wieku

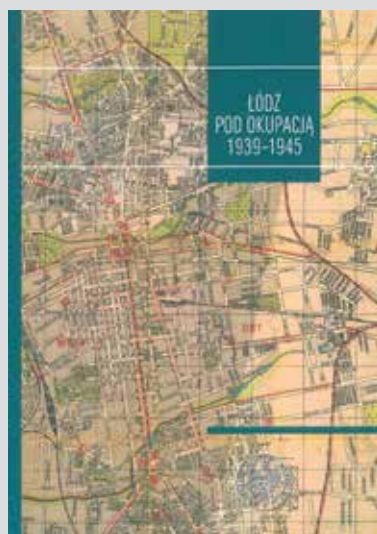
Białystok–Warszawa 2018, 336 s.

(seria Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku, t. 40)

W książce, będącej tomem esejów z pogranicza literaturoznawstwa, historii społecznej i antropologii, przedstawiono losy wybranych osób, które swoje XX-wieczne przemiany tożsamości zapisały w literaturze dokumentu osobistego. Oprócz przedstawienia indywidualnych portretów podjęto próbę opisanie grup społecznych represjonowanych w XX w.

ISBN: 978-83-8098-562-9

35 zł

Łódź pod okupacją 1939–1945.

Studia i szkice

redakcja naukowa Tomasz Toborek,

Michał Trębacz, Łódź–Warszawa 2018,

432 s. (seria „Biblioteka Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi”, t. 46)

W książce zostały poruszone zagadnienia konspiracji zbrojnej i cywilnej, tajnego nauczania i życia codziennego, a także losy łódzkich Żydów.

ISBN: 978-83-8098-385-4

40 zł

„Nasi sąsiedzi – Żydzi”. Z dziejów relacji polsko-żydowskich na Kielecczyźnie w XX wieku

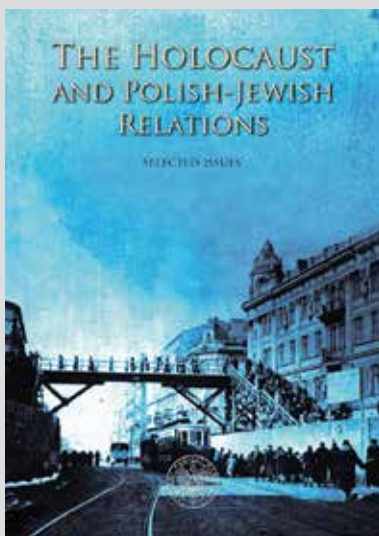
redakcja naukowa Agnieszka Dziarmaga,

Dorota Koczwańska-Kalita, Edyta Majcher-Ociesa, Kielce 2018, 296 s. + 24 s. wkł. il.

Artykuły dotyczące różnych aspektów życia społeczności żydowskiej Kielecczyzny: aktywności gospodarczej, kultury, religii, szkolnictwa, w końcu eksterminacji podczas II wojny światowej. Uwzględniono również temat Polaków ratujących Żydów. Teksty naukowe wzbogacono pracami nadesłanymi na konkurs edukacyjny „Nasi sąsiedzi – Żydzi”.

ISBN: 978-83-8098-157-7

35 zł

The Holocaust and Polish-Jewish Relations. Selected Issues

redakcja naukowa Martyna Grądzka-Rejak,
Adam Sitarek, Warszawa 2018, 398 s.

Publikacja ukazuje wybrane wyniki badań dotyczących Zagłady i stosunków polsko-żydowskich w latach II wojny światowej. Celem jest z jednej strony zapoznanie zagranicznego czytelnika z dorobkiem naukowym pracowników Instytutu, a tym samym zachęcenie do sięgnięcia po wydawane publikacje naukowe, z drugiej zaś wprowadzenie wartościowych publikacji do zagranicznego obiegu naukowego.

ISBN: 978-83-8098-446-2

35 zł

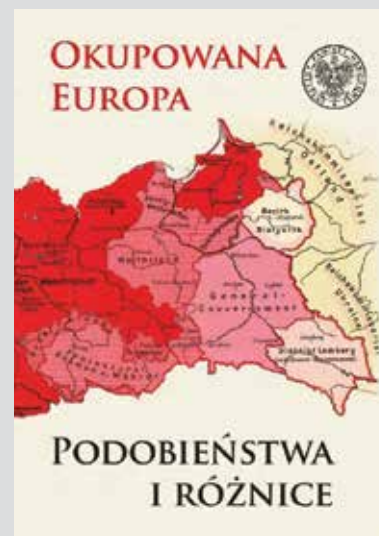
Elity i przedstawiciele społeczności żydowskiej podczas II wojny światowej

redakcja naukowa Martyna Grądzka-Rejak,
Aleksandra Namysło, Katowice–Kraków–
Warszawa 2017, 568 s.

Zebrane w tomie artykuły ukazują funkcjonowanie elit oraz przedstawicieli społeczności żydowskiej w Europie w okresie okupacji niemieckiej i radzieckiej, ich postawy i mechanizmy postępowania. Poświęcone są losom przywódców żydowskich, kształtowaniu się nowej elity żydowskiej, działalności artystycznej, intelektualnej i religijnej elit.

ISBN: 978-83-80983-46-5

45 zł

Okupowana Europa. Podobieństwa i różnice

redakcja naukowa Waldemar Grabowski,
Warszawa 2014, 333 s.

Książka zawiera rozszerzone i uzupełnione referaty wygłoszone na międzynarodowej konferencji naukowej, zorganizowanej przez IPN w dniach 10–11 maja 2011 r. w Warszawie. Jej celem była próba porównania – na przykładzie Belgii, Francji i Polski – okupacji niemieckiej w zachodniej i środkowo-wschodniej Europie podczas II wojny światowej.

Publikacja dostępna w formie epub/mobi także w języku francuskim: *L'Europe occupée. Similitudes et différences*.

ISBN: 978-83-76296-09-8

Zagłada Żydów na polskiej prowincji

redakcja naukowa Adam Sitarek, Michał Trębacz, Ewa Wiatr, Instytut Pamięci Narodowej – Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2012, 536 s.
(seria „Biblioteka Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi”, t. 26)

Tom stanowi pokłosie konferencji naukowej „»Nie masz już żydowskich miasteczek...« Zagłada Żydów na polskiej prowincji. Ofiary. Sprawcy. Świadkowie”, zorganizowanej w 2011 r. w Łodzi. Artykuły reprezentują różne ujęcia badawcze: od antropologicznego poprzez literaturoznawcze aż po historyczne, a nawet analizy statystyczne.

ISBN: 978-83-63695-02-6

45 zł

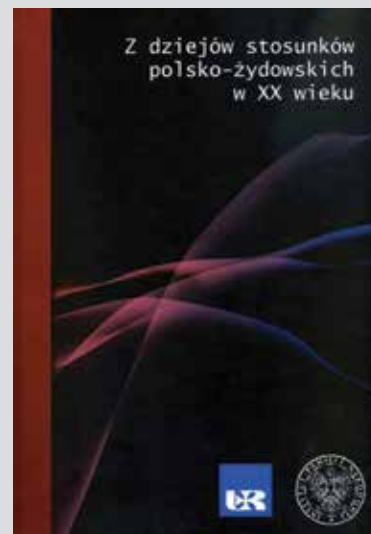
„Kto w takich czasach Żydów przechowuje?...” Polacy niosący pomoc ludności żydowskiej w okresie okupacji niemieckiej

redakcja naukowa Aleksandra Namysło, Warszawa 2009, 284 s.
(seria „Kto ratuje jedno życie...”, t. 4)

Tom jest zbiorem kilkunastu tekstów popularnonaukowych przybliżających historię mieszkańców miast i wsi różnych regionów Polski, którzy z narażeniem życia pomagali Żydom podczas okupacji niemieckiej.

ISBN: 978-83-7629-031-7

Nakład wyczerpany

Z dziejów stosunków polsko-żydowskich w XX wieku

redakcja naukowa Edyta Czop, Elżbieta Rączy, Instytut Pamięci Narodowej – Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 2009, 184 s.

Zbiór artykułów poświęconych stosunkom polsko-żydowskim w XX w. Autorami są przedstawiciele różnych ośrodków naukowych, zarówno w kraju, jak i w Izraelu.

ISBN: 978-83-7338-489-9

Nakład wyczerpany

Elżbieta Rączy

Pomoc Polaków dla ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie 1939–1945

Rzeszów 2008, 416 s.

(seria „Kto ratuje jedno życie...”, t. 2)

Książka uzupełnia wiedzę o pomocy udzielanej ludności żydowskiej przez Polaków na Rzeszowszczyźnie. Dotąd kwestię ratowania Żydów od śmierci na tym terenie podejmowano jedynie na marginesie badań nad polityką władz okupacyjnych wobec mieszkańców Rzeszowszczyzny lub przy omawianiu stosunków polsko-żydowskich.

ISBN: 978-83-60464-72-4

Nakład wyczerpany

Zagłada Żydów na polskich terenach wcielonych do Rzeszy

redakcja naukowa Aleksandra Namysł,

Warszawa 2008, 284 s.

(seria „Konferencje”, t. 34)

Zbiór referatów wygłoszonych podczas międzynarodowej konferencji naukowej poświęconej zagładzie ludności żydowskiej na polskich ziemiach wcielonych do Rzeszy. Autorzy tekstów omówili m.in. antyżydowską politykę władz niemieckich, organizację życia Żydów, rolę przywódców żydowskich, postawy Żydów wobec rzeczywistości okupacyjnej i Zagłady, stosunek społeczeństwa polskiego do tragedii żydowskich sąsiadów.

ISBN: 978-83-6046-466-3

Nakład wyczerpany

Z przeszłości Żydów polskich. Polityka – gospodarka – kultura – społeczeństwo

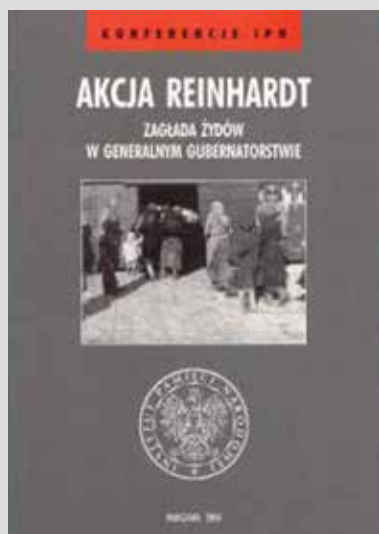
redakcja naukowa Jacek Wijaczka,

Grzegorz Miernik, Kraków 2005, 406 s.

Zbiór studiów nad różnorodnymi przejawami aktywności społecznej Żydów mieszkających w Polsce od epoki nowożytnej po czasy współczesne, z przewagą tekstów dotyczących dziejów najnowszych – od handlu kupców żydowskich w XVII-wiecznym Krakowie przez budzące ciągłe emocje kwestie Holokaustu, postaw podziemia antykomunistycznego wobec Żydów czy nastrojów antysemickich i emigracji w 1968 r., po recepcję słowa „Żyd” w języku polskim.

ISBN: 978-83-8838-562-9

Nakład wyczerpany

Akcja Reinhardt. Zagłada Żydów w Generalnym Gubernatorstwie
redakcja naukowa Dariusz Libionka,
Warszawa 2004, 276 s.
(seria „Konferencje”, t. 17)

Teksty referatów wygłoszonych podczas międzynarodowej konferencji naukowej upamiętniającej 60. rocznicę rozpoczęcia akcji eksterminacji Żydów w GG, znanej jako akcja „Reinhardt”. Autorzy starali się przedstawić zagadnienia związane z ostatecznym rozwiązaniem, poruszając kwestie mało znane i prezentując nowe spojrzenie na trudne problemy historyczne.

ISBN: 978-83-89078-68-1

Nakład wyczerpany

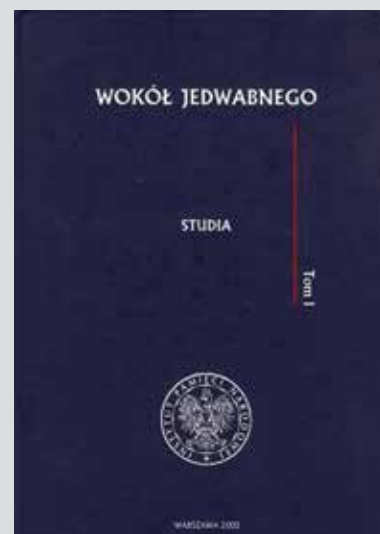

Zagłada Żydów zagłębiowskich
redakcja naukowa Aleksandra Namysło,
Instytut Pamięci Narodowej – Muzeum
Zagłębia w Będzinie, Będzin 2004, 174 s.

Publikacja jest pokłosiem sesji naukowej zorganizowanej 9 września 2003 r. w ramach obchodów 60. rocznicy zagłady Żydów będzińskich. Zaprezentowane referaty dotyczyły nie tylko samego procesu eksterminacji Żydów zagłębiowskich, ale również problemów ogólniejszych, symptomatycznych dla sytuacji wszystkich żydowskich mieszkańców rejencji katowickiej.

ISBN: 978-83-55895-7-5

Nakład wyczerpany

Wokół Jedwabnego, t. 1: Studia
redakcja naukowa Paweł Machcewicz,
Krzysztof Persak, Warszawa 2002, 525 s.

Publikacja ukazuje wyniki badań naukowych nad zbrodniami popełnionymi na polskich Żydach w Jedwabnem, Radziłowie i innych miejscowościach Łomżyńskiego i Białostockizny latem 1941 r. Na tom pierwszy składają się studia przedstawiające te wydarzenia na szerokim tle historycznym, stosunki polsko-żydowskie przed wojną, niemiecką politykę zagłady Żydów, antyżydowskie wystąpienia miejscowej ludności, powojenne postępowania karne w sprawie mordu.

ISBN: 978-83-89078-08-2

Nakład wyczerpany

Słowniki, leksykony, informatory

**Opracowania o charakterze
encyklopedycznym poświęco-
ne historii Polski w XX w.**

Represje za pomoc Żydom na okupo- wanych ziemiach polskich w czasie II wojny światowej, t. 1

opracowanie Aleksandra Namysło,
Martyna Grądzka, Warszawa 2019, 464 s.

Publikacja stanowi częściowy rezultat prac prowadzonych w ramach projektu „Indeks Polaków zamordowanych i represjonowanych za pomoc Żydom w okresie II wojny światowej”. Jest poszerzoną, poprawioną i uaktualnioną wersją internetowego Rejestru faktów represji na obywatelach polskich za pomoc ludności żydowskiej w okresie II wojny światowej (2014). Książka zawiera 333 noty (dotyczące 654 osób) stanowiące opis przyczyn, okoliczności

i przebiegu zdarzeń związanych z zapewnieniem pomocy ludności żydowskiej oraz konsekwencji w postaci działań organów władzy wojskowej i cywilnej III Rzeszy wobec osób, które naruszyły uregulowane prawem okupacyjnym zasady kontaktowania się z ludnością żydowską.

W przygotowaniu tomy 2 i 3.

ISBN: 978-83-8098-667-1

40 zł

Persecution for providing help to Jews in occupied Polish territories during World War II, vol. 1

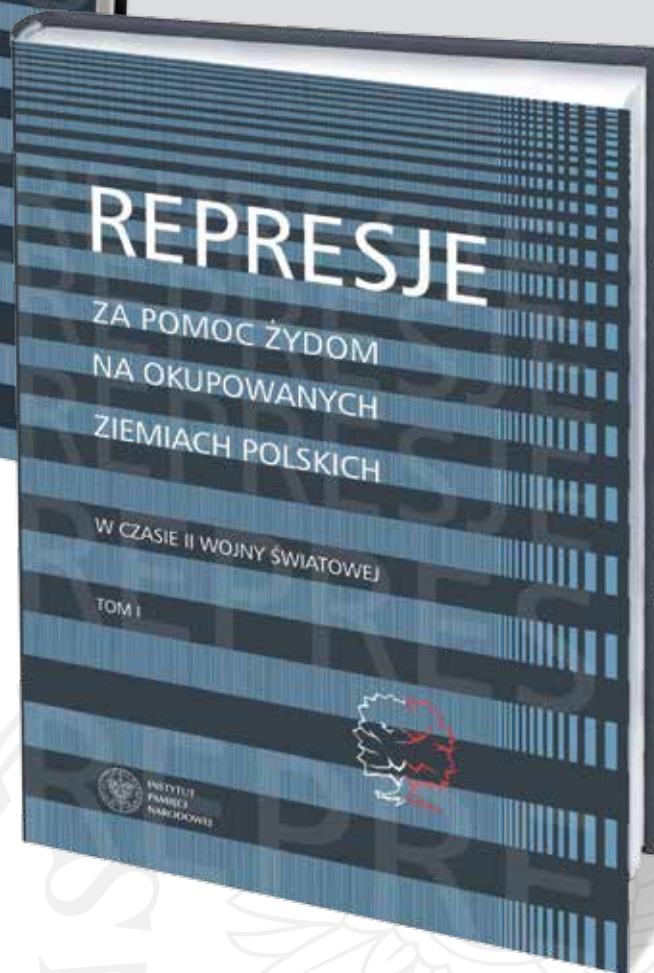
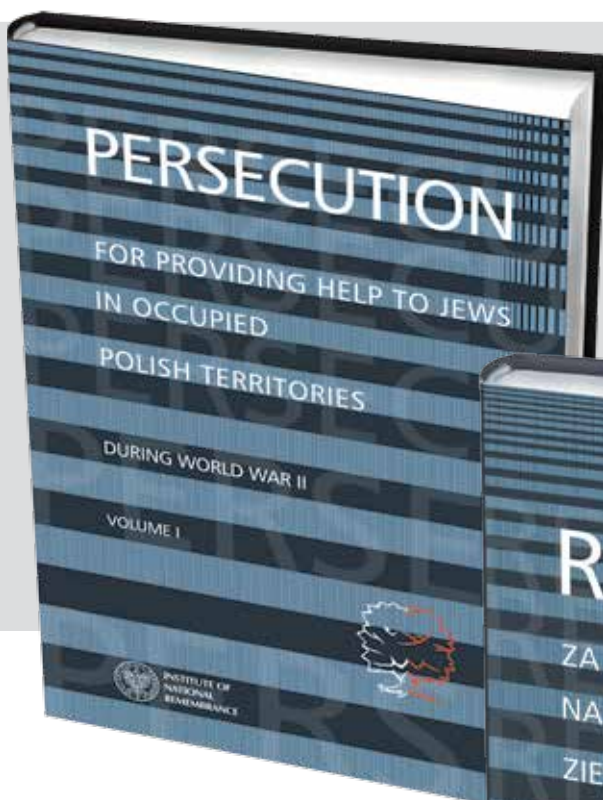
redakcja naukowa Aleksandra Namysło,
Martyna Grądzka-Rejak, Warszawa 2022,
472 s.

Anglojęzyczna wersja pierwszego tomu publikacji *Represje za pomoc Żydom na okupowanych ziemiach polskich w czasie II wojny światowej*.

ISBN: 978-83-8229-458-3

Publikacja nieprzeznaczona do sprzedaży.

Polacy ratujący Żydów w czasie Zagłady. Przywracanie pamięci / Poles who rescued Jews during the Holocaust. Recalling forgotten history

Instytut Pamięci Narodowej – Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej – Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, Warszawa 2016, 144 s.

Polsko-angielskie opracowanie zawiera portrety 165 Polaków uhonorowanych tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata oraz osób odznaczonych przez Prezydenta RP w 2016 r.

Publikacja dostępna w formie PDF do pobrania ze strony: sprawiedliwi.org.pl

ISBN: 978-83-64306-06-8

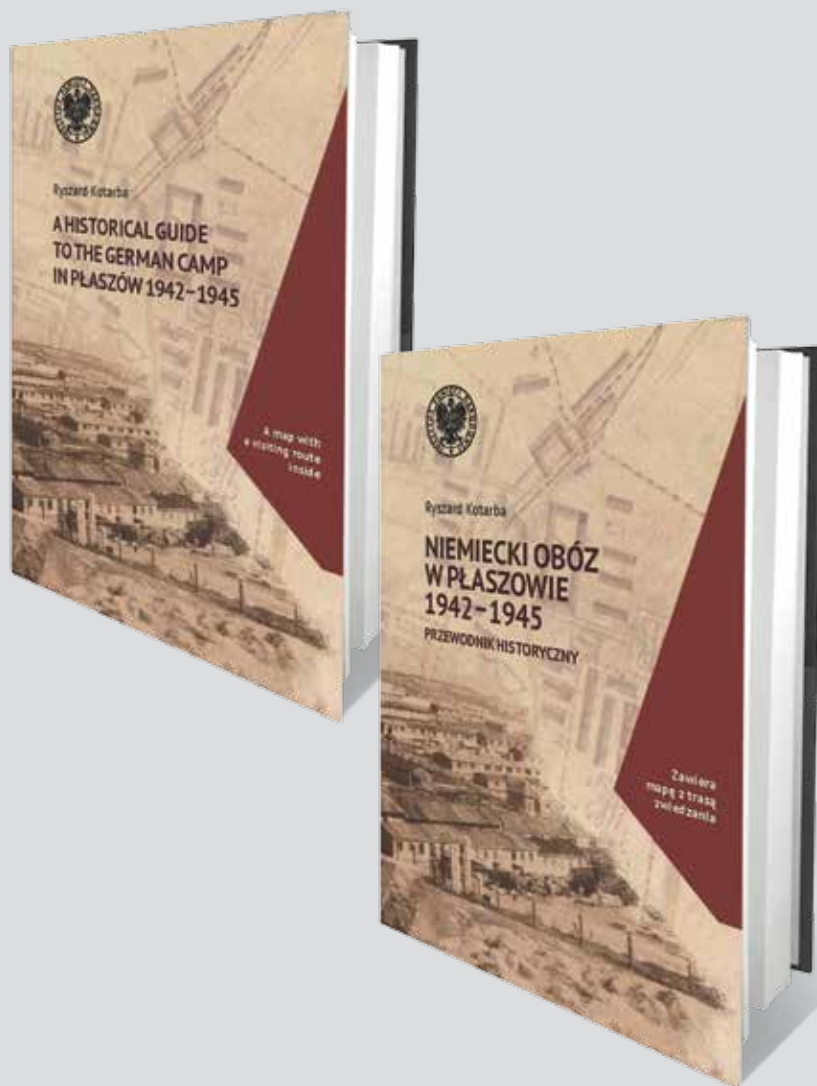
Rejestr faktów represji na obywatelach polskich za pomoc ludności żydowskiej w okresie II wojny światowej

redakcja naukowa Aleksandra Namysło, Grzegorz Berendt, Instytut Pamięci Narodowej – Instytut Studiów Strategicznych, Warszawa 2014, 436 s.

Publikacja internetowa będąca wynikiem prac prowadzonych przez grupę badaczy w ramach projektu „Indeks Polaków zamordowanych i represjonowanych za pomoc Żydom w okresie II wojny światowej”. W 2019 r. została zmodyfikowana, uzupełniona, poprawiona i wydana drukiem pt. *Represje za pomoc Żydom na okupowanych ziemiach polskich w czasie II wojny światowej*.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-7629-669-2

Ryszard Kotarba

Niemiecki obóz w Płaszowie

1942–1945. Przewodnik historyczny

Kraków 2016, 88 s., wydanie 2. poprawione

Przewodnik zawiera informacje o getcie w Krakowie, początkach, rozbudowie i likwidacji obozu w Płaszowie, warunkach życia więźniów, zbrodniach niemieckich, ściganiu zbrodniarzy wojennych, a także wykazy wybranych publikacji, pojęć i skrótów oraz mapę z trasą zwiedzania.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-943749-1-4

Ryszard Kotarba

A Historical Guide to the German Camp in Płaszów 1942–1945

Kraków 2014, 88 s.

Angielskojęzyczna wersja przewodnika zawiera informacje o getcie w Krakowie, wykazy pojęć i skrótów oraz mapę z trasą zwiedzania.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-932380-8-8

Biografie i studia biograficzne

Życiorysy postaci historycznych.

Paweł Kornacki

Nie tylko Ulmowie.

**Historie o Polakach ratujących
Żydów na Podlasiu**

Białystok–Warszawa 2024, 128 s.

(seria wydawnicza Oddziału Instytutu
Pamięci Narodowej w Białymstoku, t. 62)

Pomoc okazywana Żydom na ziemiach polskich opisana została w wielu publikacjach, choć Podlasie pozostaje poza głównym nurtem badań. Lukę tę stara się częściowo wypełnić niniejsza książka. Czytelnik odnajdzie tu kilkanaście ciekawych opowieści o Polakach ratujących Żydów na Podlasiu. Niektóre opisane

przypadki funkcjonują już w obiegu naukowym, lecz większość jest zupełnie nieznana. Szczególną uwagę autor zwrócił na losy dzieci żydowskich.

ISBN: 978-83-8229-948-9

35 zł

e-book: 25 zł

ks. Michał Kłakus

Biskup Gawlina wobec Żydów w czasie II wojny światowej

Katowice–Warszawa 2024, 176 s.

Autor publikacji podjął próbę interpretacji stosunku biskupa polowego Józefa Gawliny do Żydów w świetle ówczesnych warunków dziejowych. Dzięki przeprowadzonym badaniom udało się wskazać, że bp Gawlina był oddanym polskim patriotą, który mimo antyżydowskich (a nie antysemitycznych) poglądów uratował wielu Żydów w czasie II wojny światowej.

ISBN: 978-83-8376-035-3

40 zł

Marek Gałęzowski

**„Tam, gdzie największe niebezpieczeństwo, szedł pierwszy”.
Sylwetki Żydów – uczestników walk o niepodległość i granice
Polski w latach 1914–1921**

Warszawa 2024, 296 s.

W książce upamiętniono sylwetki kilkudziesięciu polskich Żydów, uczestników zmagania o granice Rzeczypospolitej w latach 1918–1921, niekiedy także walk o niepodległość w Legionach i w Polskiej Organizacji Wojskowej. Część spośród nich poległa w obronie Lwowa i w wojnie z bolszewikami. Większość pozostałych zginęła w czasie II wojny światowej w Zagładzie dokonanej przez Niemców na okupowanych ziemiach Polski.

ISBN: 978-83-8229-121-6

45 zł

Soraya Kuklińska

Oskar Dirlewanger

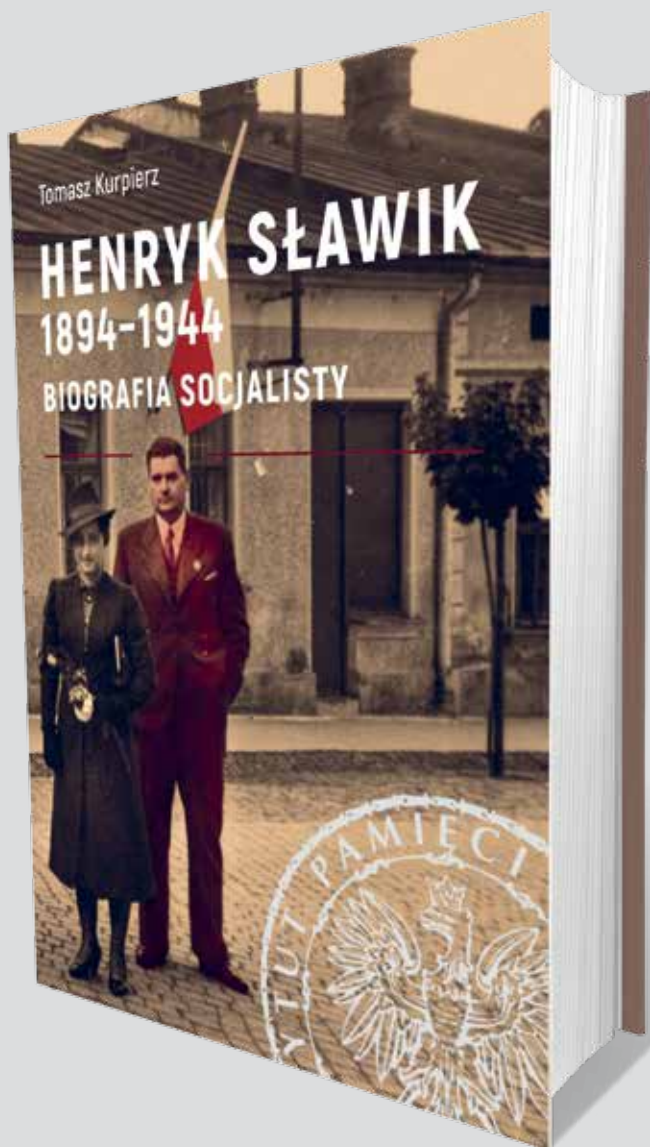
Warszawa 2021, 544 s. + 72 s. wkł. zdj.

Biografia Oskara Dirlewangera, niemieckiego zbrodniarza wojennego, dowódcy jednostki karnej SS do zwalczania partyzantów, odpowiedzialnego za liczne zbrodnie wojenne popełnione w okupowanej Polsce. Książka opowiada zarówno o nim, jak i jego Sonderkommando. Biografia prezentuje nie tylko okres życia Dirlewangera, ale również wydarzenia z lat późniejszych – sześćdziesiątych i siedemdziesiątych XX w., kiedy toczyły się postępowania śledcze przeciwko członkom dowodzonej przez niego jednostki.

ISBN: 978-83-8229-263-3

60 zł

Tomasz Kurpierz

Henryk Sławik (1894–1944).

Biografia socjalisty

Katowice–Warszawa 2020, 836 s.

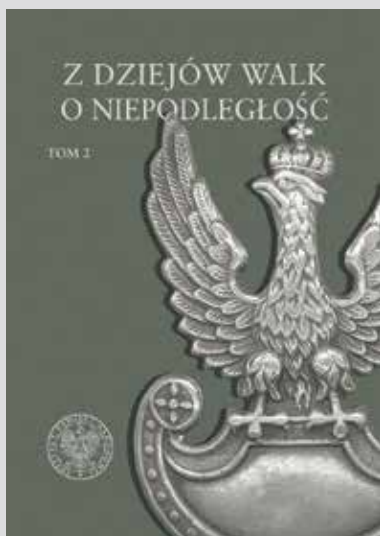
Książka przedstawia społeczną, zawodową i polityczną działalność Henryka Sławika, bohatera trzech narodów – polskiego, żydowskiego i węgierskiego. Ocenia się, że podczas II wojny światowej, stojąc na czele Komitetu Obywatelskiego ds. Opieki nad Uchodźcami Polskimi na Węgrzech, mógł uratować życie prawie 30 tys. osób, wśród nich ok. 5 tys. polskich Żydów. Zorganizował też, przy współpracy z duchowieństwem, sierociniec dla dzieci żydowskich. Za tę działalność został zamordowany przez Niemców w sierpniu 1944 r. w obozie koncentracyjnym Gusen. W 1977 r. Instytut Yad Vashem uhonorował go tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata.

Nagroda KLIO I stopnia w kategorii „Monografia naukowa” (2021)

Nominacja do Nagrody Historycznej m.st. Warszawy im. Kazimierza Moczarskiego (2021)

Publikacja dostępna w formie epub/mobi.

ISBN: 978-83-8098-306-9

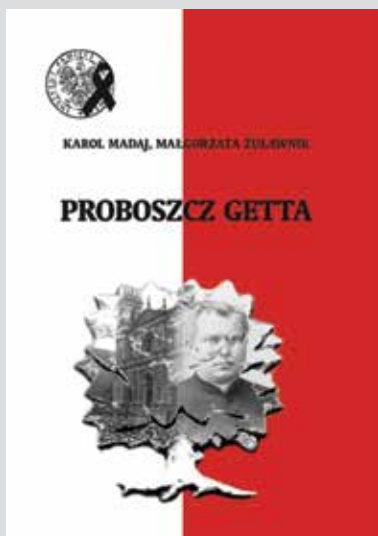
Z dziejów walk o niepodległość, t. 2

redakcja naukowa Marek Gałęzowski,
Sławomir Kalbarczyk, Jerzy Kirszak,
Warszawa 2013, 572 s.

Drugi z trzech tomów publikacji w znacznej części wypełniają studia biograficzne poświęcone uczestnikom walk o niepodległość Polski w pierwszej połowie XX w. Wśród bohaterów tych opracowań znajdują się m.in. oficerowie Wojska Polskiego pochodzenia żydowskiego, w większości uczestnicy wojny polsko-bolszewickiej, zamordowani w 1940 r. przez NKWD w Bykowni (obecnie część Kijowa).

ISBN: 978-83-7629-422-3

45 zł

Karol Madaj, Małgorzata Żuławnik Proboszcz getta

Warszawa 2010, 184 s. + płyta DVD
(seria „Kto ratuje jedno życie...”, t. 5)

Niezwykła historia o ks. Marcelim Godlewskim, parafii w getcie, Żydach-katolikach i ukrywaniu dzieci w sierocińcu w Aninie. Proboszcz zdobywał jedzenie, fałszował dokumenty i pomagał w ucieczce. Po latach otrzymał tytuł Sprawiedliwy wśród Narodów Świata.

Wyróżnienie Towarzystwa Przyjaciół Historii w kategorii „Najlepsze warsawiana” (2010/2011)

Nagroda KLIO II stopnia w kategorii Warsawiana (2011)

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-7629-135-2

Marek Gałęzowski

Na wzór Berka Joselewicza. Żołnierze i oficerowie pochodzenia żydowskiego w Legionach Polskich

przedmowa Richard Pipes,
Warszawa 2010, 800 s.

Książka przypomina tych dzielnych ludzi, którzy walczyli o niepodległość Polski. Są to pełne biogramy bohaterów zawierające opis ich dalszych losów podczas II wojny światowej, a więc obejmujące Zagładę i losy ocalonych. Stanowią równocześnie przykład tego, że stosunki polsko-żydowskie nie zawsze sprowadzały się do sytuacji konfliktowych.

Nagroda PRO MEMORIA, przyznana przez Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa (2011)

ISBN: 978-83-76291-70-3

Nakład wyczerpany

Dokumenty

Krytyczne opracowania zbiorów nieznanych dotychczas materiałów archiwalnych dotyczących najnowszej historii Polski. Pokazują one przede wszystkim różne formy represji, których obywatele polscy doświadczyli w latach dwóch totalitaryzmów, oraz zorganizowane przejawy oporu społecznego.

Avihu Ronen

Skazana na życie.

Dzienniki i życie Chajki Klinger

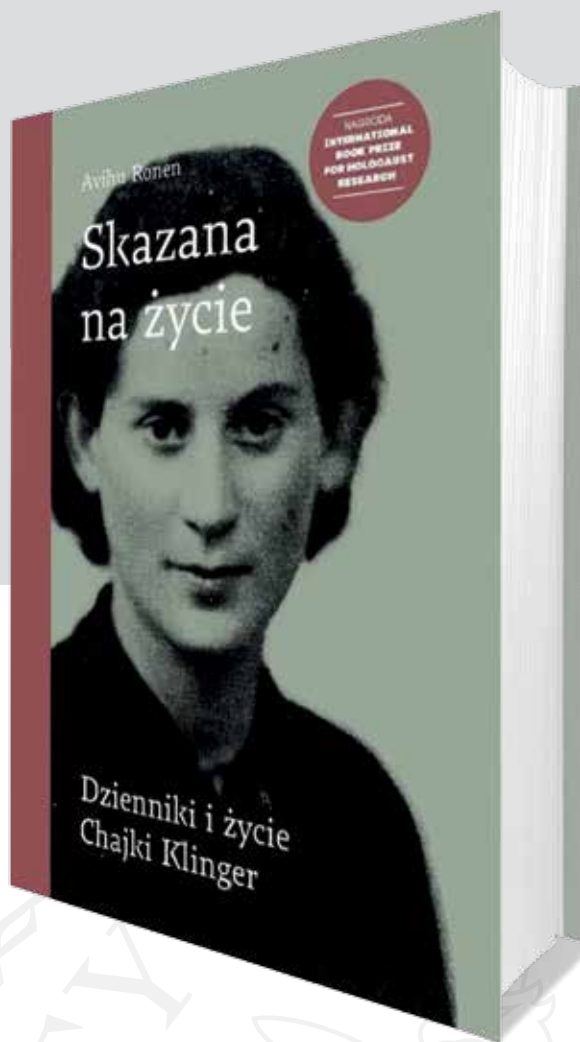
tłumaczenie Michał Sobelman,

Żydowski Instytut Historyczny,

Warszawa 2021, 1020 s.

Fascynująca podróż autora w głąb historii będzińskiego getta, własnej rodziny i siebie samego. Avihu Ronen, na podstawie dzienników swojej matki Chajki Klinger, wywiadów z jej przyjaciółmi i współpracownikami oraz dokumentów odnalezionych w Polsce i Izraelu, przeprowadza poszukiwania mające na celu odtworzenie prawdziwej historii jej życia. Chajka Klinger, liderka żydowskiego harcerstwa Ha-Szomer ha-Cair, przywódczyni ruchu oporu w getcie w Będzinie i pionierka ruchu

kibucowego w Izraelu, zmarła śmiercią samobójczą w 15. rocznicę powstania w getcie warszawskim. Publikacja przygotowana na podstawie tłumaczenia udostępnionego przez IPN.

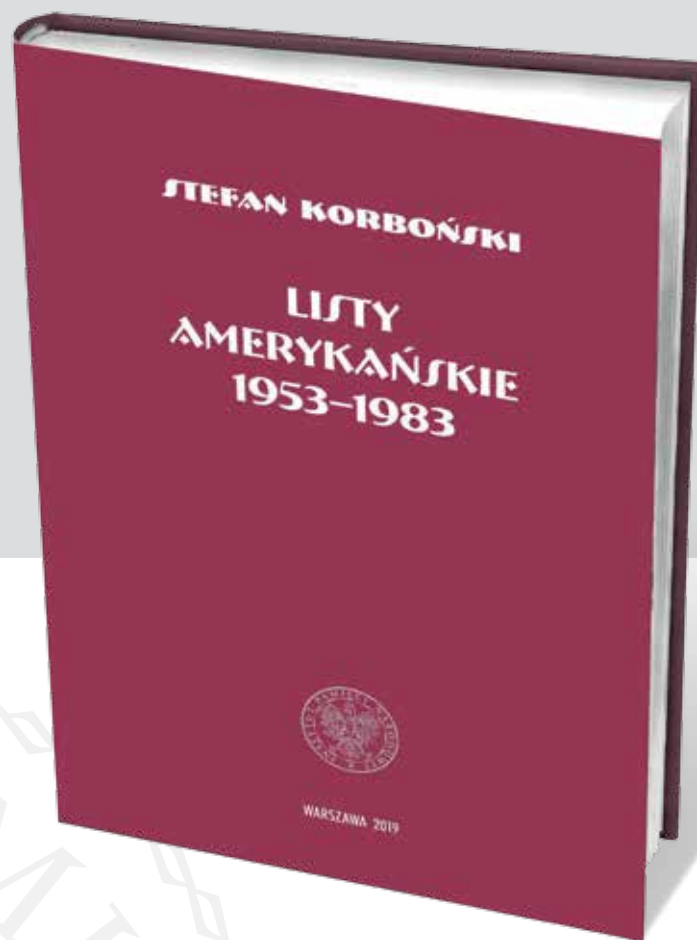

Nagroda International Book Prize For Holocaust Research

Dystrybucja: IPN i Żydowski Instytut Historyczny

ISBN: 978-83-664-8515-0

68 zł

Stefan Korboński

Listy amerykańskie 1953–1983

redakcja naukowa Roman W. Rybicki,
Bartosz Nowożycki, Warszawa 2019, 368 s.
(seria „Z archiwum emigracji”, t. 6)

Publikacja zawiera listy oficjalne publikowane przez Stefana Korbońskiego w dziennikach amerykańskich. W zbiorze można znaleźć zarówno listy do redakcji gazet, które często słabo orientując się w sprawach Europy Środkowej i Wschodniej, popełniały rażące błędy, jak i oświadczenia Zgromadzenia

Europejskich Narodów Ujarmionych, np. w sprawie obozów pracy przymusowej w krajach bloku sowieckiego, czy rocznicowe wspomnienie z okazji wybuchu powstania warszawskiego w formie listu do redakcji „New York Timesa”. Duża część interwencji w prasie amerykańskiej dotyczyła

również nieprawdziwych informacji ukazujących się tam na temat relacji polsko-żydowskich podczas okupacji niemieckiej.

ISBN: 978-83-8098-664-0

35 zł

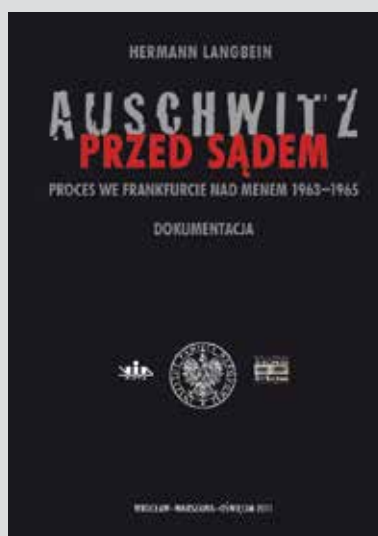
Kazimierz Sakowicz
Dziennik 1941–1943

przedmowa i opracowanie Maria War-
dzyńska, Warszawa 2014, 125 s.

Wstrząsająca relacja przedwojennego
dziennikarza o masowej zbrodni nie-
mieckiej, w której brali także udział
– jako wykonawcy – kolaborujący
z Niemcami Litwini, w podwileńskiej
miejscowości Ponary. Notatki te obej-
mują okres od 11 lipca 1941 do 6 listo-
pada 1943 r. W Ponarach ginęli przede
wszystkim Żydzi (ok. 70 tys.), zwłasz-
cza z Wilna i okręgu wileńskiego.

ISBN: 978-83-76296-49-4

20 zł

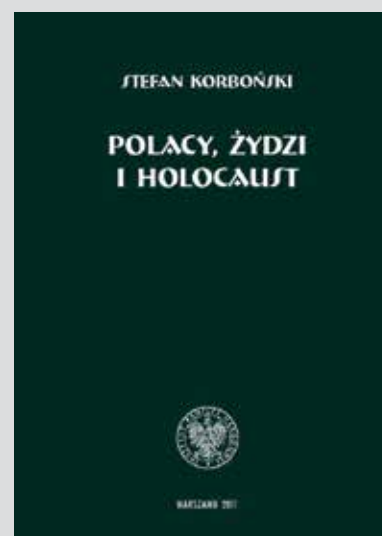
Hermann Langbein
***Auschwitz przed sądem. Proces we
Frankfurcie nad Menem 1963–1965.***
Dokumentacja

tłumaczenie z języka niemieckiego Viktor
Grotowicz, przedmowa Witold Kulesza,
VIA NOVA – Instytut Pamięci Narodowej
– Muzeum Pamięci Auschwitz-Birkenau,
Wrocław–Warszawa–Oświęcim 2011, 756 s.

Między 20 grudnia 1963 a 20 sierpnia
1965 r. we Frankfurcie nad Menem odbył
się proces członków załogi obozu Ausch-
witz. Protokoły z przesłuchań zmuszają,
w dużo większym stopniu niż jakakol-
wiek próba naukowego opracowania, do
zastanowienia się nad pytaniem, dla-
czego Auschwitz był w ogóle możliwy.

ISBN: 978-83-7704-022-5

Nakład wyczerpany

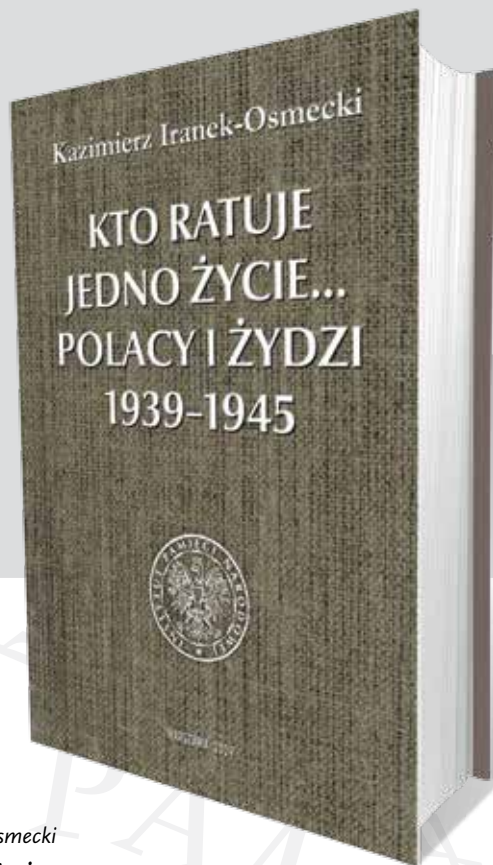
Stefan Korboński
Polacy, Żydzi i Holocaust

tłumaczenie z języka angielskiego
Grażyna Waluga, Warszawa 2011, 131 s.
(seria „Z archiwum emigracji”, t. 4)

Książka Stefana Korbońskiego jest
ostatnią pozycją w znacznym dorob-
ku pisarskim jednego z najwybitniej-
szych polityków polskiego ruchu ludo-
wego. Po raz pierwszy została wydana
w języku angielskim w Nowym Jor-
ku w 1986 r. Powstała jako odpowiedź
na stan ówczesnych stosunków polsko-
żydowskich na kontynencie amery-
kańskim. Książka stanowi cenny doku-
ment epoki, mający wartość źródłową.

ISBN: 978-83-7629-270-0

Nakład wyczerpany

Kazimierz Iranek-Osmecki

Kto ratuje jedno życie...

Polacy i Żydzi 1939–1945

Warszawa 2009, 390 s.

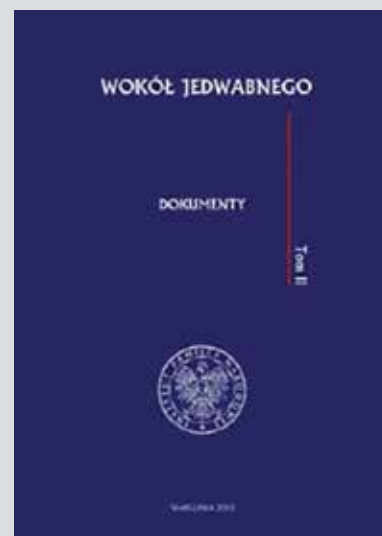
(seria „Z archiwum emigracji”, t. 2)

Książka powstała w 1968 r. na emigracji w Londynie. Jej autor, wybitny oficer WP, w latach okupacji niemieckiej m.in. szef Oddziału II (informacyjno-wywiadowczego) KG AK, podjął próbę udokumentowania pomocy, jaką Polacy niesli Żydom podczas II wojny

światowej. Starał się także przybliżyć problematykę relacji polsko-żydowskich w latach 1939–1945.

ISBN: 978-83-7629-062-1

Nakład wyczerpany

Wokół Jedwabnego, t. 2: Dokumenty

redakcja naukowa Paweł Machcewicz,
Krzysztof Persak, Warszawa 2002, 1034 s.

Tom zawiera dokumenty polskie, sowieckie i niemieckie, w tym raporty NKWD, relacje Polaków represjonowanych przez okupanta sowieckiego, raporty wywiadowcze Polskiego Państwa Podziemnego, sprawozdania niemieckich formacji wojskowych i policyjnych, świadectwa ocalałych Żydów, akta śledztw oraz procesów karnych w sprawie zbrodni w Jedwabnem i Radziłowie.

ISBN: 83-89078-08-2

Nakład wyczerpany

Jürgen Stroop

**Żydowska dzielnica mieszkaniowa
w Warszawie już nie istnieje!**

opracowanie Andrzej Żbikowski,
Warszawa 2009, 110 s. + 130 s. wkł. il.
(seria „Dokumenty”, t. 38)

Raport Stroopa jest urzędowym sprawozdaniem opracowanym dla władz zwierzchnich przez oficera kierującego akcją tłumienia powstania Żydów w getcie warszawskim i operacją likwidacji getta wiosną 1943 r. Dokument, który miał ukazać sprawność niemieckiej maszyny policyjno-wojskowej, po klęsce Niemiec w 1945 r., stał się źródłem ukazującym jej zbrodniczość.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-7629-065-2

30 zł

Friedrich Katzmann

**Rozwiązanie kwestii żydowskiej
w dystrykcie Galicja**

opracowanie Andrzej Żbikowski,
Warszawa 2001, 88 s. + 96 s. wkł. il.
(seria „Dokumenty”, t. 5)

Pierwsza pełna edycja raportu Friedricha Katzmanna o akcji Reinhardt (Einsatz Reinhardt), której celem była eksterminacja Żydów polskich. Raport ten jest dokumentem, w którym wysoki funkcjonariusz SS i policji, kierujący zagładą tysięcy ludzi, składa relację z dokonanych zbrodni. Zawiera 153 zdjęcia, które szczegółowo przedstawiają przebieg akcji Reinhardt.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-7629-981-5

Relacje i wspomnienia

Świadczenia dotyczące dziejów Polski. W indywidualnych, subiektywnych zapisach wspomnieniowych utrwalone zostały zjawiska i procesy historyczne, postawy obywateli polskich i codzienna rzeczywistość widziana oczami jednostki.

Dawid Wdowiński

A my nie jesteśmy wybawieni

wstęp i opracowanie przypisów Martyna

Grądzka-Rejak, Warszawa 2023, 240 s.

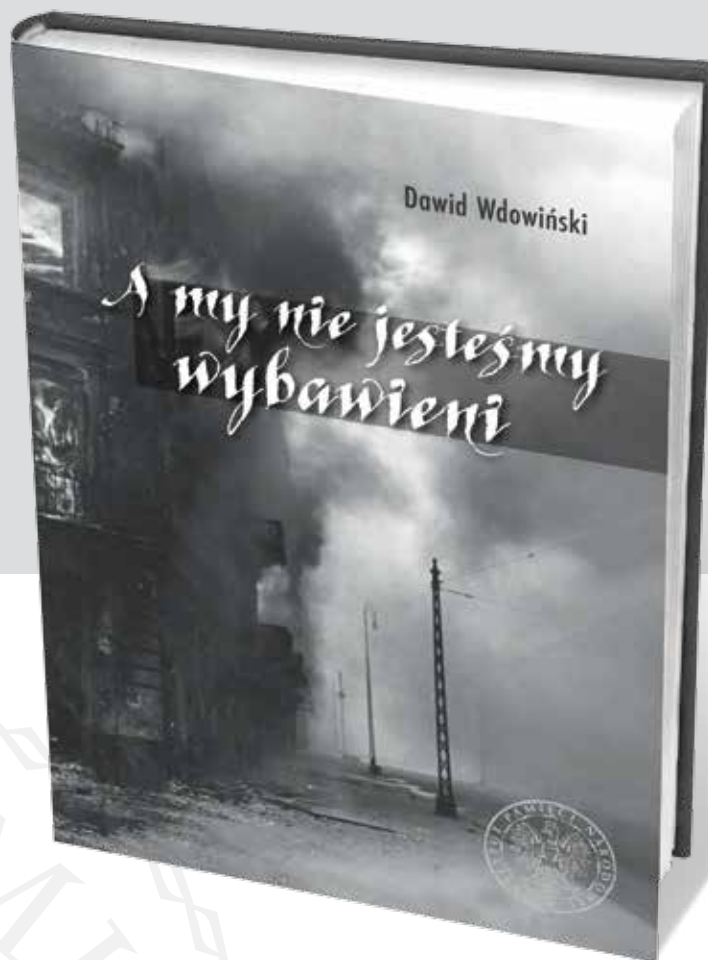
+ 48 s. wkł. zdj.

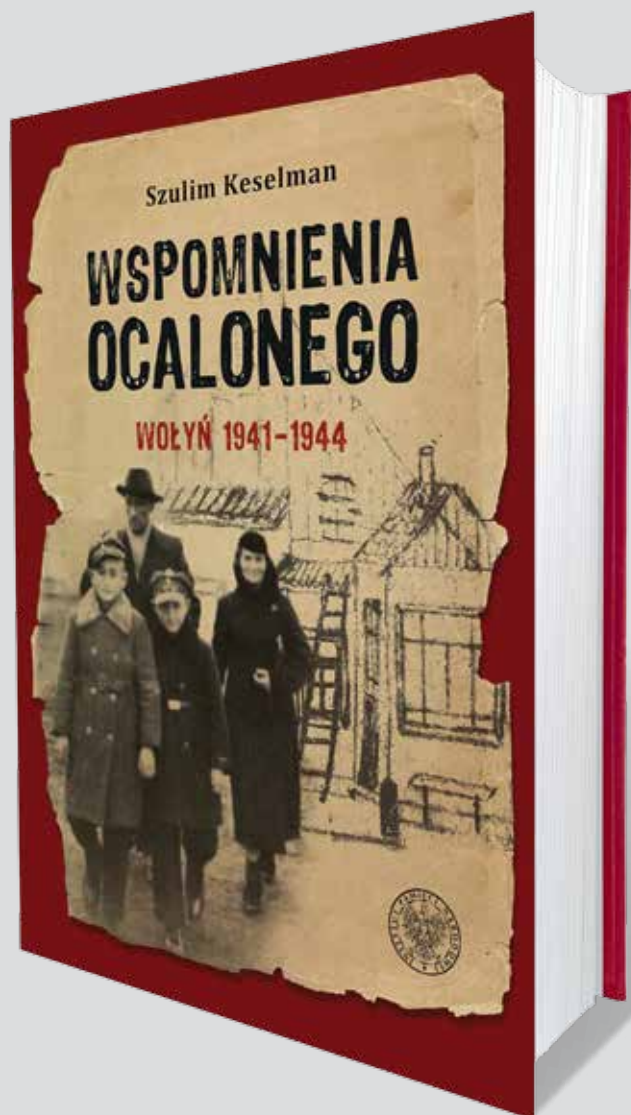
Wydany w związku z 80. rocznicą wybuchu powstania w getcie warszawskim pierwszy polski przekład wspomnień jednego z czołowych bojowców zaangażowanych w działalność Żydowskiego Związku Wojskowego, Dawida Wdowińskiego – postaci nieco zapomnianej, pozostającej w cieniu innych osób związanych z tą organizacją. Jego zapiski

stanowią ważne źródło do studiów nad dziejami getta warszawskiego, a także toczącego się tam powstania. Wspomnienia Wdowińskiego pierwotnie ukazały się w Stanach Zjednoczonych w 1963 r. pod tytułem *And We Are Not Saved*.

ISBN: 978-83-8229-708-9

35 zł

Szulim Keselman

Wspomnienia ocalonego.

Wołyń 1941–1944

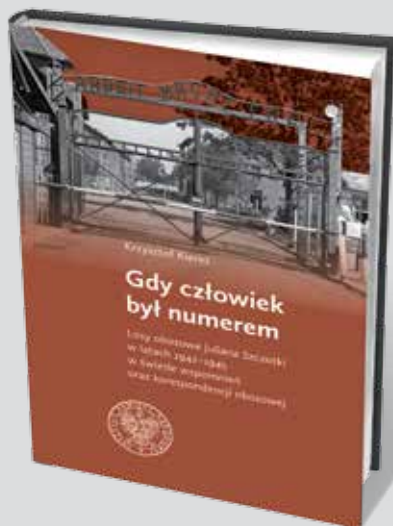
redakcja naukowa Katarzyna Pawlak-Weiss,
Wrocław–Warszawa 2022, 248 s.

Wspomnienia ocalonego to zapis wydarzeń od czerwca 1941 r. do kwietnia 1944 r., kolei losów młodego mężczyzny, który za wszelką cenę chciał przeżyć, aby przekazać świadectwo o bestialskim morderstwie swoich bliskich, sąsiadów i społeczności żydowskiej z rąk Niemców. Szulim Keselman niejednokrotnie podkreśla i docenia pomoc, którą otrzymał od rodziny polskiej i ukraińskiej. Szczególnie wartościową częścią publikacji jest wprowadzenie, opisujące historię osadnictwa żydowskiego w Rzeczypospolitej, kształtowania się trudnych relacji narodowych i ostatecznego podjęcia działań przez okupantów niemieckich, zmierzających do planowej zagłady Żydów. Całości dopełniają niepublikowane zdjęcia z kolekcji rodziny Keselmanów i Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej.

ISBN: 978-83-8229-559-7

W przygotowaniu wydanie w języku angielskim.

35 zł

Krzysztof Kiereś

Gdy człowiek był numerem.

Losy obozowe Juliana Szczotki w latach 1942–1945 w świetle wspomnień oraz korespondencji obozowej

Katowice–Warszawa 2022, 220 s.

Publikacja przybliży losy osobowe Juliana Szczotki opisane na podstawie jego osobistych przeżyć oraz korespondencji więziennej z obozów Auschwitz i Buchenwald, aby wiele z tego, co się wówczas działo nie popadło w zapomnienie.

ISBN: 978-83-8229-491-0

35 zł

Jafa Wallach

Gorzka wolność. Wspomnienia ocalonej z Holocaustu

poślowie Rena Bernstein, opracowanie i redakcja wydania polskiego
Elżbieta Rączy, Rzeszów–Warszawa 2022, 167 s. + 25 s. wkł. zdj., wydanie 2.

Książka ukazuje, jak daleko może sięgać granica ludzkiej wytrzymałości, gdy trzeba podjąć walkę o życie własne i najbliższych. Pokazuje także determinację polskiej rodziny i przyjaciół w ratowaniu grupy Żydów. Wspomnienia Jafy Wallach oraz relacje jej córki Reny Bernstein i siostry Heleny Manaster-Ramer stanowią ważne uzupełnienie wiedzy o losach Żydów podczas niemieckiej i sowieckiej okupacji Polski południowo-wschodniej oraz o stosunkach polsko-żydowskich.

ISBN: 978-83-8229-534-4

25 zł

Marian Karczewski

Czy można zapomnieć? Wspomnienia z lat wojny 1939–1945

opracowanie i przypisy Włodzimierz Suleja, Warszawa 2021, 352 s. + płyta CD

Wstrząsające wspomnienia Mariana Karczewskiego są niezwykłym dokumentem wojennych losów mieszkańców naszego kraju. Są świadectwem tego, kto był katem, a kto ofiarą. Autor opisuje likwidację we wrześniu 1942 r. getta dla Żydów w Jadowie. Przypominanie o tym wydaje się niezwykle aktualne i potrzebne również dziś w kontekście dyskusji na temat wartości patriotycznych i szacunku do naszej ojczyzny. Do książki dołączono płytę z audycją radiową opartą na wspomnieniach Mariana Karczewskiego pt. *Ostatni transport z Pawiaka*.

W przygotowaniu wydanie w języku francuskim.

ISBN: 978-83-8229-095-0

40 zł

Jak Ci się uda uratować, pamiętaj! Relacje „Sprawiedliwych” i o „Sprawiedliwych” z województwa zachodniopomorskiego

wstęp i opracowanie Paweł Knap, Szczecin 2021, 272 s., wydanie 2. poprawione i uzupełnione

Z zestawień statystycznych wynika, że do końca 2019 r. tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata uhonorowano niemal 28 tys. osób, z których ponad 7 tys. stanowią Polacy. Do niniejszego tomu trafiły historie 48 z nich – mieszkańców województwa zachodniopomorskiego.

ISBN: 978-83-8229-288-6

35 zł

Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945

wybór i opracowanie Sebastian Piątkowski

Wydawnictwo zawiera relacje dotyczące pomocy udzielanej Żydom przez Polaków na terenie Generalnego Gubernatorstwa w latach 1939–1945. Autorami świadectw są zarówno Polacy, jak i ocalaeni z Holokaustu Żydzi.

Seria wydawnicza obejmuje siedem tomów:

■ **t. 1: Dystrykt warszawski Generalnego Gubernatorstwa**

■ **t. 2: Dystrykt krakowski Generalnego Gubernatorstwa**

■ **t. 3: Dystrykt lubelski Generalnego Gubernatorstwa**

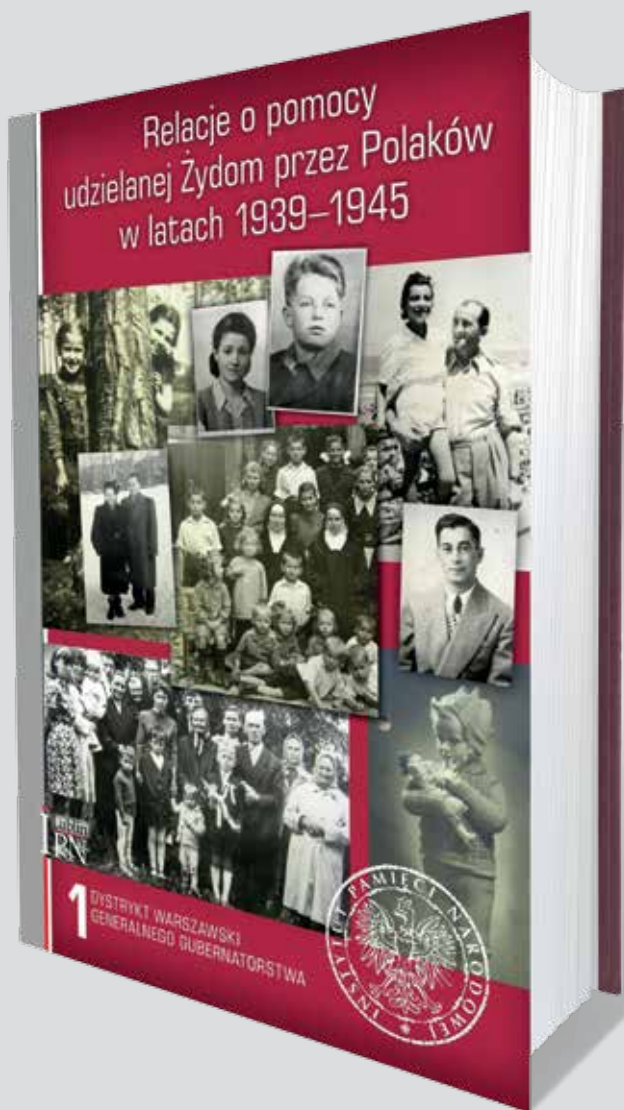
■ **t. 4: Dystrykt radomski Generalnego Gubernatorstwa**

■ **t. 5: Dystrykt Galicja Generalnego Gubernatorstwa i Wołyń**

■ **t. 6: Białostocczyzna, Nowogródzczyzna, Polesie, Wileńszczyzna**

■ **t. 7: Trzecia Rzesza i ziemie polskie do niej wcielone**

W ramach całego projektu zostało opublikowanych ponad tysiąc dokumentów opatrzonych obszernym komentarzem naukowym.

***Relacje o pomocy udzielanej Żydom
przez Polaków w latach 1939–1945,
t. 1: Dystrykt warszawski Generalnego
Gubernatorstwa***

wybór i opracowanie Sebastian Piątkowski,
Lublin–Warszawa 2018, 534 s.

Wydawnictwo zawiera edycję 194 relacji dotyczących pomocy udzielanej Żydom przez Polaków na terenie dystryktu warszawskiego Generalnego Gubernatorstwa w latach 1939–1945. Autorami świadectw są zarówno Polacy, jak i ocaleni z Holokaustu Żydzi. Świadectwa zostały opatrzone obszernym aparatem naukowym dotyczącym m.in. powojennych kontaktów ocalonych osób z ratownikami, a także honorowania tych drugich tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata.

ISBN: 978-83-8098-557-5

45 zł

***Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945,
t. 2: Dystrykt krakowski Generalnego
Gubernatorstwa***

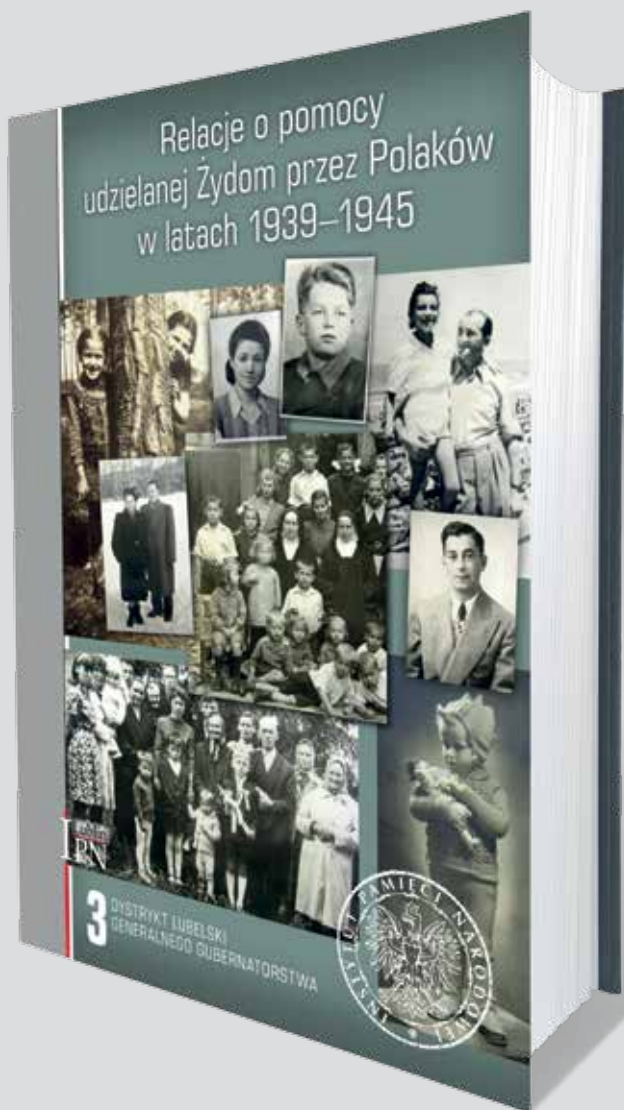
wybór i opracowanie Sebastian Piątkowski,
Lublin–Warszawa 2020, 560 s.

Książka zawiera edycję 203 dokumentów dotyczących pomocy udzielanej Żydom przez Polaków na terenie dystryktu krakowskiego Generalnego Gubernatorstwa w latach 1939–1945. W większości są to protokoły przesłuchań świadków sporządzone przez pracowników Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce i jej oddziałów terenowych. Część dokumentów porusza problem represji dokonanych przez Niemców na Polakach za wspieranie ludności żydowskiej. Świadcstwa zostały opatrzone obszernym aparatem naukowym.

ISBN: 978-83-8098-873-6

45 zł

Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 3: Dystrykt lubelski Generalnego Gubernatorstwa

wybór i opracowanie Sebastian Piątkowski,
Lublin–Warszawa 2020, 460 s.

W tomie zamieszczone zostały dokumenty dotyczące pomocy udzielanej przez Polaków Żydom na terenie dystryktu lubelskiego Generalnego Gubernatorstwa. Dokumenty dotyczą najróżniejszych form pomocy, poczynając od wsparcia żywnościowego poprzez pomoc w zdobyciu fałszywych tożsamości czy też okresowe ukrywanie, a skończywszy na ukrywaniu długotrwałym (wielomiesięcznym lub wieloletnim). Część dokumentów porusza problem represji dokonanych przez Niemców na Polakach za wspieranie ludności żydowskiej.

ISBN: 978-83-8098-934-4

45 zł

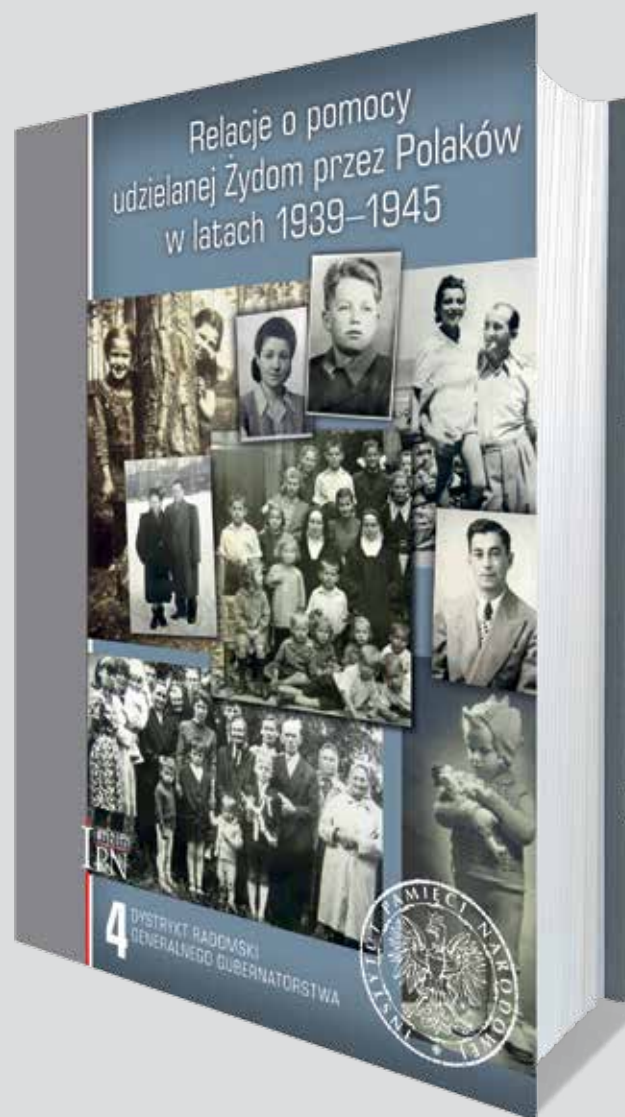
Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 4: Dystrykt radomski Generalnego Gubernatorstwa

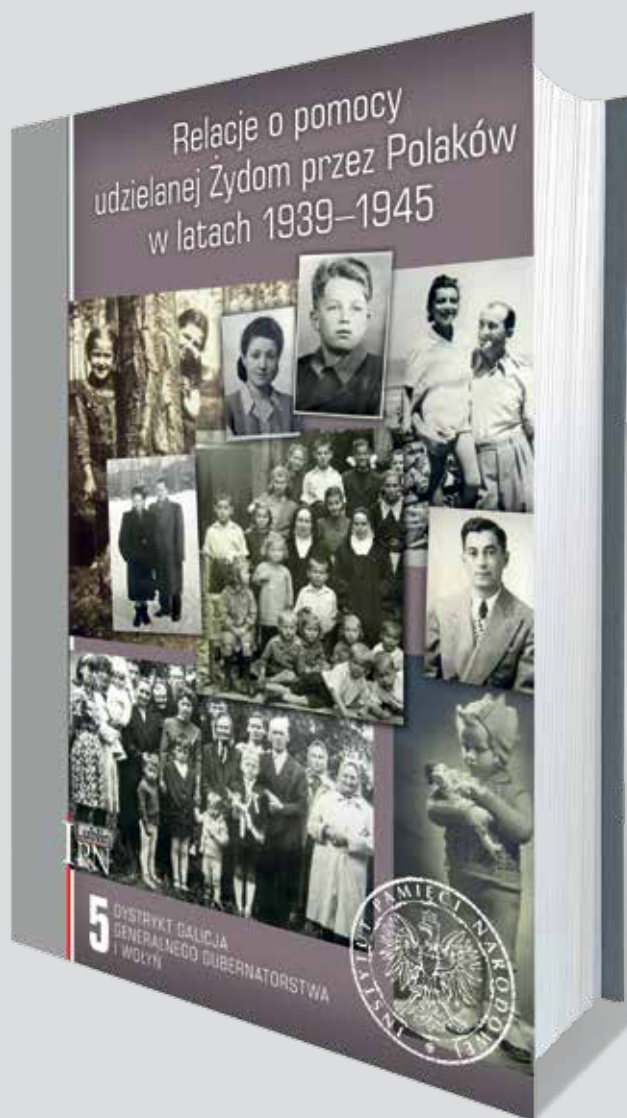
wybór i opracowanie Sebastian Piątkowski,
Lublin–Warszawa 2020, 336 s.

Książka zawiera edycję 104 dokumentów z zasobu Instytutu Pamięci Narodowej, Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Lublinie oraz Archiwum Państwowego w Radomiu dotyczących pomocy udzielanej Żydom przez Polaków.

ISBN: 978-83-8098-308-3

40 zł

***Relacje o pomocy udzielanej Żydom
przez Polaków w latach 1939–1945,
t. 5: Dystrykt Galicja Generalnego
Gubernatorstwa i Wołyń***

wybór i opracowanie Sebastian Piątkowski,
Lublin–Warszawa 2021, 528 s.

Tom zawiera edycję 173 dokumentów z zasobu Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej dotyczących pomocy udzielanej Żydom przez Polaków na terenie dystryktu Galicja Generalnego Gubernatorstwa i Wołyniu.

ISBN: 978-83-8229-355-5

50 zł

***Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945,
t. 6: Białostocczyzna, Nowogródzczyzna,
Polesie, Wileńszczyzna***

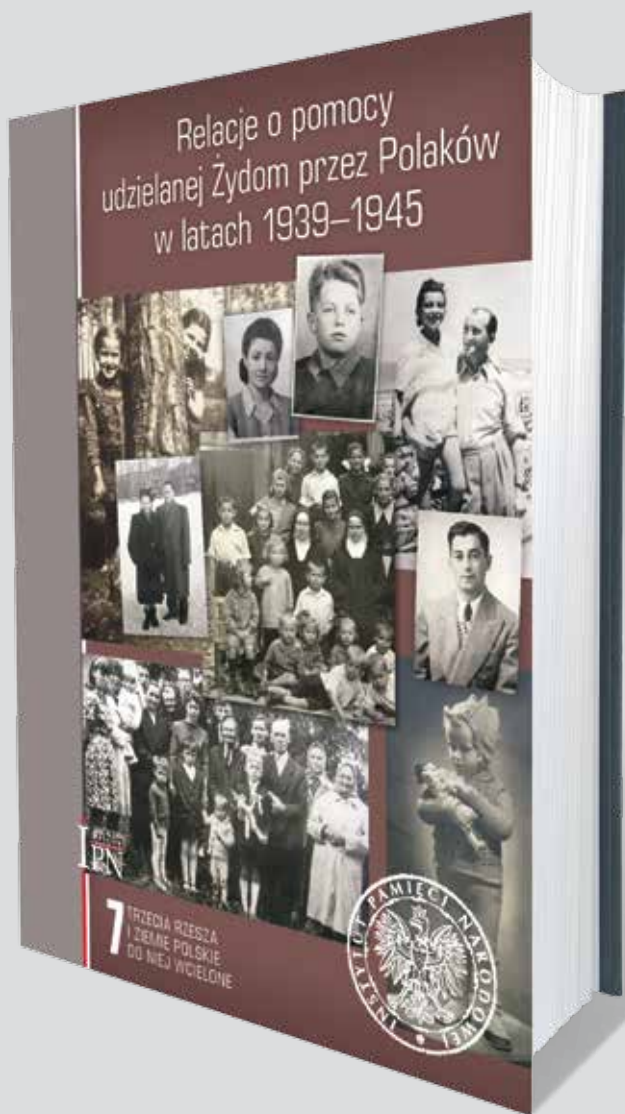
wybór i opracowanie Sebastian Piątkowski,
Lublin–Warszawa 2022, 532 s.

Książka zawiera edycję 185 dokumentów z zasobu Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej dotyczących pomocy udzielanej Żydom przez Polaków na Kresach Wschodnich przedwojennej Rzeczypospolitej.

ISBN: 978-83-8229-666-2

50 zł

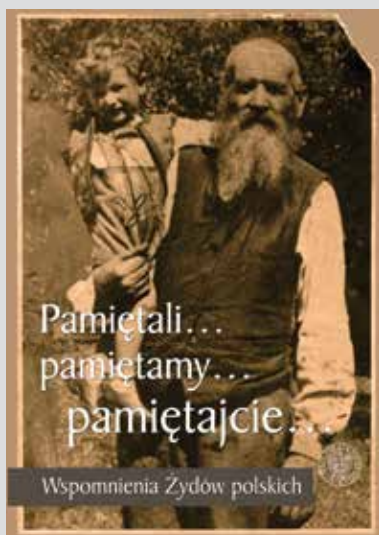
***Relacje o pomocy udzielanej Żydom
przez Polaków w latach 1939–1945,
t. 7: Trzecia Rzesza i ziemie polskie
do niej wcielone***

wybór i opracowanie Sebastian Piątkowski,
Lublin–Warszawa 2023, 368 s.

Książka zawiera edycję 116 dokumentów z zasobu Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej dotyczących pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w Trzeciej Rzeszy i na ziemiach polskich do niej wcielonych.

ISBN: 978-83-8229-850-5

40 zł

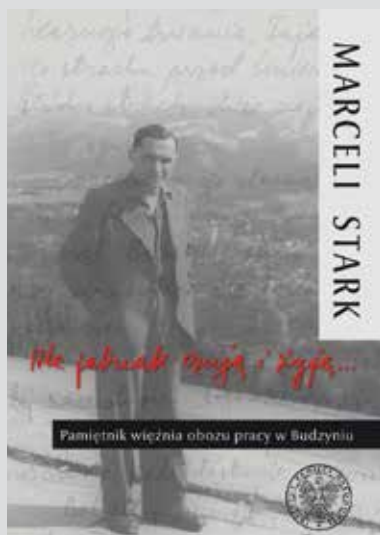
Pamiętali... Pamiętamy... Pamiętajcie... Wspomnienia Żydów polskich

opracowanie Michał Zajda, Paweł Skorut,
Kraków–Warszawa 2019, 168 s.
(seria oddziału IPN w Krakowie)

Zapis rozmów przeprowadzonych przez autorów opracowania z wybranymi osobami pochodzenia żydowskiego oraz z Władysławem Bartoszewskim, dotyczących głównie losów ludności żydowskiej w czasie II wojny światowej oraz w PRL. Tom został poprzedzony wstępem zarysującym problem Zagłady na ziemiach polskich oraz miejsca mniejszości żydowskiej w PRL.

ISBN: 978-83-8098-600-8

20 zł

Marceli Stark

Ale jednak czuję i żyję... Pamiętnik więźnia obozu pracy w Budzynie

opracowanie i redakcja naukowa Marcin Urynowicz, Warszawa 2012, 352 s.

Wspomnienia Marceliego Starka to głos Żyda polskiego ocalałego z rzezi II wojny światowej, urodzonego we Lwowie w 1908 r. matematyka polskiego, przedwojennego komunisty. Pamiętnik powstał w całości na przełomie 1945 i 1946 r. – dotyczy głównie roku 1943. Jest najobszerniejszą dostępną relacją na temat obozu w Budzynie. Do wspomnień dołączono m.in. wybór z powojennej korespondencji autora.

ISBN: 978-83-76293-76-9

Nakład wyczerpany

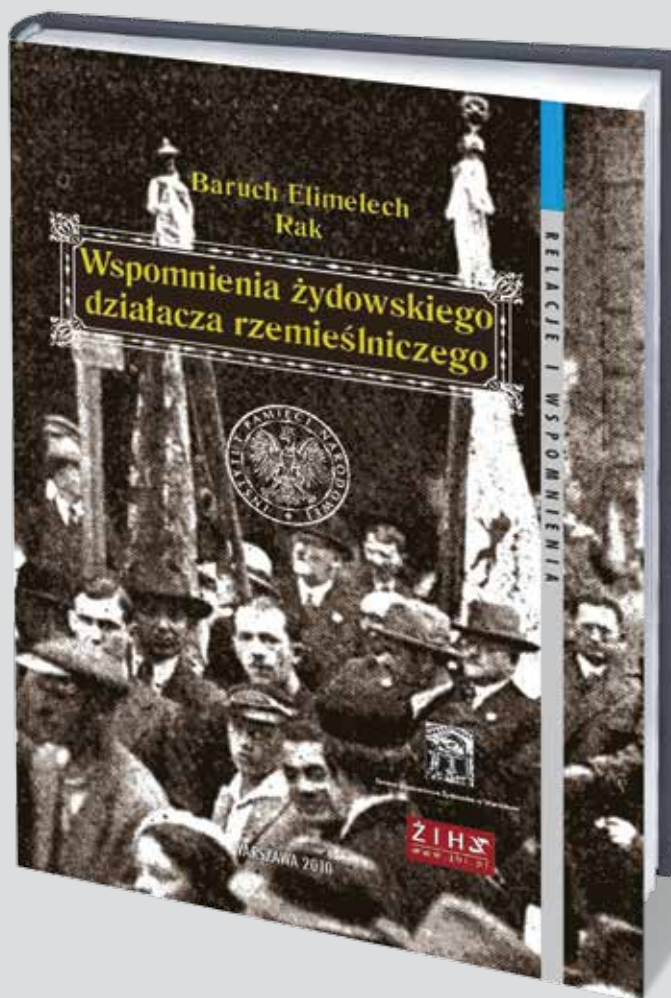
Sobibór. Bunt wobec wyroku

opracowanie zbiorowe, Instytut Pamięci Narodowej – Ośrodek Karta, Warszawa 2012, 172 s. + 20 s. wkł. zdj.

Sobibór był najmniej rozpoznany ze wszystkich obozów zagłady. Podstawą do rekonstruowania dziejów obozu, w którym zamordowano ponad 300 tys. osób, pozostają przede wszystkim relacje, zeznania i pamiętniki byłych więźniów, którzy przeżyli powstanie i doczekali się wyzwolenia. Na publikację składają się fragmenty świadectw 27 ocalałych oraz wyrzucone z pociągu jadącego do obozu dwa listy osób, które zginęły w komorze gazowej.

ISBN: 978-83-61283-66-9

Nakład wyczerpany

Baruch Elimelech Rak

**Wspomnienia żydowskiego działacza
rzemieślniczego**

Warszawa 2010, 240 s.

(seria „Relacje i wspomnienia”, t. 14)

Przed 1939 r. w Polsce połowa rzemieślników wywodziła się ze społeczności żydowskiej. Agresja III Rzeszy i sowieckiej Rosji na II RP umożliwiła Niemcom realizację „ostatecznego rozwiązania kwestii żydowskiej” (Endlösung der Judenfrage). Holokaust stał się faktem. Baruch Elimelech Rak współtworzył nowoczesny ruch żydowskich rzemieślników w Warszawie i Polsce. Jedyny spośród przywódców, który zdążył wyjechać i spisać swe wspomnienia. Bez tego głosu historia Polski nie byłaby pełna.

ISBN : 978-83-7629-219-9

15 zł

Albumy

***Historia w obiektywie.
Albumy historyczne to
połączenie bogactwa
unikatowych fotografii
archiwalnych, opatrzonych
tekstami źródłowymi.***

Mateusz Szpytma

***Sprawiedliwi i ich świat w fotografii
Józefa Ulmy***

Warszawa 2023, 168 s.,
wydanie 3. zmienione

Józef Ulma był ogrodnikiem i działaczem społecznym. Jako fotograf amator dokumentował życie rodzinnej wsi Markowa na Podkarpaciu. Na wielu zdjęciach uwiecznił swoją żonę Wiktorię oraz małe dzieci: Stasię, Basię, Władzia, Franusia, Antosia i Marysię. W 1942 r. Ulmowie przyjęli pod swój dach poszukujących pomocy Żydów z Markowej i Łańcuta – z rodzin Goldmanów, Grünfeldów i Didnerów. Półtora roku później, 24 marca 1944 r., wszyscy zostali zamordowani przez żandarmów niemieckich. Józef i Wiktoria Ulmowie

w 1995 r. zostali uhonorowani pośmiertnie tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata. W 2023 r. cała rodzina, także nienarodzone dziecko, została beatyfikowana.

***Wyróżnienie Stowarzyszenia Wydawców
Katolickich Feniks (2024) w kategorii
„Edytorstwo – Album”***

ISBN: 978-83-8229-842-0

49 zł

Adam Pleskaczyński

**Czas bestii. Terror w okupowanej
Polsce 1939–1945**

projekt graficzny Konstancja Pleskaczyńska,
Poznań–Warszawa 2023, 496 s.

Liczący 1200 archiwalnych zdjęć album jest największym wydanym zbiorem fotografii prezentującym oblicza niemieckiego i sowieckiego terroru na okupowanych w latach II wojny światowej ziemiach polskich. Przedstawiono w nim eksterminację polskiej inteligencji i ponurą codzienność okupowanej Polski. Wyselekcjonowany materiał ikonograficzny został opracowany po przeanalizowaniu zawartości liczących kilkadziesiąt tysięcy zdjęć zbiorów Archiwum Instytutu Pamięi Narodowej i wielu innych instytucji w Polsce i za granicą.

ISBN: 978-83-8229-830-7

69 zł

Adam Pleskaczyński

**Time of the Beasts. Terror in Occu-
pied Poland 1939–1945**

Warszawa 2024, 496 s.

Anglojęzyczna wersja publikacji
Czas bestii. Terror w okupowanej Polsce
1939–1945.

ISBN: 978-83-8376-163-3

79 zł

Adam Pleskaczyński

Wartheland. Dzieje zbrodni

Poznań–Warszawa 2021, 384 s.

Celem obszernego albumu monograficznego jest upowszechnienie wiedzy o funkcjonowaniu na terenie Wielkopolski i Ziemi Łódzkiej „wzorcowego okręgu Rzeszy”, w którym była prowadzona najbardziej rasistowska i bezwzględna polityka narodowościowa spośród wszystkich obszarów bezpośrednio wcielonych do Niemiec. Naziści przeprowadzili tu najbardziej powszechne i brutalne przesiedlenia ludności oraz zainicjowali precedensową i totalną eksterminację Żydów w pierwszym nazistowskim obozie zagłady w Chełmnie nad Nerem. W publikacji wykorzystano ponad tysiąc fotografii. Książka składa się z ośmiu rozdziałów, w których przedstawiono dzieje Kraju Warty z perspektywy trzech grup narodowościowych: Polaków, Niemców i Żydów.

ISBN: 978-83-8229-225-1

59 zł

Tomasz Ceran

***Paterek 1939. Zbrodnia i pamięć /
Crime and memory***

Gdańsk 2018, 224 s. (seria „Publikacje
gdańskiego oddziału IPN, t. 68)

W 1939 r. na Pomorzu Gdańskim doszło do masowych egzekucji na polskiej ludności cywilnej. Jednym z największych miejsc kaźni była piaskownia w Paterku obok Nakła nad Notecią. Na początku okupacji oddziały niemieckiego Selbstschutzu Westpreussen, działając pod nadzorem SS, zamordowały tam ponad 200 osób, głównie polskich księży zakonników, nauczycieli oraz miejscowych Żydów. Mord w Paterku był elementem zbrodni pomorskiej 1939.

Wydanie polsko-angielskie.

ISBN: 978-83-8098-432-5

Nakład wyczerpany

Mateusz Szpytma

***Sprawiedliwi i ich świat. Markowa
w fotografii Józefa Ulmy***

Instytut Pamięci Narodowej – Instytut Studiów Strategicznych, Kraków 2015, 156 s.,
wydanie 2. poprawione i uzupełnione
(seria „Kto ratuje jedno życie...”, t. 1)

Józef Ulma (1900–1944) jako fotograf amator dokumentował życie rodzinnej Markowej. W 1942 r. wraz z żoną Wiktorią przyjął pod swój dach szukających pomocy Żydów. Półtora roku później, 24 marca 1944 r., wszyscy zostali zamordowani przez żandarmów niemieckich. Józef i Wiktoria Ulmowie zostali w 1995 r. uhonorowani pośmiertnie tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata.

ISBN: 978-83-87832-73-5

Nakład wyczerpany

Elżbieta Rączy, Igor Witowicz

***Polacy ratujący Żydów na Rzeszowszczyźnie w latach 1939–1945 /
Poles Rescuing Jews in the Rzeszów
Region in the Years 1939–1945***

Rzeszów 2011, 270 s.

(seria „Kto ratuje jedno życie...”, t. 6)

Dwujęzyczny album upamiętnia Polaków ratujących Żydów w czasie II wojny światowej. Zawiera zdjęcia osób uratowanych przez polskich opiekunów. Większość prezentowanych fotografii opublikowano po raz pierwszy. Materiał ikonograficzny wzbogacają biogramy, a także opisy rozgrywających się wówczas zdarzeń.

ISBN: 978-83-7629-273-1

Nakład wyczerpany

***Getto łódzkie / Litzmannstadt Getto
1940–1944***

redakcja naukowa Julian Baranowski,
Sławomir M. Nowinowski, Instytut Pa-
mięci Narodowej – Archiwum Państwo-
we w Łodzi, Łódź 2009, 288 s.

Album zawiera ponad 300 zdjęć ilu-
strujących zagładę łódzkich Żydów. Fo-
tografie poprzedzone zostały szerokim
wprowadzeniem historycznym, ukazują-
cym kontekst tragicznych wydarzeń
z lat 1940–1944.

ISBN: 978-83-929304-2-6

Nakład wyczerpany

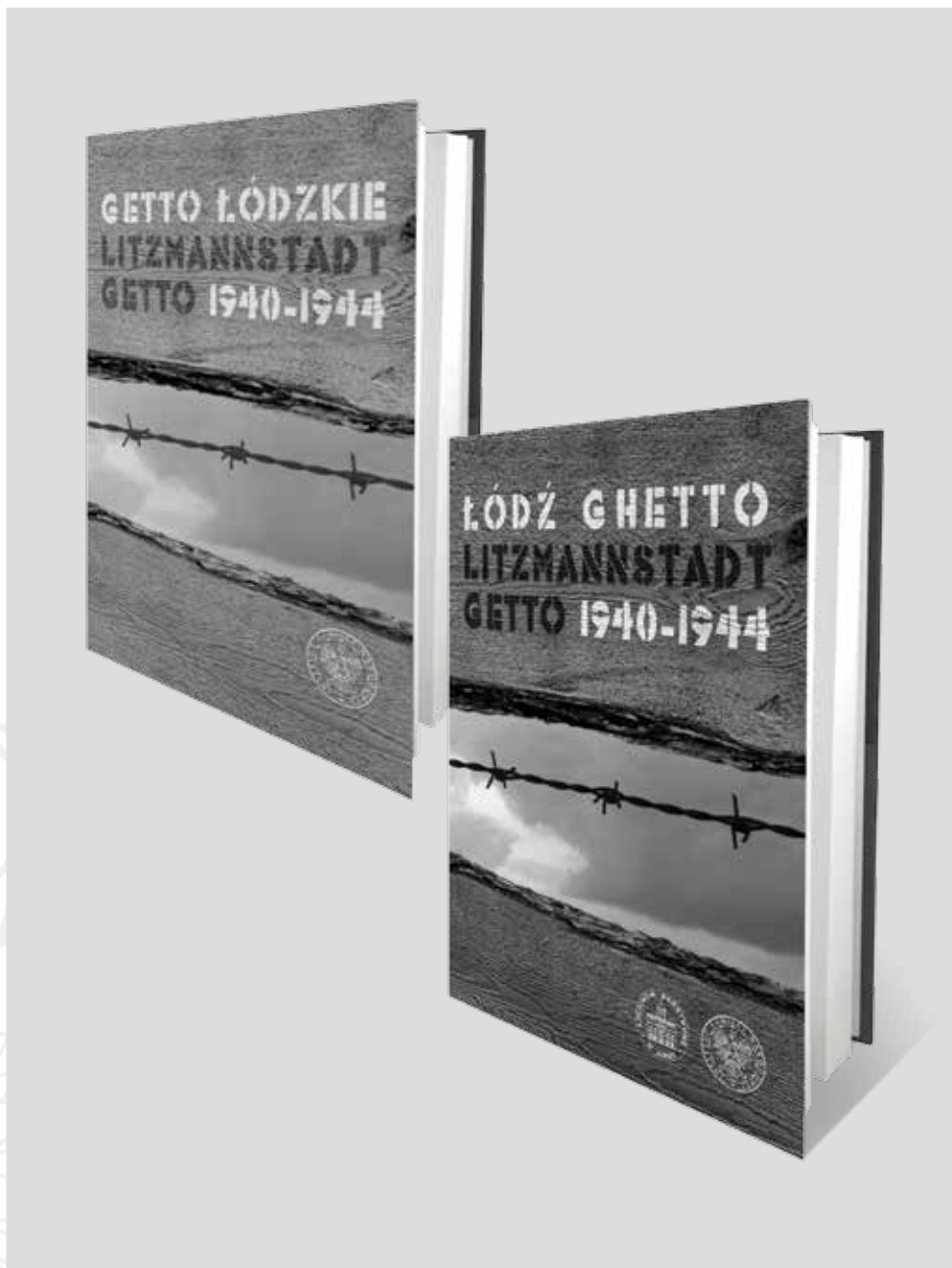
***Łódź Ghetto / Litzmannstadt Getto
1940–1944***

redakcja naukowa Julian Baranowski,
Sławomir M. Nowinowski, Instytut Pa-
mięci Narodowej – Archiwum Państwo-
we w Łodzi, Łódź 2014, 288 s.

Anglojęzyczna wersja albumu
Getto łódzkie / Litzmannstadt Getto
1940–1944.

ISBN : 978-83-63695-12-5

Nakład wyczerpany

***Zagłada Żydów na Rzeszowszczyźnie. Album pamięci
/ Extermination of Jews in the Rzeszów Region. Album
of Remembrance***

opracowanie Elżbieta Rączy, Igor Witowicz, Rzeszów–Warszawa 2004,
184 s. (seria „Albumy”, t. 3)

Album zawiera fotografie archiwalne, przedstawiające życie codzienne ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie przed wojną i w czasie okupacji niemieckiej, oraz współczesne, ukazujące miejsca masowych mordów i zbiorowe mogiły. Większość zdjęć z okresu wojny została wykonana przez Niemców.

ISBN: 978-83-89078-65-1

Nakład wyczerpany

Ryszard Kotarba

Niemiecki obóz w Płaszowie 1942–1945

Warszawa–Kraków 2009, 312 s.

Obóz pracy przymusowej w Płaszowie zaczęto budować w listopadzie 1942 r. Miał on tymczasowo służyć wykorzystaniu żydowskiej siły roboczej z getta oraz rozwiązać kwestię żydowską w Krakowie. Przekształcony 10 stycznia 1944 r. w obóz koncentracyjny, w którym więziono też inne narodowości, w tym Polaków, istniał niemal do końca wojny. Publikacja łączy w sobie bogaty i unikatowy materiał ikonograficzny z obszernym rysem historycznym obozu.

ISBN: 978-83-7629-026-3

Nakład wyczerpany

Periodyki naukowe

„Polish-Jewish Studies”

Dwujęzyczny, polsko-angielski, rocznik poświęcony relacjom polsko-żydowskim oraz dziejom społeczności żydowskiej na ziemiach polskich w XX w. Celem jest również prezentacja ogólnopolskich i lokalnych badań oraz działań na rzecz zachowania pamięci o polskich Żydach. W zamierzeniu redaktorów periodyk został przygotowany jako forum wymiany aktualnych ustaleń badawczych w obszarze Jewish Studies przez badaczy z różnych ośrodków naukowych.

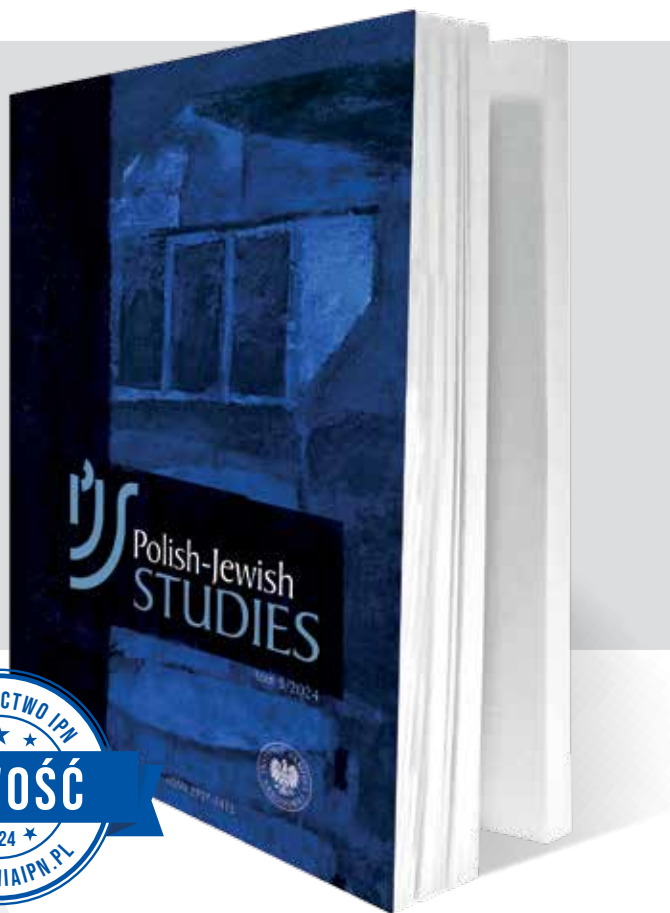
Dostępny nieodpłatnie w księgarniach IPN oraz w Bibliotece Cyfrowej IPN.

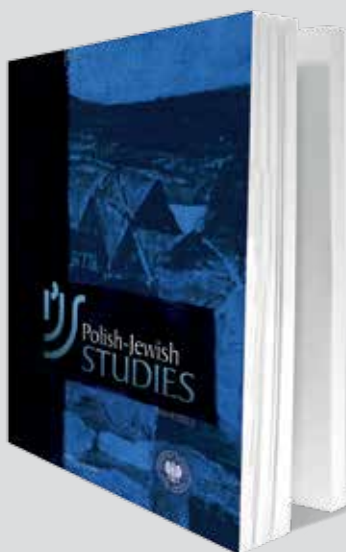

„Polish-Jewish Studies” 2024, nr 5

Tematem przewodnim numeru jest problematyka pomocy udzielanej ludności żydowskiej w latach II wojny światowej, na terenie zarówno okupowanych ziem polskich, jak i innych obszarów Europy. Dział „Studia” zawiera teksty dotyczące konsekwencji groźących za udzielanie wsparcia Żydom w wybranych krajach okupowanych przez Rzeszę Niemiecką lub z nią współpracują-

cych, ujęć i modeli badawczych zjawiska pomocy, psychologicznych kosztów ukrywania Żydów i różnych form działań pomocowych. Ponadto znajdziemy tutaj artykuły poświęcone życiu osadzonych w gettach Żydów i przyjmowanych przez nich strategiach przetrwania. Zachęcamy także do lektury tekstów zamieszczonych w działach: „Źródła”, „Recenzje/Polemiki” oraz „Kronika”.

„Polish-Jewish Studies” 2023, nr 4

Teksty zebrane w numerze 4 „Polish-Jewish Studies” są efektem m.in. dwóch konferencji naukowych zorganizowanych przez Instytut Pamięci Narodowej: „Czas okupacji i zniewolenia. Żydzi i Polacy w obliczu totalitaryzmów 1939–1956” oraz „Aktion »Reinhardt« i Zagłada polskich Żydów – w kręgu mechanizmów i sprawców”. Tym samym tom zdominowała tematyka okupacyjna oraz powojenne rozliczenia ze sprawcami zbrodni na Żydach.

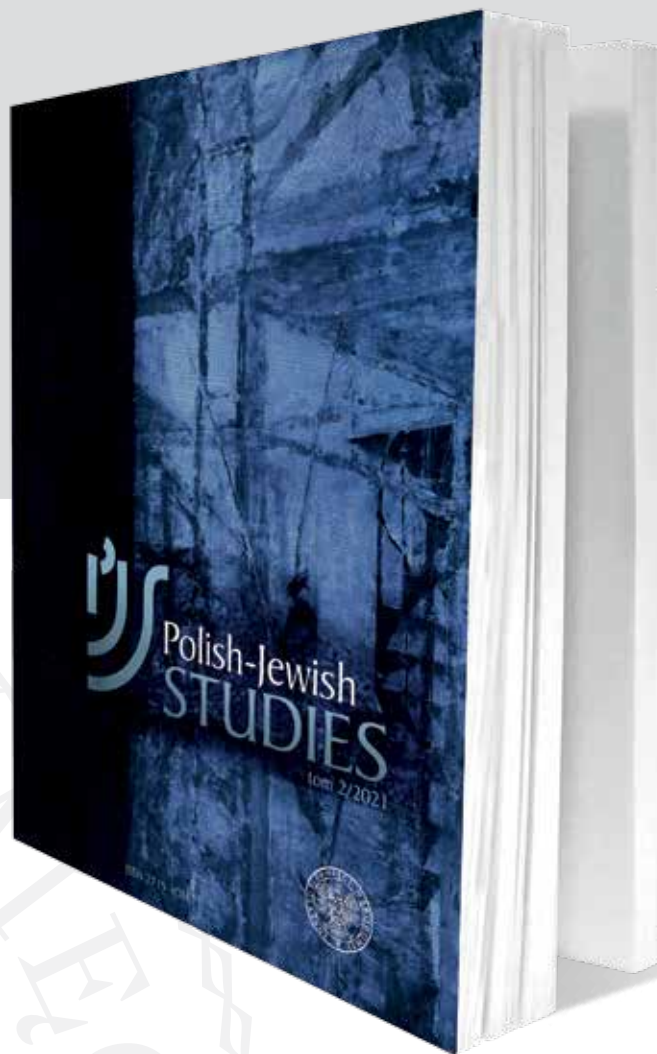
„Polish-Jewish Studies” 2022, nr 3

Numer trzeci koncentruje się przede wszystkim na relacjach polsko-żydowskich pod okupacją niemiecką w czasie II wojny światowej. Niemiecka polityka antyżydowska, Holokaust oraz wynikające z nich konsekwencje to zagadnienia wciąż absorbujące wielu badaczy na świecie. Jak zawsze – czytelnik znajdzie recenzje ważnych publikacji związanych z problematyką polsko-żydowską.

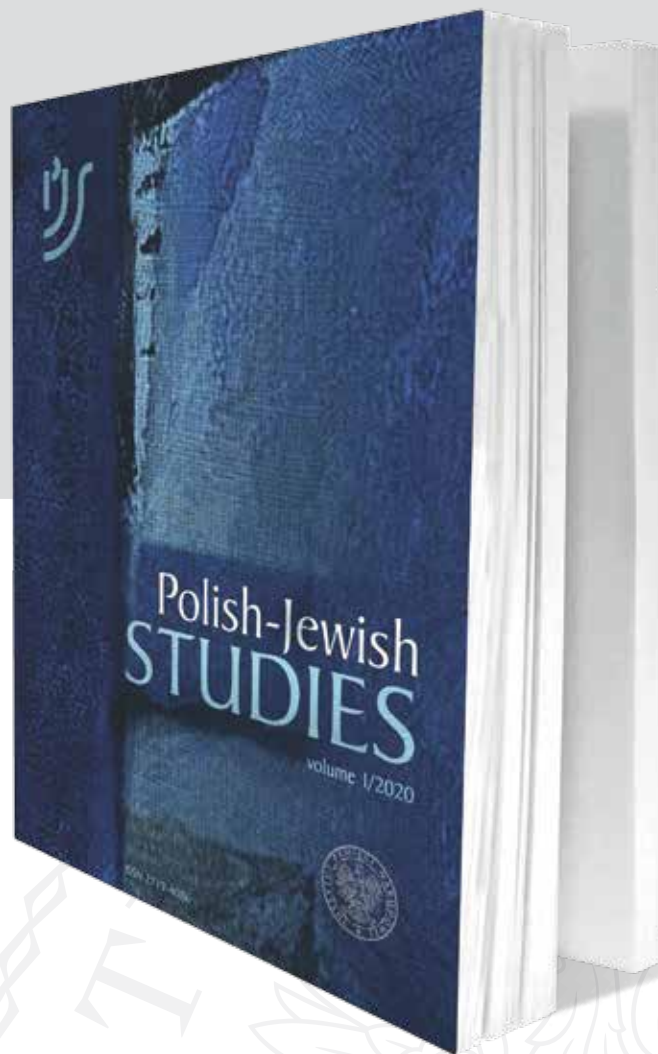
„Polish-Jewish Studies” 2021, nr 2

Treść drugiego tomu obejmuje przede wszystkim artykuły odnoszące się do szerokiego spektrum relacji polsko-żydowskich. Edycję zamykają polemiki i recenzje opracowań badawczych z ostatnich lat, a także sprawozdania z konferencji naukowych.

„Polish-Jewish Studies” 2020, nr 1

Pierwszy numer zawiera artykuły dotyczące okresu II wojny światowej, odnoszące się do szerokiego spektrum relacji polsko-żydowskich w czasie najtrudniejszej próby: zarówno negatywnych, jak i pozytywnych doświadczeń. Edycję zamykają teksty recenzyjne ważniejszych opracowań badawczych z ostatnich lat, a także sprawozdania z konferencji naukowych oraz opis inicjatyw na rzecz zachowania pamięci o polskich Żydach.

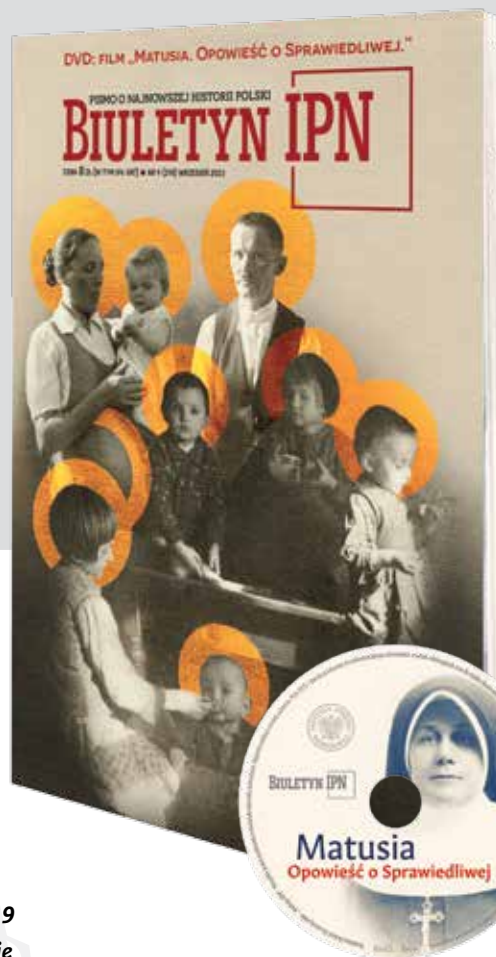
Periodyki popularnonaukowe

„Biuletyn IPN”

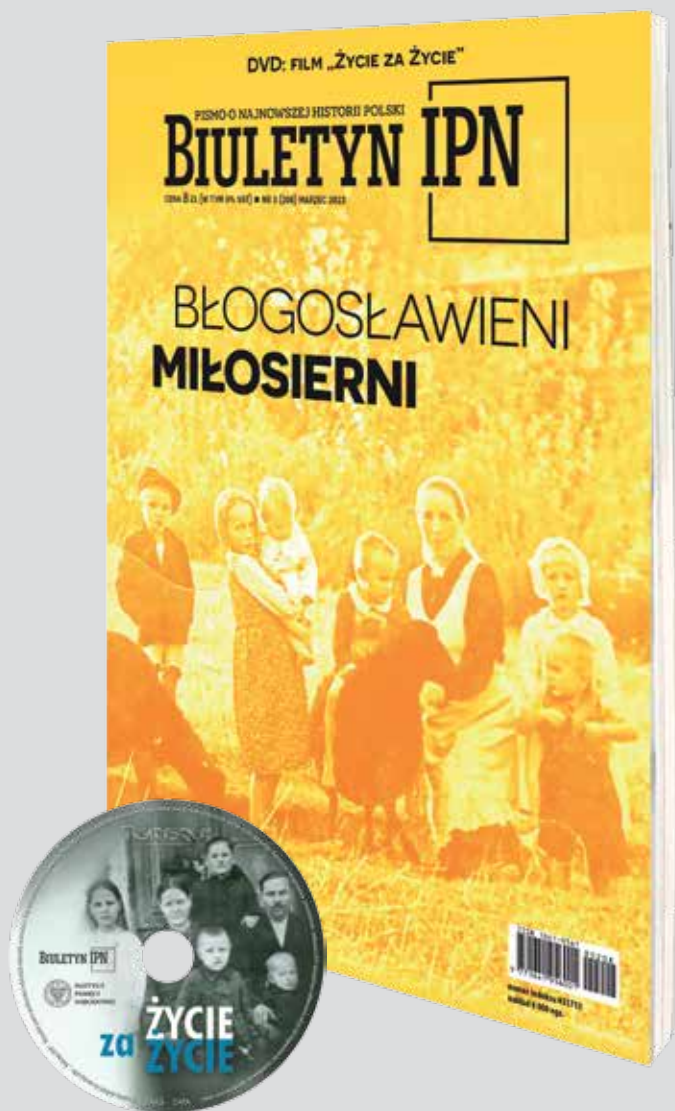
Jedna z najbardziej rozpoznawalnych marek Instytutu Pamięci Narodowej. Czasopismo popularnonaukowe poświęcone dziejom Polski w latach 1917–1989 adresowane do pasjonatów historii. Na łamach biuletynu publikowane są rozmowy z badaczami, świadkami historii, artykuły pracowników IPN, archiwalia, wspomnienia.

„Biuletyn IPN” 2023, nr 9 Wojna i zadośćuczynienie

24 marca 1944 r. Niemcy za ratowanie Żydów zamordowali Józefa i Wiktorię Ulmów z siedmiorgiem dzieci. Przypomnieliśmy o tym w związku z beatyfikacją całej rodziny męczenników z Markowej; prezentujemy cztery filmy dokumentalne o rodzinie Ulmów.

Dodatkiem do „Biuletynu IPN” jest płyta DVD z filmem *Matusia. Opowieść o sprawiedliwej* w reżyserii Macieja Fijałkowskiego.

„Biuletyn IPN” 2023, nr 3
Błogosławieni miłosierni

Marcowy numer „Biuletynu IPN” przypomina okupacyjne losy Polaków i Żydów. W otwierających go rozmowach bestialstwo Niemców zderzone zostało z heroizmem Polaków ratujących Żydów i z walką Żydów o życie w czasie powstania w getcie warszawskim. Przypominamy, że nawet w obozach zagłady istniał żydowski ruch oporu.

Dodatkiem do „Biuletynu IPN” jest płyta DVD z filmem dokumentalnym *Życie za życie* w reżyserii Arkadiusza Gołębiewskiego.

„Biuletyn IPN” 2022, nr 3
Holokaust, niemieckie obozy zagłady

Przez wszystkie typy obozów niemieckich, więzień policyjnych oraz gett w okresie III Rzeszy przeszło 18 mln osób. Aż 11 mln z nich zagłodzono, zastrzelono i zagazowano. W tym systemie Niemcy nie zapomnieli nawet o dzieciach. W numerze przedstawiamy też przykłady Polaków ratujących Żydów.

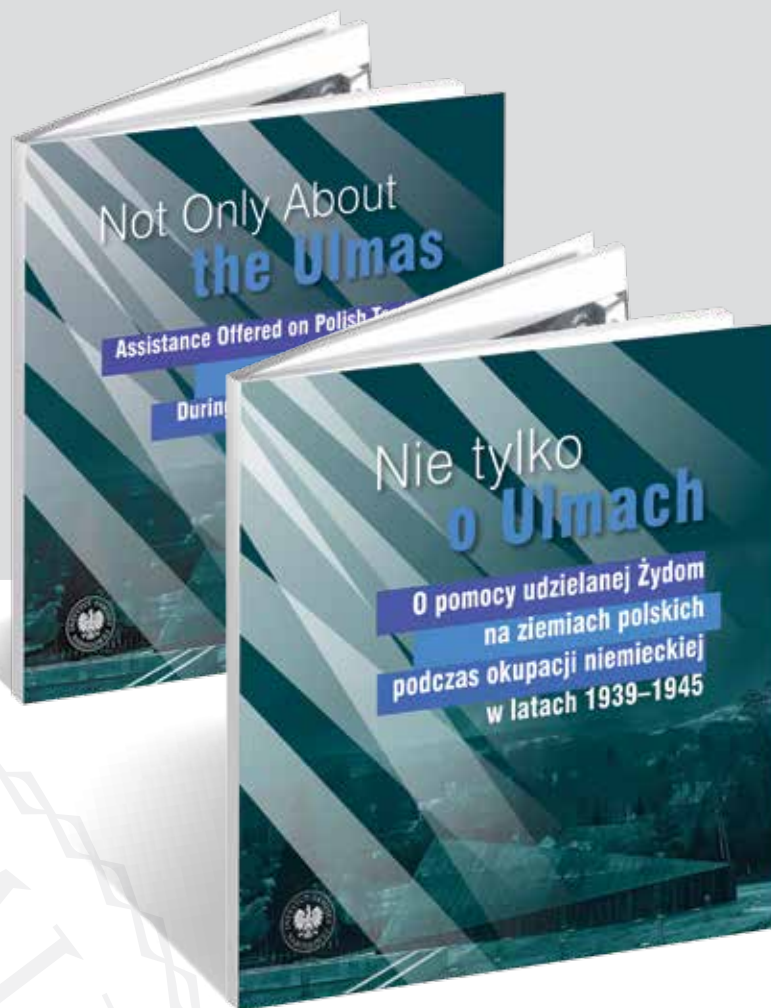
Tematyka zagłady Żydów i stosunków polsko-żydowskich w czasie II wojny światowej pojawiła się następujących numerach:

- „Biuletyn IPN” 2019, nr 1–2
- „Biuletyn IPN” 2018, nr 1–2
- „Biuletyn IPN” 2017, nr 6
- „Biuletyn IPN” 2009, nr 3
- „Biuletyn IPN” 2008, nr 3
- „Biuletyn IPN” 2005, nr 11

Publikacje bezpłatne

Opracowania będące efektem realizacji różnorodnych projektów zarówno edukacyjnych, jak i związanych z archiwistyką. Są one dostępne bezpłatnie, do pobrania w Bibliotece Cyfrowej IPN.

Nie tylko o Ulmach. O pomocy udzielanej Żydom przez Polaków podczas okupacji niemieckiej w latach 1939–1945/ Not Only About the Ulmas. Assistance Offered on Polish Territory to Jewish People During the German Occupation 1939–1945

redakcja naukowa Tomasz Domański,
Alicja Gontarek, Warszawa 2023, 120 s.

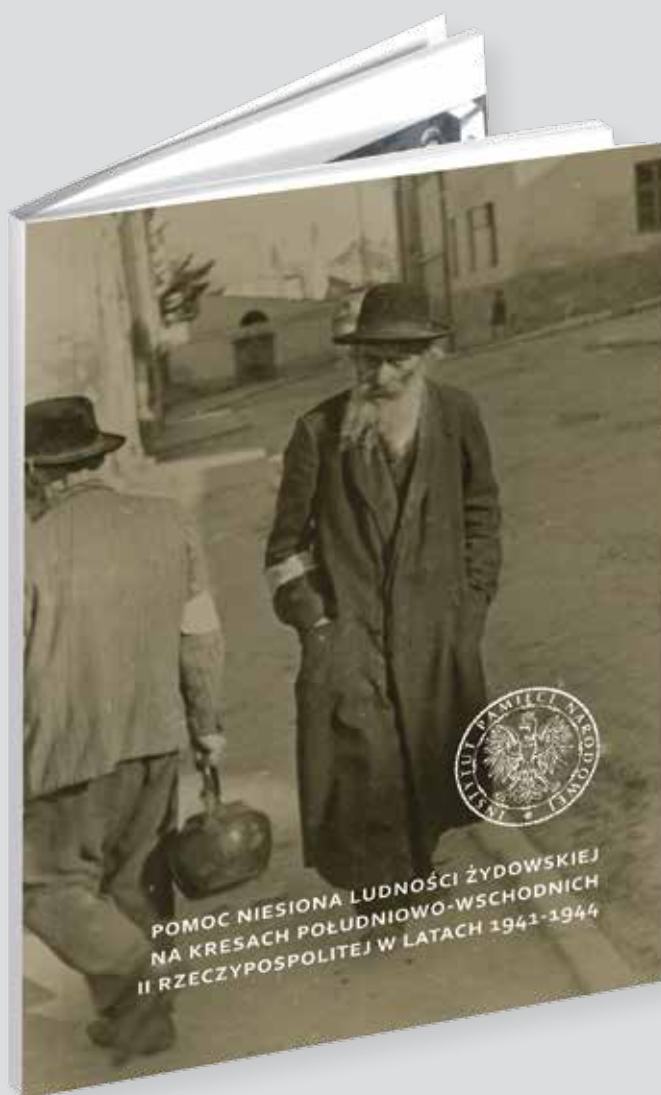
Pozycja popularyzatorska przybliżająca tematykę pomocy, jakiej udzielili obywatel polscy Żydom w czasie Holocaustu. Powstała z okazji beatyfikacji rodzi-

ny Ulmów z Markowej, którzy w 1995 r. zostali pośmiertnie odznaczeni tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata.

Publikacja także w języku angielskim.

ISBN: 978-83-8229-832-1

***Pomoc niesiona ludności żydowskiej
na Kresach Południowo-Wschodnich
II Rzeczypospolitej w latach 1941–1944***

opracowanie Michał Siekierka, Wrocław
2022, 20 s.

W obliczu Zagłady Żydzi w rozmaity sposób próbowali ratować swoje życie. Na Kresach Południowo-Wschodnich chronili się w lasach, opuszczonych domach, budowali ziemianki, szukali pomocy w różnych organizacjach i u zwykłych mieszkańców. Niektórzy Polacy udzielali pomocy swoim żydowskim sąsiadom, przedwojennym znajomym i zupełnie obcym ludziom. Dostarczano im żywność, dokumenty, środki higieny osobistej, lekarstwa, ubrania. Pomagano w znalezieniu schronienia, ukrywano ich również w swoich gospodarstwach, na stałe lub na pewien czas. Motywacje osób pomagających Żydom były bardzo różne: altruistyczne, solidarnościowe, ale wynikały także z pobudek materialnych.

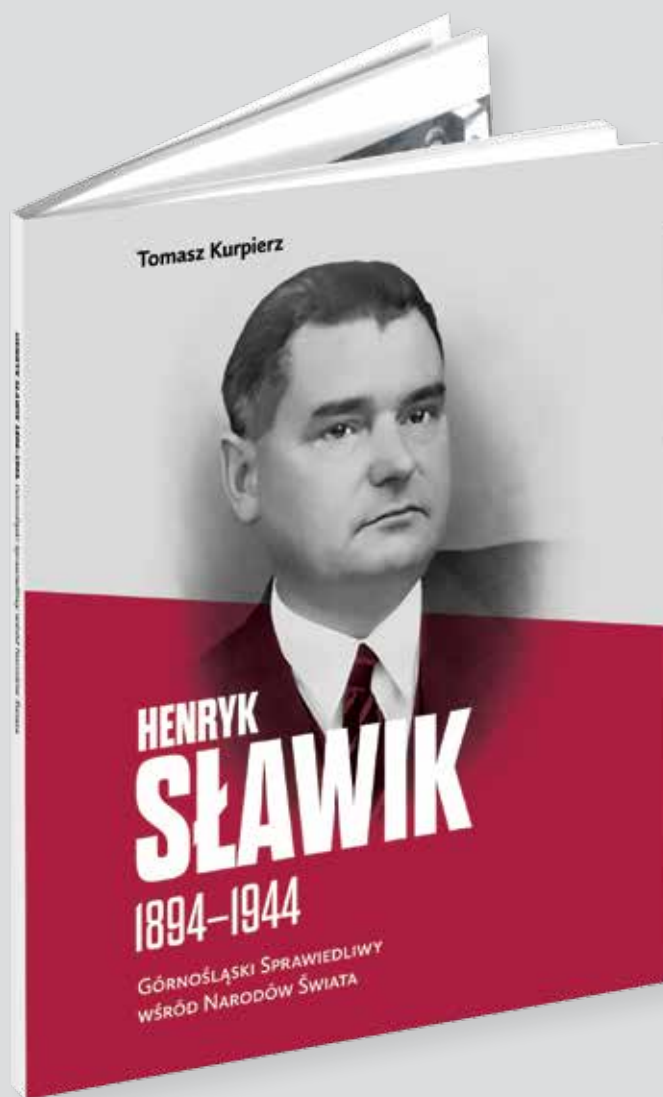
Tomasz Kurpierz

Henryk Sławik 1894–1944. Górnośląski Sprawiedliwy wśród Narodów Świata

Katowice 2021, 96 s.

Publikacja poświęcona Henrykowi Sławikowi, jednemu z najszlachetniejszych Polaków okresu II wojny światowej, którzy podjęli walkę z Niemcami poza granicami Polski i tam niesli pomoc polskim obywatelom, w tym Żydom. Instytut Yad Vashem uhonorował go tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata. Publikacja jest skróconą wersją monografii Tomasza Kurpierza *Henryk Sławik 1894–1944. Biografia socjalisty*, pierwszej naukowej biografii Henryka Sławika, która ukazała się nakładem IPN w 2020 r.

ISBN: 978-83-8229-390-6

Tomasz Ceran, Izabela Mazanowska,
Monika Tomkiewicz

Zbrodnia pomorska 1939

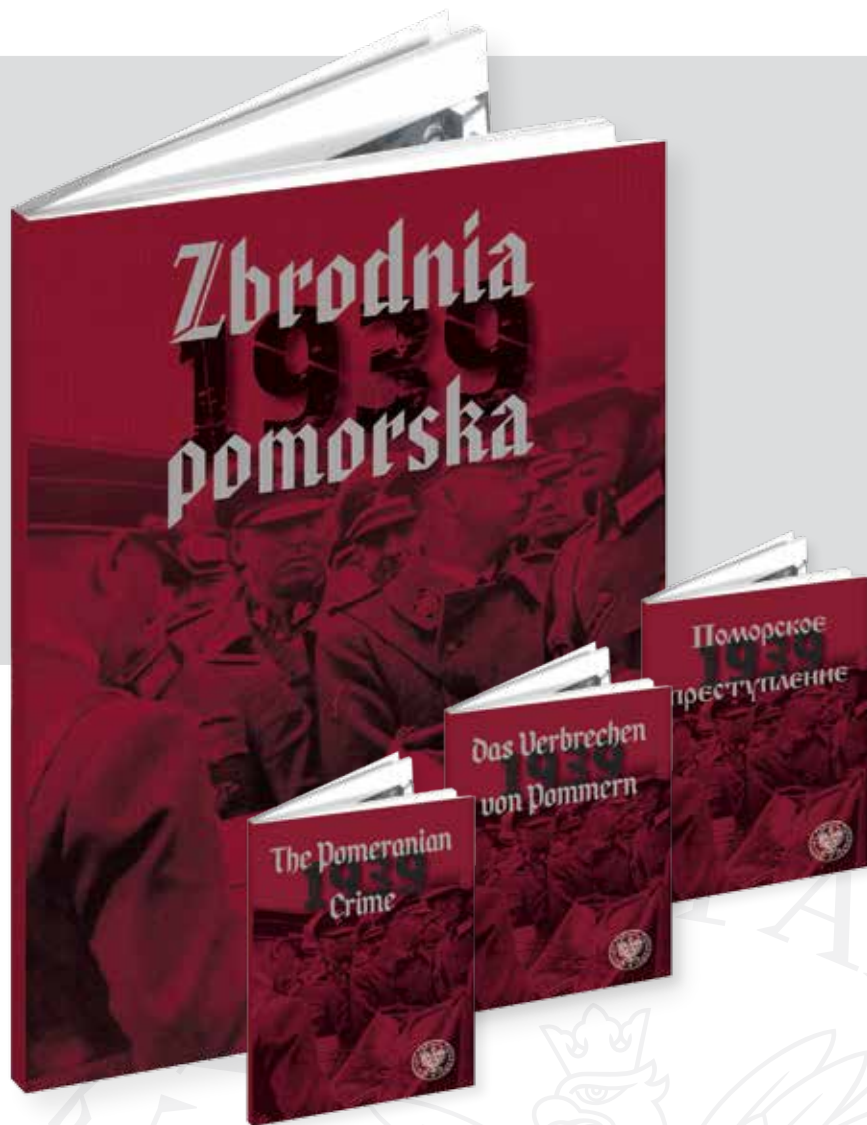
Warszawa 2018, 48 s.

Celem niemieckiej polityki okupacyjnej w stosunku do Pomorza było jak najszybsze odpolszczenie tych ziem (Entpolonisierung) i ich germanizacja, a także usunięcie z tego obszaru całej ludności żydowskiej, tak by pomorskie miasta i miejscowości były „wolne od Żydów” (Judenfrei). Do realizacji tego celu okupant niemiecki wybrał przede wszystkim dwie metody: eksterminację bezpośrednią w dołach śmierci i wysiedlenia. Zbrodnia niemiecka na Pomorzu polegała na eksterminacji co najmniej 600 obywateli polskich pochodzenia żydowskie-

go. Zanim na Wschodzie po 1941 roku rozwinął się mechanizm ludobójstwa i Holokaustu, na mniejszą skalę wdrażano go na okupowanych terenach Polski w pierwszych dniach inwazji.

Publikacja także w językach angielskim, niemieckim i rosyjskim.

ISBN: 978-83-8098-466-0

Piotr Niwiński

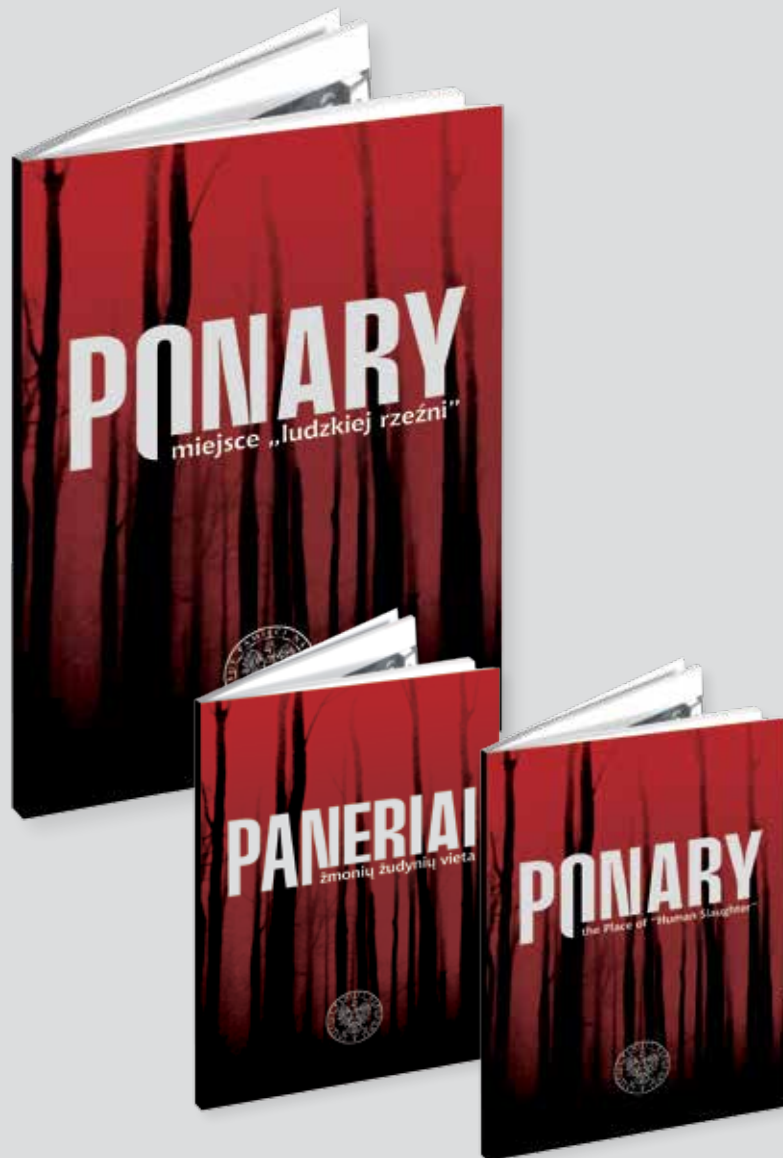
Ponary – miejsce ludzkiej rzeźni

Gdańsk 2011, 48 s.

Publikacja poświęcona wciąż mało znanym w społeczeństwie polskim i litewskim zbiorowym egzekucjom przeprowadzonym przez okupantów niemieckich i ich litewskich kolaborantów w czasie II wojny światowej, w latach 1941–1944, nieopodal miejscowości Ponary pod Wilnem. Niemcy, wspomagani przez ochotnicze oddziały litewskie, wymordowali tu ok. 100 tys. ludzi. Wśród nich około 60–70 tys. Żydów, kilka tysięcy Polaków – inteligencji wileńskiej, żołnierzy AK – a także Romów, Rosjan i Litwinów.

Publikacja także w językach angielskim i litewskim.

ISBN: 978-83-762984-4-3

„Bohaterowie Niepodległej”

Krótkie opracowania w formie broszurowej przedstawiające bohaterów, którzy uczestniczyli w zmaganiach o niepodległość Rzeczypospolitej w różnych okresach jej najnowszej historii. Dostępne bezpłatnie, do pobrania w Bibliotece Cyfrowej IPN.

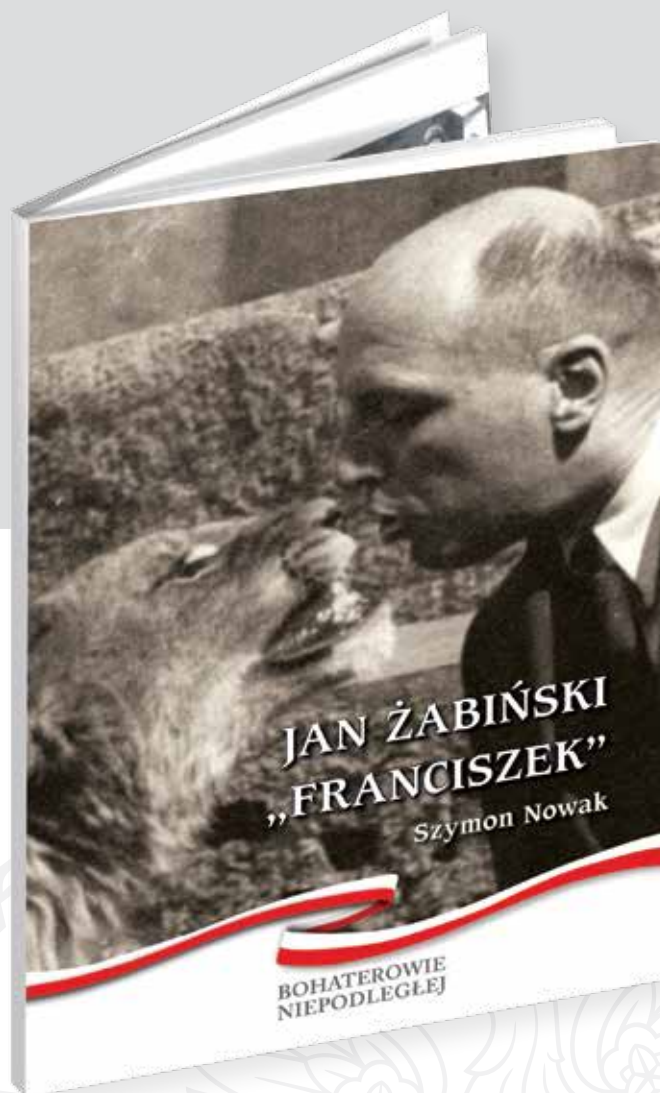
Szymon Nowak

Jan Żabiński „Franciszek”

Warszawa 2022, 52 s.

Broszura poświęcona Janowi Żabińskiemu, polskiemu zoologowi, nauczycielowi i agronomowi, dyrektorowi warszawskiego ZOO, żołnierzowi WP i powstańcowi warszawskiemu. Podczas okupacji niemieckiej wraz z żoną Antoniną ukrywał w swoim domu i na terenie ZOO około 300 Żydów.

ISBN: 978-83-8229-425-5

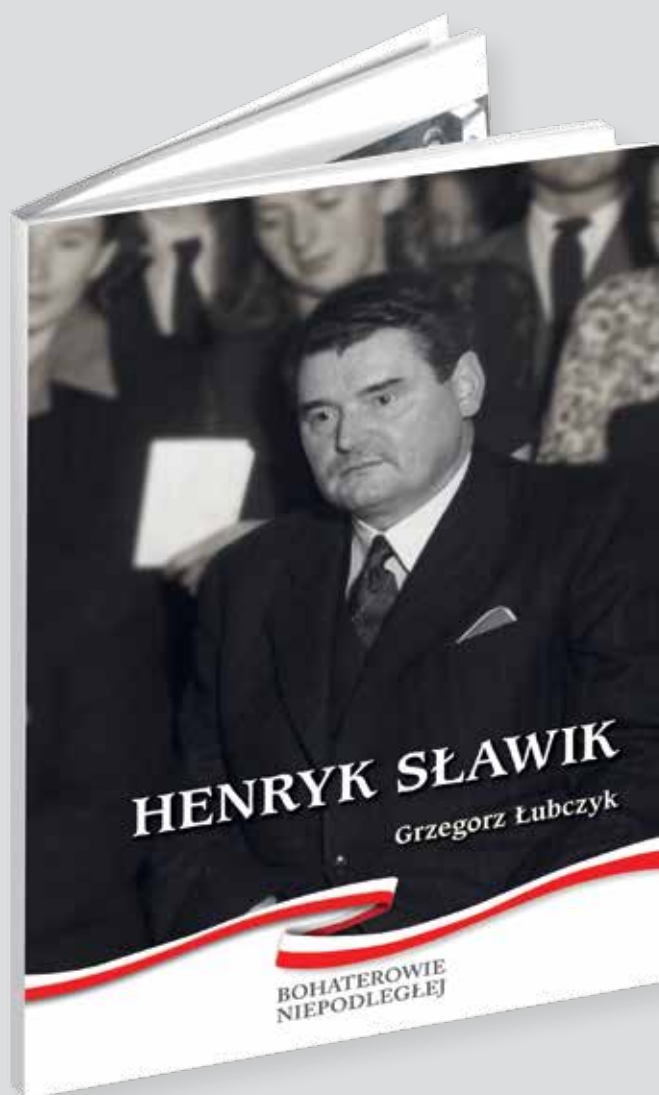

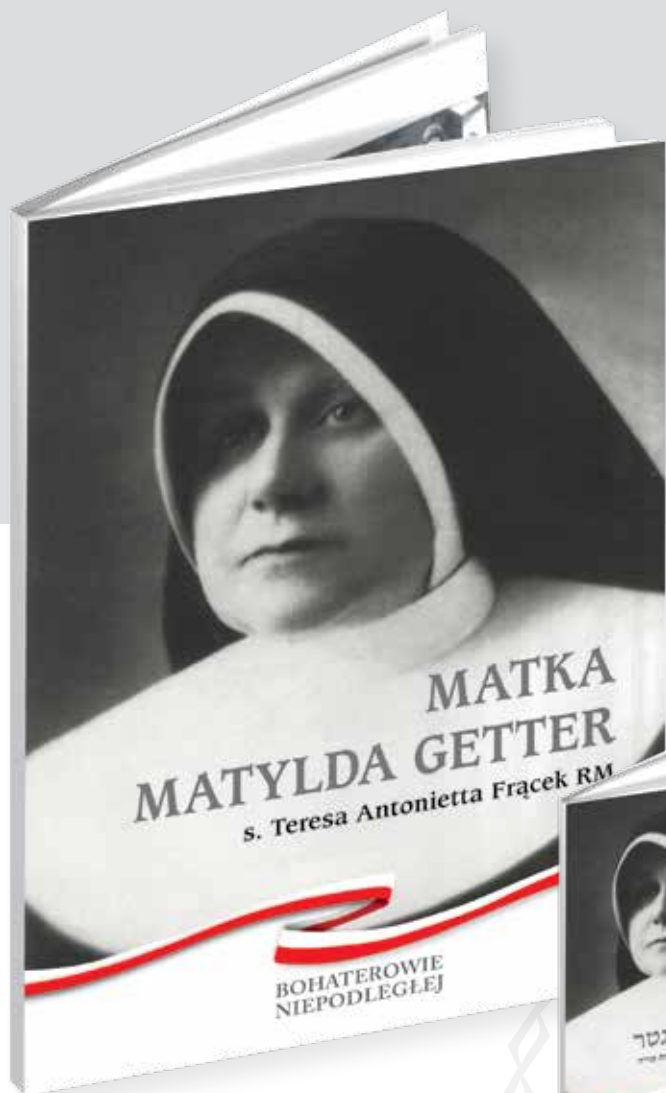
Grzegorz Łubczyk
Henryk Sławik

Warszawa 2019, 48 s.

Broszura poświęcona Henrykowi Sławikowi, jednemu z najszlachetniejszych Polaków okresu II wojny światowej, którzy podjęli walkę z Niemcami poza granicami Polski i tam niesli pomoc obywatelom polskim, w tym Żydom. Instytut Yad Vashem uhonorował go tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata.

ISBN: 978-83-8098-674-9

s. Teresa Antonietta Frącek RM

Matka Matylda Getter

Warszawa 2019, 80 s.

Broszura edukacyjna przedstawiająca niezwykłą zakonnicę Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi. Nauczycielkę, wychowawczynię, przełożoną domów zakonnych. W czasie II wojny światowej uratowała ponad 750 Żydów, w tym ponad 500 dzieci.

Publikacja także w językach angielskim, rosyjskim, portugalskim i hebrajskim.

ISBN: 978-83-8098-598-8

„Patroni Naszych Ulic”

Krótkie opracowania w formie broszurowej prezentujące sylwetki ważnych postaci działających w XX w., które stały się patronami ulic, instytucji czy organizacji. Są one dostępne bezpłatnie, do pobrania w Bibliotece Cyfrowej IPN.

Beata Wolszczak

Jan Karski (1914–2000)

Warszawa 2015, 24 s.

Jan Karski (właśc. Jan Koziński) w czasie II wojny światowej jako kurier Polskiego Państwa Podziemnego utrzymywał kontakt między konspiracyjnymi władzami a Rządem RP na uchodźstwie, przewożąc na Zachód tajne informacje o życiu w okupowanej Polsce. Jako naoczny świadek potwierdził wiedzę świata o zagładzie Żydów.

Publikacja także w języku hebrajskim.

ISBN: 978-83-7629-925-9

Agnieszka Witkowska-Krych

Janusz Korczak (1878 [1879]–1942)

Warszawa 2015, 24 s.

Janusz Korczak – lekarz, pedagog i pisarz – całe swoje życie poświęcił dzieciom. Współzałożył i prowadził Dom Sierot dla dzieci żydowskich, w którym stosował nowatorskie metody wychowawcze. W 1942 r. wraz ze swymi wychowankami zginął w obozie zagłady w Treblince.

Publikacja także w języku hebrajskim.

ISBN: 978-83-7629-891-7

Anna Mieszkowska

Irena Sendlerowa (1910–2008)

Warszawa 2014, 24 s.

Irena Sendlerowa jako kierowniczka referatu dziecięcego Rady Pomocy Żydom „Żegota” w czasie wojny zorganizowała przerzut ok. 2500 żydowskich dzieci z getta i kryjówek dla nich po stronie aryjskiej. Uhonorowana tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata.

Publikacja także w języku hebrajskim.

ISBN: 978-83-76-29-624-1

Teki edukacyjne

Pomoc dydaktyczna dla nauczycieli historii i innych przedmiotów humanistycznych, przekazywana bezpłatnie do szkół.

Zbrodnia pomorska 1939

Materiały edukacyjne dla uczniów szkół ponadpodstawowych

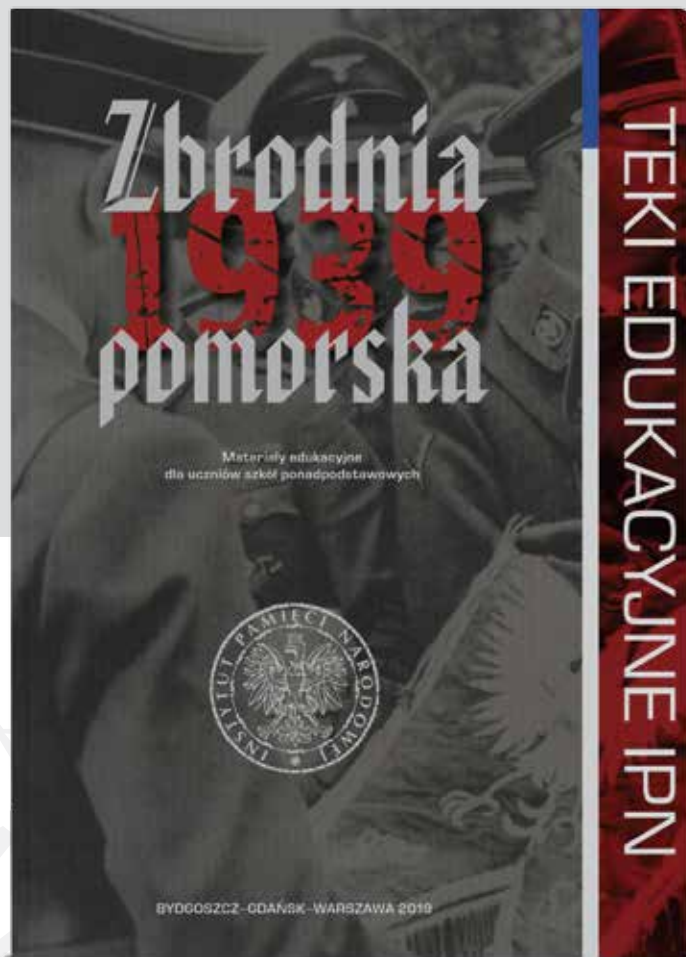
opracowanie Tomasz Ceran, Bydgoszcz–Gdańsk–Warszawa 2019

W wyniku badań naukowych nad pierwszymi miesiącami okupacji niemieckiej na Pomorzu Gdańskim pojawiło się nowe pojęcie historyczne – zbrodnia pomorska 1939. Termin ten został stworzony w celu całościowego określenia eksterminacji ludności cywilnej w ponad 400 miejscowościach przedwojennego województwa pomorskiego od września do grudnia 1939 r.

Pakiet edukacyjny zawiera różnorodne teksty, źródła, opracowania oraz scenariusze zajęć lekcyjnych. Podzielony jest na dwie części – materiały dla nauczycieli i dla uczniów.

Publikacja dostępna w formie PDF.

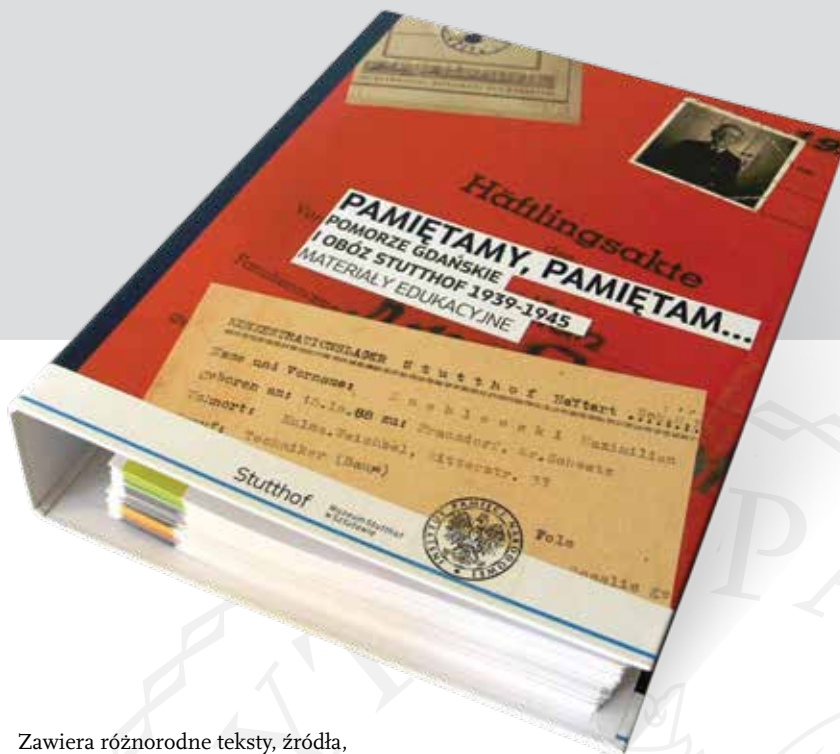
ISBN: 978-83-8098-710-4

***Pamiętamy, pamiętam... Pomorze
Gdańskie i obóz Stutthof 1939–1945.
Materiały edukacyjne***

koncepcja i koordynacja projektu Marcin
Owsiński, redaktor merytoryczny Elwira
Górczak-Ulman, konsultant metodyczny
Anna Krajnowska, Warszawa–Sztutowo
2012, 205 s.

Nowatorski w formie i innowacyjny
w treści pakiet materiałów edukacyj-
nych przygotowany przez zespół pra-
cowników Działu Oświatowego Muze-
um Stutthof w Sztutowie i Centrum
Edukacji Nauczycieli w Gdańsku, a wy-
dany przez Instytut Pamięci Narodowej.

Zawiera różnorodne teksty, źródła,
opracowania i komentarze oraz scena-
riusze zajęć lekcyjnych.

ISBN: 978-83-30834-5-9

Nakład wyczerpany

Zagłada Żydów polskich w czasie II wojny światowej

opracowanie Adam Puławski, Agnieszka Jaczyńska, Dariusz Libionka, Warszawa 2005, 88 s. + 36 s. + 36 kart

Pakiet ma pomóc nauczycielom w przekazywaniu, a uczniom w przyswojeniu wiedzy o niewyobrażalnym mordzie blisko 6 mln europejskich Żydów, w tym 3,5 mln Żydów polskich. Pakiet podzielony jest na dwie części – materiały dla nauczyciela i dla ucznia.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-89078-87-2

Auschwitz. Pamięć dla przyszłości

wprowadzenie Teresa i Henryk Świeboccy, opracowanie Agnieszka Bajor-Zagórska, Piotr Setkiewicz, Instytut Pamięci Narodowej – Muzeum Państwowe Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu, Warszawa 2003, 46 s. + 16 s. + 23 karty

Publikacja przedstawia pięcioletnią tragiczną historię KL Auschwitz – od momentu utworzenia do wyzwolenia. Pakiet podzielony jest na dwie części – materiały dla nauczyciela i dla ucznia.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-89078-05-8

Polacy ratujący Żydów w latach II wojny światowej

wprowadzenie Katarzyna Cegieła, Kamila Sachnowska, Olga Tumińska, opracowanie Kamila Sachnowska, Katarzyna Cegieła, Karol Madaj, Olga Tumińska, Warszawa 2008, 92 s. + 48 s. + 62 karty

Pakiet edukacyjny prezentuje tematykę, o której rzadko wspomina się w polskich szkołach. Przedstawiono organizacje oraz osoby prywatne, które w czasie okupacji niemieckiej pomagały Żydom. Dodatkowo do całości jest płyta, na której zamieszczonych zostało pięć filmów dotyczących Polaków ratujących Żydów.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 987-83-7629-008-9

Katalogi wystaw

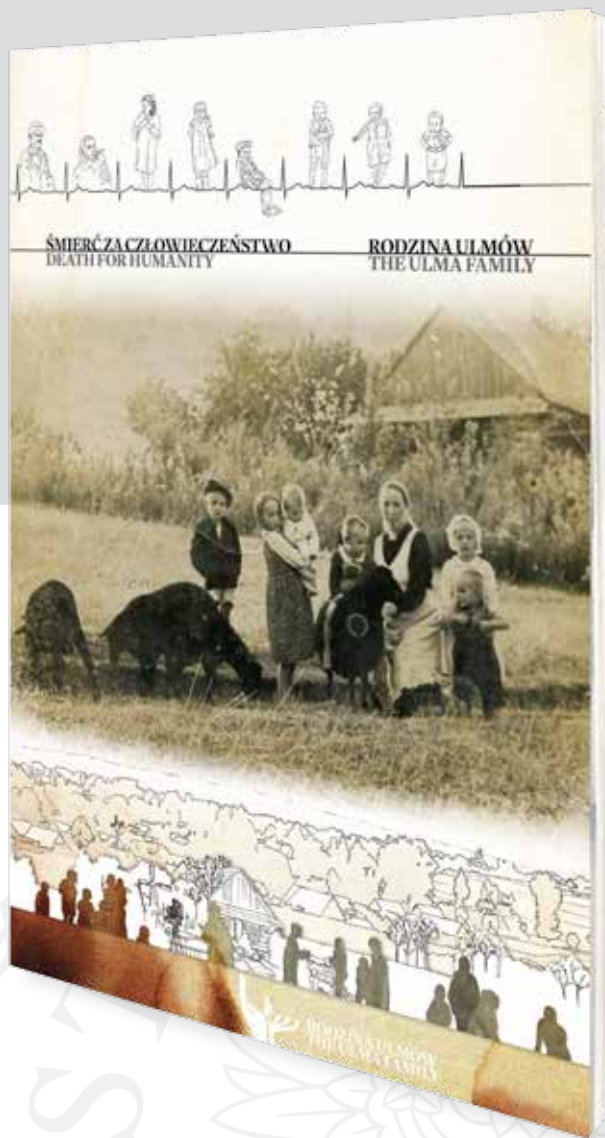
Katalogi i foldery towarzyszące wystawom IPN.

Śmierć za człowieczeństwo. Rodzina Ulmów. Katalog wystawy / Death for Humanity. The Ulma Family. Exhibition catalogue

autorzy wystawy: Wojciech Hanus,
Maciej Korkuć, Mateusz Szpytma,
Rzeszów 2023, 20 s.

Dwujęzyczny, polsko-angielski, katalog wystawy przygotowanej przez Oddział IPN w Rzeszowie w związku z beatyfikacją rodziny Ulmów.

ISBN: 978-83-8229-860-4

Marek Gałęzowski

***Patrioci. Żołnierze. Żydzi. Katalog
wystawy / Patriots. Soldiers. Jews.
Exhibition catalog***

Warszawa 2022, 112 s.

Dwujęzyczny, polsko-angielski, katalog wystawy multimedialnej *Patrioci. Żołnierze. Żydzi* stworzonej na bazie nowoczesnych rozwiązań w zakresie nauczania historii. W swojej treści prezentuje dzieje Żydów bijących się o niepodległość Polski. W świadomości społeczeństwa wiedza o skali uczestnictwa

polskich Żydów w czynie niepodległościowym jest niewielka. Spełniony z poświęceniem i męstwem udział tysięcy Żydów – żołnierzy i oficerów Wojska Polskiego – jest nieblatną częścią wielowiekowego dziedzictwa społeczności żydowskiej w Polsce. Polska była także ich ojczyzną.

ISBN: 978-83-8229-576-4

25 zł

Aleksandra Namysł, Monika Bortlik-
-Dźwierzyńska

**Życie przechowane. Mieszkańcy Górne-
go Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego z po-
mocą Żydom w czasie II wojny świato-
wej / A life stowed away. The people of
Upper Silesia and Zagłębie Dąbrowskie
rescuing Jews during World War II**
Katowice 2020, 112 s.

Dwujęzyczny, polsko-angielski, katalog
wystawy opowiada 21 dramatycznych hi-
storii zarówno o ludziach odważnych
i zdeterminowanych, którzy gotowi byli
poświęcić wszystko, aby uratować dru-
giego człowieka, jak i o tych, którzy bez
pomocy nie mieliby szans na przetrwanie.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-8098-945-0

**„Żegota” Rada Pomocy Żydom.
Katalog wystawy / ‘Żegota’ The
Council for Aid to the Jews. Exhi-
bition catalogue**

autorzy wystawy: Marcin Urynowicz,
Paweł Rokicki, Warszawa 2017, 40 s.

Dwujęzyczny, polsko-angielski, katalog
wystawy przygotowanej w 75. rocznicę
powołania „Żegoty”, jedynej w swoim
rodzaju tajnej organizacji afiliowanej
przy polskich władzach. Jej celem było
ratowanie żydowskich współobywate-
li masowo mordowanych przez oku-
panta niemieckiego w latach II wojny
światowej.

ISBN: 978-83-8098-352-6

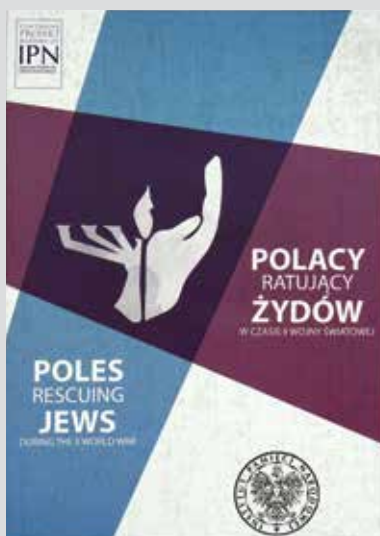
**Samarytanie z Markowej. Katalog
wystawy / The Good Samaritans
from Markowa. Exhibition catalogue**

autor wystawy: Mateusz Szpytma,
Warszawa 2017, 40 s.

Dwujęzyczny, polsko-angielski, kata-
log wystawy prezentuje historię rodzi-
ny Ulmów ratującej ludność żydowską
za cenę własnego życia.

ISBN: 978-83-8098-391-5

Elżbieta Rączy

**Polacy ratujący Żydów w czasie
II wojny światowej / Poles rescuing
Jews during Second World War**

Rzeszów 2015, 16 s.

Dwujęzyczny folder wystawy *Polacy ratujący Żydów w czasie II wojny światowej*.

**Niemiecki obóz w Płaszowie
1942–1945. Zapomniane miejsce
zbrodni w Krakowie**

autorzy wystawy: Joanna Dutka, Maciej Zakrzewski, tekst wprowadzający Marcin Chorążki, Kraków 2013, 28 s.

Katalog i wystawa na płycie CD opowiadające dzieje niemieckiego obozu pracy przekształconego następnie w obóz koncentracyjny.

Nakład wyczerpany

**Zagłada żydowskich
miasteczek**

Łódź 2009, 32 s.

Katalog wystawy *Zagłada żydowskich miasteczek*.

Nakład wyczerpany

Aleksandra Namysł

Zanim nadeszła Zagłada... Położenie ludności żydowskiej w Zagłębiu Dąbrowskim w okresie okupacji niemieckiej / Before the Holocaust Came...

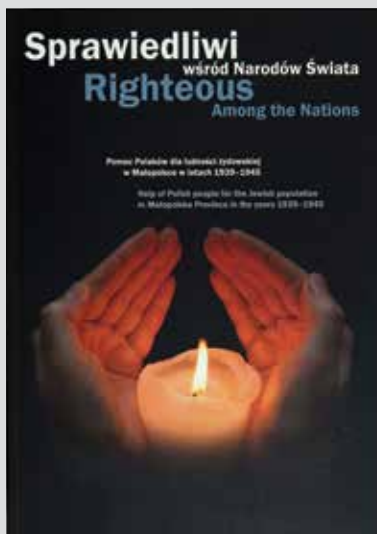
The situation of Jews in Zagłębie during the German occupation

Katowice 2009, 152 s.

Dwujęzyczny, polsko-angielski, katalog wystawy pod tym samym tytułem ilustruje najważniejsze aspekty sytuacji Żydów zagłębiowskich od momentu wkroczenia wojsk niemieckich we wrześniu 1939 po likwidację gett w sierpniu 1943 r.

ISBN: 978-83-60891-20-9

Nakład wyczerpany

Elżbieta Rączy

Sprawiedliwi wśród Narodów Świata. Pomoc Polaków dla ludności żydowskiej w Małopolsce w latach 1939-1945 / Righteous Among the Nations. Help of Polish people for the Jewish population in the Małopolska Province in the Years 1939-1945

Rzeszów 2008, 56 s.

Dwujęzyczny folder wystawy *Sprawiedliwi wśród Narodów Świata. Pomoc Polaków dla ludności żydowskiej w Małopolsce w latach 1939-1945*.

ISBN: 978-83-923511-0-8

Nakład wyczerpany

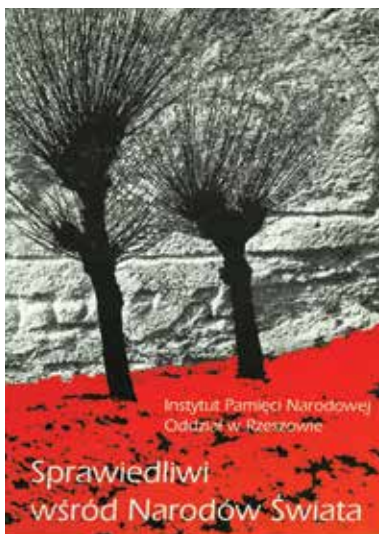
„Minęło ponad pół wieku, lecz pamięć pozostaje”. Życie w krakowskim getcie

autorzy wystawy: Joanna Dutka, Maciej Zakrzewski, Kraków 2008, 32 s. + płyta CD (równoległe w języku polskim i angielskim)

Katalog i elektroniczna wersja wystawy prezentującej obrazy z życia codziennego krakowskiego getta od momentu powstania do likwidacji. Ikonografia opatrzona została komentarzem literackim z książki Romy Ligockiej *Dziewczynka w czerwonym płaszczyku*.

Nakład wyczerpany

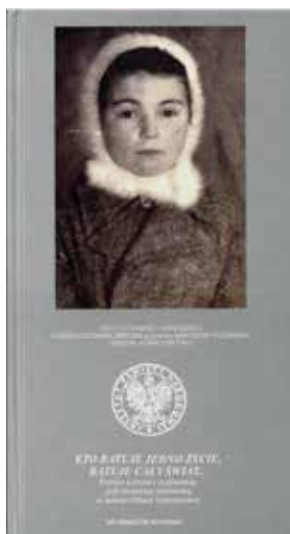
Elżbieta Rączy

Sprawiedliwi wśród Narodów Świata. Pomoc Polaków ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie w latach 1939–1944

Rzeszów 2004, 32 s.

Katalog wystawy *Sprawiedliwi wśród Narodów Świata. Pomoc Polaków ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie w latach 1939–1944*.

Nakład wyczerpany

Kto ratuje jedno życie, ratuje cały świat... Pomoc ludności żydowskiej pod okupacją niemiecką w województwie białostockim. Informator wystawy

redakcja Cezary Kukło, Anna Pyżewska, Ewa Rogalewska, Białystok 2003, 70 s.

+ 12 s. wkł. zdj.

Dwujęzyczny, polsko-angielski, katalog wystawy przygotowanej w 60. rocznicę powstania w getcie białostockim przedstawia losy ludności żydowskiej Białegostoku i dawnego województwa białostockiego po zajęciu tych terenów przez okupanta niemieckiego.

ISBN: 83-89078-24-4

Nakład wyczerpany

Elżbieta Rączy

Getta i obozy dla ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie w latach II wojny światowej

Rzeszów 2001, 12 s.

Folder wystawy *Getta i obozy dla ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie w latach II wojny światowej*.

Nakład wyczerpany

Zapowiedzi wydawnicze

Monografie

- Kinga Czechowska
Pomoc i ratowanie Żydów podczas Zagłady na terenie przedwojennego województwa pomorskiego
- Tomasz Gonet
Pomoc Żydom na terenie przedwojennego województwa stanislawowskiego podczas okupacji niemieckiej 1941–1944
- Henry Leide
Auschwitz und Staatssicherheit. Strafverfolgung, Propaganda und Geheimhaltung in der DDR
[wydanie w języku polskim]
- Sebastian Piątkowski
„W płomieniach zaś ciągle odzywały się jęki...” Niemieckie zbrodnie na Polakach z Ciepłowa niosących pomoc Żydom

Dokumenty

- *Dokumenty i relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945 i Polakom przez Żydów w latach 1946–1949. Wybór dokumentów z akt Wydziału Opieki Społecznej Centralnego Komitetu Żydów w Polsce*
opracowanie Elżbieta Rączy
- *Dziennik Hansa Franka, t. 1*
opracowanie Paweł Kosiński
- *Zbrodnia pomorska 1939. Dokumentacja terroru niemieckiego, t. 1*
opracowanie Izabela Mazanowska, Monika Tomkiewicz, Tomasz Ceran

Relacje i wspomnienia

- Eugenia Bożena Kaczyńska
Dlaczego mnie opuściłaś, mamo?
opracowanie Izabela Mazanowska

Periodyki naukowe

- „*Polish-Jewish Studies*” 2025, nr 6

Indeks autorów

Bajor-Zagórska Agnieszka 94
Baranowski Julian 72
Bem Marek 8
Berendt Grzegorz 42
Bernstein Rena 56
Bortlik-Dźwierzynska Monika 97

Cegieła Katarzyna 94
Ceran Tomasz 7, 15, 71, 85, 92, 101
Chorążki Marcin 98
Cobel-Tokarska Marta 21
Czechowska Kinga 101
Czop Edyta 37

Domański Tomasz 29–34, 82
Drabik Rafał 28
Dutka Joanna 98, 99
Dziarmaga Agnieszka 35

Frącek Teresa Antonietta RM 89

Gałęzowski Marek 45, 48, 96
Gieroń Roman 16
Gonet Tomasz 101
Gontarek Alicja 28, 29, 82
Górczak-Ulman Elwira 93
Grabowski Waldemar 36
Grądzka-Rejak Martyna 16, 19, 22,
36, 40, 41, 54
Grotowicz Viktor 51
Gucio Katarzyna 20

Hensel Jurgen 26
Hanus Wojciech 95

Iranek-Osmecki Kazimierz 52

Jaczyńska Agnieszka 94

Kaczyńska Eugenia Bożena 101
Kalbarczyk Sławomir 48
Kalisz Michał 17
Karczewski Marian 57

Katzmann Friedrich 53
Keselman Szulim 55
Kiereś Krzysztof 56
Kirszak Jerzy 48
Kłakus Michał 45
Knap Paweł 57
Kobylarz Renata 23
Koczwańska-Kalita Dorota 35
Kopka Bogusław 26
Korboński Stefan 50, 51
Korkuć Maciej 95
Kornacki Paweł 44
Kosiński Paweł 101
Kotarba Ryszard 11, 43, 73
Kowalski Paweł 98
Krajnowska Anna 93
Kubicki Mateusz 6, 9, 18
Kuklińska Soraya 46
Kukło Cezary 100
Kulazińska Anna 98
Kulesza Witold 51
Kurpierz Tomasz 47, 84

Langbein Hermann 51
Leide Henry 101
Libionka Dariusz 39, 94

Łubczyk Grzegorz 88

Machcewicz Paweł 39, 52
Madaj Karol 48, 94
Majcher-Ociesa Edyta 30, 32, 34, 35
Mazanowska Izabela 12, 15, 85, 101
Miernik Grzegorz 38
Mieszkowska Anna 91

Namysł Aleksandra 14, 36–42, 97, 99
Niwiński Piotr 86
Nowak Szymon 87
Nowinowski Sławomir M. 72
Nowożycki Bartosz 50

Olaszek Jan 16

Ossowski Artur 98
Owsiński Marcin 93

Pawlak-Weiss Katarzyna 55
Persak Krzysztof 39, 52
Piątkowski Sebastian 19, 58–65, 101
Pipes Richard 48
Pleskaczyńska Konstancja 69
Pleskaczyński Adam 69, 70
Przegiętka Marcin 15
Puławski Adam 24, 94
Pyżewska Anna 100

Rak Baruch Elimelech 67
Rączy Elżbieta 17, 21, 37, 38, 56, 71,
73, 98–101
Rogalewska Ewa 21, 35, 100
Rokicki Paweł 97
Romanek Jacek 15
Ronen Avihu 49
Rybicki Roman W. 50

Sachnowska Kamila 94
Sakowicz Kazimierz 51
Setkiewicz Piotr 94
Siekierka Michał 83
Sitarek Adam 20, 36, 37, 98
Skorut Paweł 66
Sobelman Michał 49
Stark Marceli 66
Stroop Jürgen 53
Suleja Włodzimierz 57
Szpytma Mateusz 10, 25, 68, 71, 95, 97

Świebocka Teresa 94
Świebocki Henryk 94

Toborek Tomasz 35
Tomkiewicz Monika 13, 27, 85, 101
Trębacz Michał 35, 37, 98
Tumińska Olga 94

Urynowicz Marcin 24, 66, 97

Wallach Jafa 56
Waluga Grażyna 51
Wardzyńska Maria 51
Wdowiński Dawid 54
Wenklar Michał 30
Wiatr Ewa 37
Wijaczka Jacek 38
Witkowska-Krych Agnieszka 91
Witowicz Igor 71, 73
Wolszczak Beata 90

Zajda Michał 66
Zakrzewski Maciej 98, 99

Żbikowski Andrzej 27, 53
Żuławnik Małgorzata 48

Indeks tytułów

- A Historical Guide to the German Camp in Płaszów 1942–1945* 43
A my nie jesteśmy wybawieni 54
Adam Czerniaków 1880–1942. Prezes getta warszawskiego 24
Akcja Reinhardt. Zagłada Żydów w Generalnym Gubernatorstwie 39
Ale jednak czuję i żyję... Pamiętnik więźnia obozu pracy w Budzynie 66
Auschwitz. Pamięć dla przyszłości 94
Auschwitz przed sądem. Proces we Frankfurcie nad Menem 1963–1965. Dokumentacja 51
Auschwitz und Staatssicherheit. Strafverfolgung, Propaganda und Geheimhaltung in der DDR 101
- Bezludna wyspa, nora, grób. Wojenne kryjówki Żydów w okupowanej Polsce* 21
Biskup Gawlina wobec Żydów w czasie II wojny światowej 45
„Biuletyn IPN” 2005, nr 11 81
„Biuletyn IPN” 2008, nr 3 81
„Biuletyn IPN” 2009, nr 3 81
„Biuletyn IPN” 2017, nr 6 81
„Biuletyn IPN” 2018, nr 1–2 81
„Biuletyn IPN” 2019, nr 1–2 81
„Biuletyn IPN” 2022, nr 3 – Holokaust, obozy zagłady 80
„Biuletyn IPN” 2023, nr 3 – Błogosławieni miłośnierni 79
„Biuletyn IPN” 2023, nr 9 – Wojna i zadośćuczynienie 78
- Czas bestii. Terror w okupowanej Polsce 1939–1945* 69
Czy można zapomnieć? Wspomnienia z lat wojny 1939–1945 57
- Das Konzentrationslager Warschau. Geschichte und Nachwirkungen* 26
Dlaczego mnie opuściłaś, mamo? 101
Dokumenty i relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945 i Polakom przez Żydów w latach 1946–1949. Wybór dokumentów z akt Wydziału Opieki Społecznej Centralnego Komitetu Żydów w Polsce 101
Dzieje społeczności żydowskiej powiatu gorlickiego podczas okupacji niemieckiej 1939–1945 17
Dziennik 1941–1943 51
Dziennik Hansa Franka, t. 1 101
- Elity i przedstawiciele społeczności żydowskiej podczas II wojny światowej* 36
- Gdy człowiek był numerem. Losy obozowe Juliana Szczotki w latach 1942–1945 w świetle wspomnień oraz korespondencji obozowej* 56
Getta i obozy dla ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie w latach II wojny światowej 100
Getto białostockie. Doświadczenie Zagłady – świadectwa literatury i życia 21
Getto łódzkie / Litzmannstadt Getto 1940–1944 72

Gorzka wolność. Wspomnienia ocalonej z Holocaustu 56

Henryk Sławik 88

Henryk Sławik (1894–1944). Biografia socjalisty 47

Henryk Sławik 1894–1944. Górnolśląski Sprawiedliwy wśród Narodów Świata 84
Holokaust, pamięć, powielacz. Zagłada Żydów i okupacyjne stosunki polsko-żydowskie
w publikacjach drugiego obiegu w PRL 16

Irena Sendlerowa (1910–2008) 91

Jak Ci się uda uratować, pamiętaj! Relacje „Sprawiedliwych” i o „Sprawiedliwych”
z województwa zachodniopomorskiego 57

Jan Karski (1914–2000) 90

Jan Żabiński „Franciszek” 87

Janusz Korczak (1878[1879]–1942) 91

Kobieta żydowska w okupowanym Krakowie (1939–1945) 19

Kolaboracja z Sowietami na terenie województwa lubelskiego we wrześniu i październi-
ku 1939 r. 15

Konzentrationslager Warschau. Historia i następstwa 26

Korekta obrazu? Refleksje źródłoznawcze wokół książki »Dalej jest noc. Losy Żydów
w wybranych powiatach okupowanej Polski«, t. 1–2, red. Barbara Engelking, Jan
Grabowski 33

Korekty ciąg dalszy. Odpowiedź redaktorom i współautorom książki »Dalej jest noc. Losy
Żydów w wybranych powiatach okupowanej Polski«, t. 1–2, red. Barbara Engelking,
Jan Grabowski 33

Kościół, Żydzi, jezuici. Wokół pomocy Żydom w czasie II wojny światowej 30

Kto ratuje jedno życie... Polacy i Żydzi 1939–1945 52

Kto ratuje jedno życie, ratuje cały świat... Pomoc ludności żydowskiej pod okupacją nie-
miecką w województwie białostockim. Informator wystawy 100

„Kto w takich czasach Żydów przechowuje?...” Polacy niosący pomoc ludności żydowskiej
w okresie okupacji niemieckiej 37

Las Zajączek 1939–1945. Niemiecka zbrodnia na Pomorzu Gdańskim z lat II wojny
światowej 9

Listy amerykańskie 1953–1983 50

Łódź Ghetto / Litzmannstadt Getto 1940–1944 72

Łódź pod okupacją 1939–1945. Studia i szkice 35

Matka Matylda Getter 89

„Minęło ponad pół wieku, lecz pamięć pozostaje”. Życie w krakowskim getcie 99

Na wzór Berka Joselewicza. Żołnierze i oficerowie pochodzenia żydowskiego w Legionach Polskich 48

„Nasi sąsiedzi – Żydzi”. Z dziejów relacji polsko-żydowskich na Kielecczyźnie w XX wieku 35

Nie tylko o Ulmach. O pomocy udzielanej Żydom przez Polaków podczas okupacji niemieckiej w latach 1939–1945 82

Nie tylko Ulmowie. Historie o Polakach ratujących Żydów na Podlasiu 44

Niemiecki obóz w Płaszowie 1942–1945 73

Niemiecki obóz w Płaszowie 1942–1945. Przewodnik historyczny 43

Niemiecki obóz w Płaszowie 1942–1945. Zapomniane miejsce zbrodni w Krakowie 98

Not only about the Ulmas. Assistance offered on Polish Territory to Jewish people during the German occupation 1939–1945 82

Okupacja niemiecka w powiecie starogardzkim w latach 1939–1945 6

Okupowana Europa. Podobieństwa i różnice 36

Oskar Dirlwanger 46

„Otoczone drutem państwo”. Struktura i funkcjonowanie administracji żydowskiej getta 20

Pamiętali... Pamiętamy... Pamiętajcie... Wspomnienia Żydów polskich 66

Pamiętamy, pamiętam... Pomorze Gdańskie i obóz Stutthof 1939–1945. Materiały edukacyjne 93

Paterek 1939. Zbrodnia i pamięć / Crime and memory 71

Patrioci. Żołnierze. Żydzi. Katalog wystawy / Patriots. Soldiers. Jews. Exhibition catalog 96

Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II, vol. 1 40

Po tej stronie był również Człowiek. Mieszkańcy przedwojennego województwa śląskiego z pomocą Żydom w okresie II wojny światowej 14

Polacy i Żydzi pod okupacją niemiecką 1939–1945. Studia i materiały 27

Polacy ratujący Żydów na Rzeszowszczyźnie w latach 1939–1945 / Poles Rescuing Jews in the Rzeszów Region in the Years 1939–1945 73

Polacy ratujący Żydów w czasie II wojny światowej / Poles rescuing Jews during Second World War 98

Polacy ratujący Żydów w dystrykcie lubelskim 1939–1944. Oblicza pomocy 28

Polacy ratujący Żydów w latach II wojny światowej 94

Polacy ratujący Żydów w czasie Zagłady. Przywracanie pamięci / Poles who rescued Jews during the Holocaust. Recalling forgotten history 42

Polacy, Żydzi i Holocaust 51

Policja granatowa w Generalnym Gubernatorstwie w latach 1939–1945 34

„Polish-Jewish Studies” 2020, nr 1 77

„Polish-Jewish Studies” 2021, nr 2 76

„Polish-Jewish Studies” 2022, nr 3 75

„Polish-Jewish Studies” 2023, nr 4 75
„Polish-Jewish Studies” 2024, nr 5 74
„Polish-Jewish Studies” 2025, nr 6 101
Pomoc i ratowanie Żydów podczas Zagłady na terenie przedwojennego województwa pomorskiego 101
Pomoc niesiona ludności żydowskiej na Kresach Południowo-Wschodnich II Rzeczypospolitej w latach 1941–1944 83
Pomoc Polaków dla ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie 1939–1945 38
Pomoc Żydom na terenie przedwojennego województwa stanisławowskiego podczas okupacji niemieckiej 1941–1944 101
Ponary – miejsce ludzkiej rzeźni 86
Półmrok. Procesy karne w sprawie przestępstw okupacyjnych popełnionych przez chłopów wobec Żydów w województwie krakowskim 16
Przerwane dzieciństwo. Losy dzieci Żydowskiego Domu Sierot przy ul. Dietla 64 w Krakowie podczas okupacji niemieckiej / A Broken Childhood. The Fate of the Children from the Jewish Orphanage at 64 Dietla Street at Cracow during the German Occupation 22
Proboszcz getta 48

Radom w latach wojny i okupacji niemieckiej (1939–1945) 19
Radzim 1939. Zbrodnie w obozie Selbstschutz Westpreussen 12
Rejestr faktów represji na obywatelach polskich za pomoc ludności żydowskiej w okresie II wojny światowej 42
Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945 58
Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 1: Dystrykt warszawski Generalnego Gubernatorstwa 58, 59
Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 2: Dystrykt krakowski Generalnego Gubernatorstwa 58, 60
Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 3: Dystrykt lubelski Generalnego Gubernatorstwa 58, 61
Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 4: Dystrykt radomski Generalnego Gubernatorstwa 58, 62
Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 5: Dystrykt Galicja Generalnego Gubernatorstwa i Wołyń 58, 63
Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 6: Białostocczyzna, Nowogródcczyzna, Polesie, Wileńszczyzna 58, 64
Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 7: Trzecia Rzesza i ziemie polskie do niej wcielone 58, 65
Relacje polsko-żydowskie w XX wieku. Badania, kontrowersje, perspektywy Represje za pomoc Żydom na okupowanych ziemiach polskich w czasie II wojny światowej 30
Represje za pomoc Żydom na okupowanych ziemiach polskich w czasie II wojny światowej, t. 1 41

Samarytanie z Markowej. Katalog wystawy / *The Good Samaritans from Markowa.*

Exhibition catalogue 97

Skazana na życie. Dzienniki i życie Chajki Klinger 49

Sobibór. Bunt wobec wyroku 66

Sprawiedliwi i ich świat. Markowa w fotografii Józefa Ulmy 71

Sprawiedliwi i ich świat w fotografii Józefa Ulmy 68

Sprawiedliwi wśród Narodów Świata. Pomoc Polaków dla ludności żydowskiej w Małopolsce w latach 1939–1945 / *Righteous Among the Nations. Help of Polish people for the Jewish population in the Małopolska Province in the Years 1939–1945* 99

Sprawiedliwi wśród Narodów Świata. Pomoc Polaków ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie w latach 1939–1944 100

SS-Sonderkommando Sobibor. Niemiecki obóz zagłady w Sobiborze 1942–1943 8

Stan badań nad pomocą świadczoną Żydom przez ludność polską w okresie II wojny światowej na okupowanych terenach województwa kieleckiego 31

Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką w okresie II wojny światowej. Przegląd piśmiennictwa 29

Śmierć za człowieczeństwo. Rodzina Ulmów. Katalog wystawy / *Death for Humanity.*

The Ulma Family. Exhibition catalogue 95

„Tam, gdzie największe niebezpieczeństwo, szedł pierwszy”. Sylwetki Żydów – uczestników walk o niepodległość i granice Polski w latach 1914–1921 45

The Holocaust and Polish-Jewish Relations. Selected Issues 36

The Righteous and the Merciful. The Rescue of Jews by the Poles and Tragic Consequences for Ulma Family from Markowa 10

The Risk of Survival. The Rescue of the Jews by the Poles and the Tragic Consequences for the Ulma Family from Markowa / Ryzyko ocalenia. Ratowanie Żydów przez Polaków i tragiczne następstwa dla rodziny Ulmów z Markowej 25

Time of the Beasts. Terror in Occupied Poland 1939–1945 69

W cieniu Einsatzgruppen. Volksdeutscher Selbstschutz w okupowanej Polsce 1939–1940 15

W obliczu Zagłady. Rząd RP na Uchodźstwie, Delegatura Rządu RP na Kraj, ZWZ-AK wobec deportacji Żydów do obozów zagłady (1941–1942) 24

„W płomieniach zaś ciągle odzywały się jęki...” Niemieckie zbrodnie na Polakach z Ciepłelowa niosących pomoc Żydom 101

Walka o pamięć. Polityczne aspekty obchodów rocznicy powstania w getcie warszawskim 1944–1989 23

Wartheland. Dzieje zbrodni 70

Wartości pamięci. Szkice o ludziach idei w XX wieku 35

„Wire Bound State”. Structure and Functions of the Jewish Administration of the Łódź Ghetto 20

Wokół Jedwabnego, t. 1: Studia 39
Wokół Jedwabnego, t. 2: Dokumenty 52
Wspomnienia ocalonego. Wołyń 1941–1944 55
Wspomnienia żydowskiego działacza rzemieślniczego 67

Z dziejów stosunków polsko-żydowskich w XX wieku 37
Z dziejów walk o niepodległość, t. 2 48
Z przeszłości Żydów polskich. Polityka – gospodarka – kultura – społeczeństwo 38
Zagłada żydowskich miasteczek 98
Zagłada Żydów na polskich terenach wcielonych do Rzeszy 38
Zagłada Żydów na polskiej prowincji 37
Zagłada Żydów na Rzeszowszczyźnie. Album pamięci / Extermination of Jews in the Rzeszów region. Album of Remembrance 71
Zagłada Żydów polskich w czasie II wojny światowej 94
Zagłada Żydów w dystrykcie krakowskim w latach 1939–1945 21
Zagłada Żydów zagłębiowskich 39
Zanim nadeszła Zagłada... Położenie ludności żydowskiej w Zagłębiu Dąbrowskim w okresie okupacji niemieckiej / Before the Holocaust Came... The situation of Jews in Zagłębie during the German occupation 99
Zbrodnia pomorska 1939 85
Zbrodnia pomorska 1939. Dokumentacja terroru niemieckiego, t. 1 101
Zbrodnia pomorska 1939. Materiały edukacyjne dla uczniów szkół ponadpodstawowych 92
Zbrodnia pomorska 1939. Początek ludobójstwa niemieckiego w okupowanej Polsce 7
Zbrodnia ponarska 1941–1944 13
Zbrodnia w Lesie Szpęgawskim 1939–1940 18
Zbrodnia w Ponarach 1941–1944 27

»Żegota« Rada Pomocy Żydom. Katalog wystawy / Żegota. The Council for Aid to the Jews. Exhibition catalogue 97
Życie przechowane. Mieszkańcy Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego z pomocą Żydom w czasie II wojny światowej / A life stowed away. The people of Upper Silesia and Zagłębie Dąbrowskie rescuing Jews during World War II 97
Żydowska dzielnica mieszkaniowa w Warszawie już nie istnieje! 53
Żydzi i wojsko polskie w XIX i XX wieku 32
Żydzi Krakowa w dobie zagłady (ZAL/KL Plaszow) 11

Informacje

Księgarnie IPN

Zapraszamy na stronę internetową ipn.gov.pl, gdzie znajdują Państwo szczegóły dotyczące pracy księgarni IPN.

BIALYSTOK

ul. Warsztatowa 1a, 15–537 Białystok
ksiegarnia.bialystok@ipn.gov.pl

BYDGOSZCZ

ul. Teskowej 1, 85–130 Bydgoszcz
ksiegarnia.bydgoszcz@ipn.gov.pl

GDAŃSK

al. Grunwaldzka 216, 80–266 Gdańsk
ksiegarnia.gdansk@ipn.gov.pl

KATOWICE

ul. Józefowska 102, 40–145 Katowice
ksiegarnia.katowice@ipn.gov.pl

KRAKÓW

ul. Czarneckiego 3, 30–536 Kraków
ksiegarnia.krakow@ipn.gov.pl

LUBLIN

ul. Staszica 22a, 20–081 Lublin
ksiegarnia.lublin@ipn.gov.pl

ŁÓDŹ

al. marsz. Józefa Piłsudskiego 5,
90–368 Łódź
ksiegarnia.lodz@ipn.gov.pl

POZNĄ

ul. Rolna 45a, 61–487 Poznań
ksiegarnia.poznan@ipn.gov.pl

RZESZÓW

ul. Słowackiego 18, 35–060 Rzeszów
ksiegarnia.rzeszow@ipn.gov.pl

SZCZECIN

al. Wojska Polskiego 5, 70–470 Szczecin
ksiegarnia.szczecin@ipn.gov.pl

WARSZAWA

Centralny Przystanek Historia IPN
im. Lecha Kaczyńskiego
ul. Marszałkowska 107
(róg Świętokrzyskiej), 00–110 Warszawa
ksiegarnia.warszawa@ipn.gov.pl

ul. Marszałkowska 21/25
(wejście od ul. Oleandrów),
00–628 Warszawa
ksiegarnia.warszawa@ipn.gov.pl

ul. Janusza Kurtyki 1
(budynek Neptun)
02–676 Warszawa
ksiegarnia.warszawa@ipn.gov.pl

WROCŁAW

pl. Solny 8/9, 50–063 Wrocław
ksiegarnia.wroclaw@ipn.gov.pl

Zapraszamy do składania zamówień via mail lub telefon i odbioru w wybranym punkcie / księgarni IPN po uzgodnieniu terminu.

Informacje

Sprzedaż wysyłkowa, e-księgarnia

Wydawnictwa IPN są dostępne w sprzedaży wysyłkowej. Wybierając najkorzystniejszą dla siebie formę zamówienia, otrzymają Państwo interesujące publikacje do domu, oszczędzając czas i pieniądze.

Księgarnia internetowa ksiegarniaipn.pl

Zamawianie książek:

Zamówienia przyjmowane są tylko za pośrednictwem internetu:
ksiegarniaipn.pl
lub e-mail: bok@ksiegarniaipn.pl

Informacja o książkach:

tel. 530 473 263 (poniedziałek–piątek
w godzinach 8:00–15:30)

Informacja o stanie realizacji zamówienia:

tel. 530 473 263 (poniedziałek–piątek
w godzinach 8:00–15:30)
e-mail: bok@ksiegarniaipn.pl

Punkt odbioru:

Czynny od poniedziałku do piątku
w godzinach 8:00–15:30
DANTE G. Baran, G. Fugiel sp.j.
ul. Ojcowska 1, 31–344 Kraków
REGON: 351088477
NIP: 679-13-51-324

Prenumerata „Biuletynu IPN”:

formularz zamówienia dostępny
na stronie internetowej ipn.gov.pl

Obsługa prenumeraty, zamówienia wysyłkowe i hurtowe:

Joanna Pamuła, tel. 22 581 86 78
Joanna Pszczoła, tel. 22 581 86 79
publikacje@ipn.gov.pl

**Zapraszamy na stronę internetową ipn.gov.pl, gdzie znajdą Państwo
szczegóły dotyczące sprzedaży wysyłkowej.**

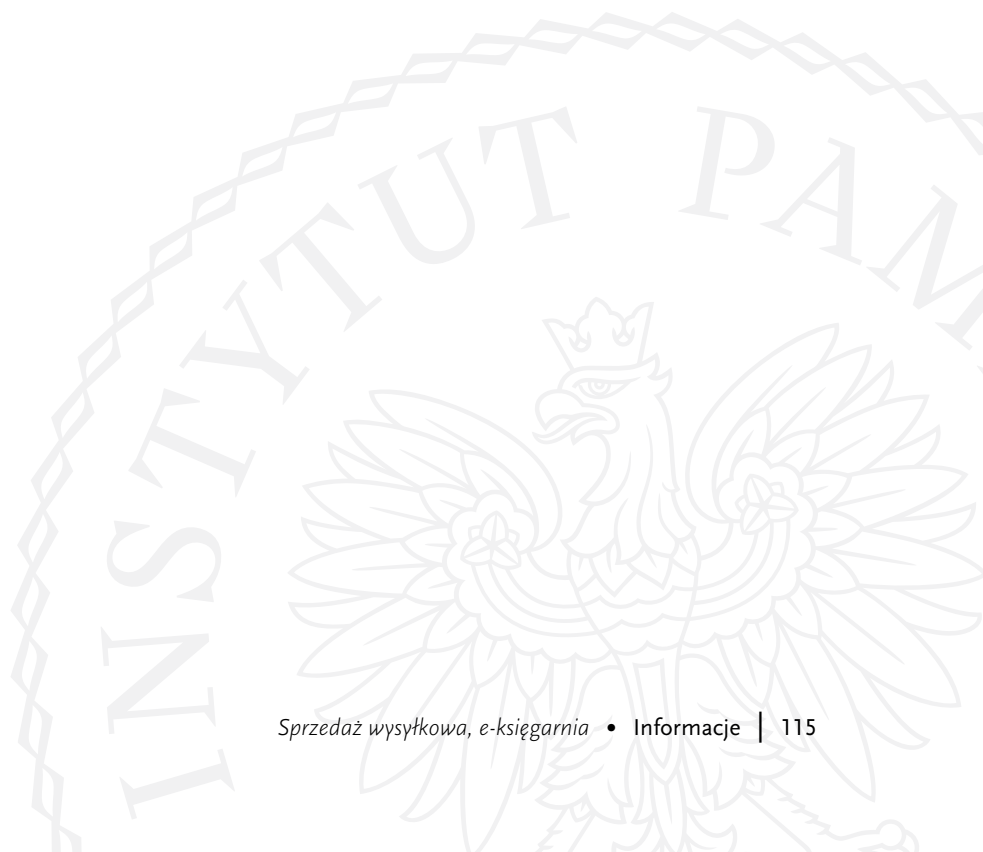
Notatki

Notatki

Notatki

| przystanek**historia**.pl

wirtualna podróż, prawdziwa historia

PRZYSTANEK
HISTORIA

przystanekhistoria.pl

wirtualna podróż, prawdziwa historia

PRZYSTANEK
HISTORIA